

**ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

**ΚΕ΄ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ
ΤΕΛΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ**

ΤΙΤΛΟΣ

**ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗΣ
ΣΕ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
(ΕΛΛΑΔΑ, ΙΤΑΛΙΑ ΚΑΙ ΓΕΡΜΑΝΙΑ)**

**ΤΜ. ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ**

Επιβλέπων:

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΑΡΙΤΖΟΓΛΟΥ

Σπουδάστρια:

ΟΛΥΜΠΙΑ ΣΤΕΡΝΑΡΑ-ΤΣΙΑΡΑ

ΑΘΗΝΑ - 2018

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ
ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗΣ ΣΕ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (ΕΛΛΑΔΑ, ΙΤΑΛΙΑ ΚΑΙ ΓΕΡΜΑΝΙΑ)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην εργασία με τίτλο «Συγκριτική ανάλυση της διαδικασίας Πολιτογράφησης σε επιλεγμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ελλάδα, Ιταλία, Γερμανία)» με επιβλέποντα τον κ. Χρήστο Σαριτζόγλου, προϊστάμενο του Τμήματος Πολιτογράφησης Ομογενών Αλλοδαπών της Διεύθυνσης Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών, στο πλαίσιο της τελικής εργασίας της ΚΕ' Εκπαιδευτικής Σειράς «Αύρα Θεοδοροπούλου» της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, θα αναλυθούν τα βασικά ζητήματα της διαδικασίας πολιτογράφησης στις τρεις επιλεγμένες χώρες που αποτελούν κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης εστιάζοντας στα παραδείγματα της Ελλάδας, της Ιταλίας και της Γερμανίας. Με το ανά χείρας πόνημα γίνεται παρουσίαση και σύγκριση του νομικού πλαισίου και των διοικητικών διαδικασιών της πολιτογράφησης των εν λόγω τριών χωρών. Έμφαση θα δοθεί στην αμιγώς διοικητική διαδικασία της πολιτογράφησης. Θα μελετηθεί κάθε μια χώρα ξεχωριστά, ώστε να κατανοήσουμε τη διοικητική διαδικασία πολιτογράφησης με υλικό τεκμηρίωσης το νομοθετικό πλαίσιο της ιθαγένειας κάθε χώρας.

Στόχος της εργασίας είναι να παρουσιαστούν οι καλές πρακτικές και οι προβληματισμοί γύρω από την εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου και η δυνατότητα εφαρμογής καλών πρακτικών στην ελληνική διοίκηση. Επιλέχθηκε η μέθοδος της συγκριτικής προσέγγισης των τριών χωρών με έμφαση στις ομοιότητες και διαφορές της Ιταλίας και της Γερμανίας με την Ελλάδα στο πλαίσιο των διοικητικών διαδικασιών της πολιτογράφησης. Ειδικότερα, οι διοικητικές πρακτικές της Ιταλίας και της Γερμανίας θα μπορούσαν να αποτελέσουν επιλογές της ελληνικής διοίκησης όσον αφορά την προσαρμογή διοικητικών διαδικασιών πολιτογράφησης με τη χρήση του γεωπληροφοριακού συστήματος για την ηλεκτρονικοποίηση της διαδικασίας πολιτογράφησης, όπως εφαρμόζεται στην Ιταλία, και για την εισαγωγή της τράπεζας ερωτήσεων για το τεστ πολιτογράφησης, όπως το εφαρμόζει η γερμανική διοίκηση. Επιπλέον, η επιλογή της Ιταλίας και της Γερμανίας εστιάζει στον πληθυσμό των αλλοδαπών που πολιτογραφούνται. Στην Ελλάδα και στην Ιταλία, όπως διαφαίνεται από τα στατιστικά στοιχεία του 2017, που παρατίθενται σε κάθε χώρα, η πλειοψηφία των αλλοδαπών που πολιτογραφήθηκαν είναι αλλοδαποί με καταγωγή από την Αλβανία, ενώ το παράδειγμα της Γερμανίας παρουσιάζει, επίσης έντονο ενδιαφέρον λόγω του αξιοσημείωτου

ελληνικού πληθυσμού που διαμένει στη Γερμανία και πολιτογραφήθηκε το 2017. Η μεθοδολογία που αξιοποιήθηκε για την συγγραφή του εν λόγω θέματος είναι αυτή της βιβλιογραφικής ανασκόπησης. Η ανάπτυξη του θέματος συμβάλλει στην κατανόηση της διαδικασίας της πολιτογράφησης, καθότι εντάσσεται στο γενικότερο πλαίσιο της μεταναστευτικής πολιτικής και της πολιτικής της ένταξης κάθε κράτους. Σκοπός της εργασίας είναι να εξαχθούν ορισμένες διαπιστώσεις για τη ευρωπαϊκή νομική πραγματικότητα σήμερα από τη στιγμή που η διαδικασία της πολιτογράφησης απασχολεί ένα σημαντικό κομμάτι του μεταναστευτικού πληθυσμού και των κρατικών αρχών των τριών χωρών. Επιπροσθέτως, ένας άλλος σκοπός αφορά την παρακολούθηση σχετικά με τις διαδικασίες και τις προϋποθέσεις πολιτογράφησης και πως διαμορφώνονται σε παράλληλα συστήματα πολιτογράφησης που εφαρμόζουν εθνικές πολιτικές ένταξης των μεταναστών μέσω της πολιτογράφησης. Αναφορικά με τα ερευνητικά ερωτήματα, τούτα διατυπώνονται ως εξής:

1. Ποιες είναι οι κατηγορίες των αιτούντων ανά χώρα;
2. Ποιες είναι οι διαδικασίες πολιτογράφησης και ποιες οι προϋποθέσεις;
3. Ποιες είναι οι ομοιότητες και οι διαφορές μεταξύ των κρατών;

Λέξεις-κλειδιά: πολιτογράφηση, αλλοδαπός, ιθαγένεια, Ελλάδα, Ιταλία, Γερμανία.

ABSTRACT

The dissertation "*Comparative Analysis of the Naturalization Process in Selected Countries of the European Union (Greece, Italy, Germany)*", supervised by Christos Saritzoglou, Head of the Department of Naturalization of Expatriates, of the Ministry of Interior's Citizenship Directorate, as a final essay for the National School of Public Administration and Local Government, displays the basic issues of the naturalization process in three selected countries as Member States of the European Union. It focuses in Greece, Italy and Germany. It presents and compares the legal framework and the administrative procedures of the naturalization procedure of the three countries in question. Each country will be studied individually in order to understand the administrative process of naturalization by documenting the legislative framework of the nationality of each country. The aim of the work is to present good practices and concerns about the implementation of the legislative framework and the possibility of applying good practices to the Greek administration. The method of the comparative approach centers on the similarities and differences between Italy and Germany with Greece in the context of the administrative procedures of naturalization. In particular, the administrative practices of Italy and Germany could be the administrative choices of the Greek administration with regard to the adaptation of administrative procedures for naturalization using the telematic system for the computerization of the naturalization process as applied in Italy, and the introduction of the question bank for the naturalization test, as implemented by the German administration. In addition, the choice of Italy and Germany focuses on the population of foreigners who are naturalized. In Greece and Italy, as evidenced by the 2017 statistics, which are mentioned in each country, the majority of the foreigners that are naturalized are from Albania, while the example of Germany is also of great interest due to the vast number of Greeks who reside in Germany and was naturalized in 2017. The methodology used to write this subject is that of the bibliographic review. The development of the subject contributes to the understanding of the naturalization procedure, since it is part of the immigration policy of each state. The purpose of the essay is to draw some findings on European legal realities today, since the naturalization process involves a significant part of the immigrant population and state authorities of the three countries. In addition, another purpose is to monitor the processes and conditions of naturalization and the way they are modeled on parallel naturalization systems, that implement national integration policies for immigrants through

naturalization. With regard to research questions, these are worded below:

1. What are the discriminations that exist in the categories of applicants by country through the naturalization procedure?
2. What are the naturalization procedures and what are the conditions asked?
3. What are the similarities and differences between states, as found by comparative analysis?

Keywords: naturalization, foreigner, citizenship, Greece, Italy, Germany.

Ευχαριστίες

Οφείλω να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέποντα μου κύριο Χρήστο Σαριτζόγλου, ο οποίος με τις βαθιές του γνώσεις και συμβουλές του επί του θέματος με βοήθησε στην ολοκλήρωση του εν λόγω πονήματος. Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους εισηγητές μου στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, που μου προσέφεραν απλόχερα τις γνώσεις και την πολύτιμη εμπειρία τους στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών. Ιδιαίτερες ευχαριστίες οφείλω στον αδερφό μου, Νίκο, για τις πολύτιμες νομικές γνώσεις του και τη μεταφραστική του αρωγή, όποτε τις χρειάστηκα. Ευχαριστώ την οικογένειά μου που στέκεται πάντα δίπλα μου και πιστεύει σε μένα σε κάθε περίπτωση. Περισσότερο από όλους, όμως, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Φώτη. Είναι το ελάχιστο που μπορώ να του προσφέρω για την ατέρμονη υπομονή και στήριξή του.

Πρόλογος

Σύμφωνα με την Εγκύκλιο με άρ. πρωτ. Φ. 82215/18303, όρος ιθαγένεια και υπηκοότητα είναι συνώνυμος για τον Έλληνα νομοθέτη (Υπουργείο Εσωτερικών, 2013). Επιλέχθηκε η χρήση του όρου ιθαγένεια για τη διευκόλυνση της κατανόησης της μελέτης και για τις ανάγκες της συγκριτικής ανάλυσης, ώστε να υφίσταται ταύτιση εννοιών κατά την σύγκριση των ομοιοτήτων και διαφορών των τριών κρατών (Ελλάδα: Ιθαγένεια , Γερμανία: Staatsangehörigkeit, Ιταλία: Cittadinanza). Η ιθαγένεια είναι όρος του δημοσίου δικαίου και εκφράζει το πολιτικό δεσμό του ατόμου (μόνο φυσικό πρόσωπο) με το κράτος του οποίου είναι πολίτης. Το κράτος παρέχει στο άτομο την ιθαγένειά είτε αυτομάτως με τη γέννηση είτε μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου (πολιτογράφηση) και το άτομο δεσμεύεται με δικαιώματα και υποχρεώσεις απέναντι στο κράτος. Ο δεσμός μεταξύ κράτους και πολίτη καθορίζεται από το εσωτερικό δίκαιο και ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα κάθε κράτους, στο πλαίσιο βέβαια των Διεθνών και Ευρωπαϊκών Συμβάσεων, του διεθνούς εθίμου και των γενικά παραδεδεγμένων αρχών περί ιθαγένειας (Παπασιώπη-Πασιά, 2004).

Ο θεσμός της πολιτογράφησης σχετίζεται κατ' αρχήν με την έννοια της κτήσης της ιθαγένειας. Η πολιτογράφηση είναι η νομική διαδικασία μέσω της οποίας ένα άτομο δύναται να αποκτήσει την ιθαγένεια της χώρας στην οποία αιτείται πολιτογράφηση. Ενδέχεται να γίνει με νόμο, δίχως κάποιες διαδικασίες εκ μέρους του ατόμου, δηλαδή αυτόματα, ή μπορεί να περιλαμβάνει αίτηση και έγκριση από τις αρχές της χώρας. Το νομοθετικό πλαίσιο που περιβάλλει το θεσμό της πολιτογράφησης ποικίλλει και συνήθως περιλαμβάνει μια ελάχιστη απαίτηση νόμιμης παραμονής. Επιπλέον, ενδέχεται να καθορίζονται επιπλέον προϋποθέσεις, όπως η γνώση της γλώσσας, της ιστορίας ή του πολιτισμού, η πίστη στους νόμους του κράτους, κ.ά.. Ορισμένες χώρες έχουν ως προϋπόθεση ο αιτών να απαρνηθεί την προηγούμενη ιθαγένεια του, εκτός κι αν πρόκειται για κράτη που δέχονται διπλή ιθαγένεια. Επί παραδείγματι, με βάση τον Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (Υπουργείο Εσωτερικών, 2010), προβλέπει ότι υφίστανται πέντε διαδικασίες με τις οποίες ένα άτομο δύναται να αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια ανάλογα με την κατηγορία στην οποία υπάγεται. Ειδικότερα, απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας συμβαίνει αυτόματα με τη γέννηση, με την αναγνώριση τέκνου από Έλληνα ή Ελληνίδα πολίτη, με την συμμετοχή στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις (ομογενείς

αλλοδαποί), με την υιοθεσία και με την πολιτογράφηση. Στην εν λόγω εργασία, παρότι θα αναφερθούν οι τρόποι κτήσης ιθαγένειας και στις υπόλοιπες υπό εξέταση χώρες, θα αναλυθεί η διαδικασία της πολιτογράφησης ως εργαλείου κτήσης της ιθαγένειας από νομίμως διαμένοντες μετανάστες στη χώρα, όπου αιτούνται την πολιτογράφηση. Η εργασία θα χωριστεί σε τρία κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο αναλύεται το νομοθετικό πλαίσιο της πολιτογράφησης για τους αλλοδαπούς που διαμένουν μόνιμα στη Δημοκρατία της Ιταλίας, καθώς και οι τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις πολιτογράφησης, που απαιτούνται, κατ' εφαρμογή του νομικού πλαισίου. Στο δεύτερο κεφάλαιο, εξετάζεται η διαδικασία της πολιτογράφησης υπό το πρίσμα των νομοθετικών διατάξεων για τις περιπτώσεις των αλλοδαπών που διαμένουν στη Γερμανία, καθώς και η διαδικασία του τεστ πολιτογράφησης. Στο τρίτο κεφάλαιο αναλύεται το νομικό πλαίσιο της ιθαγένειας και η διοικητική διαδικασία της πολιτογράφησης.

Περιεχόμενα

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗΣ ΣΕ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (ΕΛΛΑΔΑ, ΙΤΑΛΙΑ ΚΑΙ ΓΕΡΜΑΝΙΑ)	1
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	3
ABSTRACT	5
Ευχαριστίες.....	7
Πρόλογος	8
Πίνακας εικονογράφησης	13
Πίνακας Συντιμήσεων και Συντομογραφιών	14
ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ	15
Εισαγωγή	15
Καθεστώς κτήσης της ιταλική ιθαγένειας	15
Η διαδικασία της πολιτογράφησης	19
Απώλεια της ιθαγένειας.....	23
Διοικητική διαδικασία υποβολής αιτήματος	24
Τα στατιστικά στοιχεία της πολιτογράφησης.....	30
ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ	31
Η πολιτογράφηση μέχρι τη δεκαετία του 1990	31
Οι αρχές jus sanguinis και jus soli	34
Ο νέος Νόμος περί Ιθαγένειας (Staatsangehörigkeitsgesetz) του 2000.....	35
Η μεταρρύθμιση στο Νόμο περί Ιθαγένειας το 2007.....	37
Ο Νόμος περί Διαμονής, Απασχόλησης και Ένταξης των Αλλοδαπών στην Ομοσπονδιακή Επικράτεια του 2008 (Aufenthaltsgesetz 2008).....	37
Η διαδικασία πολιτογράφησης εν έτει 2018.....	38

Η διοικητική διαδικασία της πολιτογράφησης	42
Τα στατιστικά στοιχεία της πολιτογράφησης	44
ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	47
Η πολιτογράφηση μέχρι τη δεκαετία του 1990	47
Το ισχύον νομικό πλαίσιο της πολιτογράφησης.....	48
Η διοικητική διαδικασία της πολιτογράφησης	50
Η Επιτροπή Πολιτογράφησης.....	53
Τα στατιστικά στοιχεία της πολιτογράφησης	54
ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	57
Στατιστικά στοιχεία περιόδου 2012-2017	57
Σύγκριση Διαδικασίας πολιτογράφησης και προϋποθέσεις	60
Επίλογος	62
Βιβλιογραφία	65
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	71
A. ΓΕΡΜΑΝΙΑ	71
Πρότυπο της αίτησης για αλλοδαπούς.....	71
Πρότυπο αίτησης πολιτογράφησης.....	72
Πρότυπο τεστ πολιτογράφησης με 33 ερωτήσεις με παράδειγμα από το Βερολίνο.....	79
Τράπεζα 310 ερωτήσεων για το τεστ πολιτογράφησης:	92
B. ΕΛΛΑΔΑ	111
Υπεύθυνη δήλωση αιτούντος.....	120

ΕΣΔΔΑ, Στερνάρα-Τσιάρα Ολυμπία, ©, 2018 - Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος

Δήλωση

«Δηλώνω ρητά ότι, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας, δεν παραβιάζει καθ' οιονδήποτε τρόπο πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής.»

Αθήνα, 12/ 12/2018

Στερνάρα-Τσιάρα Ολυμπία

Πίνακας εικονογράφησης

<i>Πίνακας 1: Ο πληθυσμός των αλλοδαπών που πολιτογραφήθηκαν</i>	29
<i>Πίνακας 2.1: Συνοπτική παρουσίαση των προϋποθέσεων για τους μετανάστες στη Γερμανία κατά τη δεκαετία του 1990</i>	32
<i>Πίνακας 2.2: Πληθυσμός πολιτογραφημένων ανά χώρα προέλευσης</i>	43
<i>Πίνακας 3.1: Αριθμός ομογενών με ΕΔΤΟ που απέκτησαν την ελληνική ιθαγένεια</i>	46
<i>Πίνακας 3.2: Κτήση της ελληνικής ιθαγένειας 2017 ανά κατηγορία και αριθμό ατόμων</i>	52
<i>Πίνακας 3.3: Πολιτογράφηση ομογενών</i>	52
<i>Πίνακας 3.4: Πολιτογράφηση Αλλοδαπών</i>	52
<i>Πίνακας 3.5: Απορρίψεις αιτημάτων πολιτογράφησης</i>	53
<i>Πίνακας 3.6: Ποσοστό αποδοχής αιτημάτων για την κτήση της ιθαγένειας</i>	53
<i>Πίνακας 4.1: Πίνακας 4.1: Αριθμός πολιτογραφήσεων ανά χώρα προέλευσης στην Ιταλία την περίοδο 2012-2017</i>	58
<i>Πίνακας 4.2: Αριθμός πολιτογραφήσεων ανά χώρα προέλευσης στην Ελλάδα την περίοδο 2012-2017</i>	58
<i>Πίνακας 4.3: Αριθμός πολιτογραφήσεων ανά χώρα προέλευσης στην Γερμανία την περίοδο 2012-2017</i>	59
<i>Πίνακας 4.4: Διαδικασία πολιτογράφησης και προϋποθέσεις</i>	60
<i>Σχήμα 4.1: Ποσοστιαία κατανομή πολιτογραφημένων αλβανικής καταγωγής το 2014</i>	62
<i>Σχήμα 4.2: Ποσοστιαία κατανομή πολιτογραφημένων αλβανικής καταγωγής το 2014</i>	63

Πίνακας Συντμήσεων και Συντομογραφιών

ΑμΕΑ	Άτομα με Ειδικές Ανάγκες
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΔΤΟ	Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενή
ΚΕΙ	Κώδικας Ελληνικής Ιθαγένειας
Λ.Δ.Γ	Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας
Ο.Δ.Γ.	Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
Υ.Α.	Υπουργική Απόφαση
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως
AusIG	Γερμανικός Νόμος περί Αλλοδαπών
BAMF	Γερμανική Ομοσπονδιακή Υπηρεσία για τη Μετανάστευση και τους Πρόσφυγες
Brexit	Βρετανική έξοδος από την ΕΕ
CERF	Common European Framework of Reference for Languages
StAG	Γερμανικός Νόμος περί Ιθαγένειας

ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

Εισαγωγή

Ο όρος "ιθαγένεια" υποδεικνύει τη σχέση μεταξύ ενός ατόμου και του κράτους και είναι, ειδικότερα, ένα καθεστώς *civitatis*, στο οποίο το νομικό σύστημα επανασυνδέει την πληρότητα των πολιτικών και πολιτειακών δικαιωμάτων. Στην Ιταλία, η σύγχρονη νομική έννοια της ιθαγένειας γεννάται κατά την περίοδο ίδρυσης του ενιαίου κράτους και στις μέρες μας διέπεται από το Ν. 91/1992 της 5ης Φεβρουαρίου (Ministry of Interior Italy, 1992). Η ιταλική ιθαγένεια αποκτάται είτε υπό το καθεστώς της αρχής *jure sanguinis* είτε υπό το καθεστώς της αρχής *jure soli*. Η ιθαγένεια μπορεί να αποκτηθεί:

A) από αλλοδαπούς που έχουν κατοικήσει στην Ιταλία για τουλάχιστον δέκα χρόνια και έχουν ορισμένες προϋποθέσεις.

B) από αλλοδαπά ή ανιθαγενή άτομα μέσω του γάμου με Ιταλό πολίτη, με βάση το άρθρο 5 του οικείου νόμου, με την προϋπόθεση ότι μετά το γάμο ο/η αλλοδαπός σύζυγος έχει διαμείνει νόμιμα για τουλάχιστον δύο έτη στο έδαφος του ιταλικού κράτους.

Η ιθαγένεια με βάση το γάμο αναγνωρίζεται από τον Νομάρχη της επαρχίας (Prefetto) κατοικίας του αιτούντος. Ο νόμος προβλέπει ορισμένες περιπτώσεις στις οποίες μπορεί να υποστεί την απώλεια της ιθαγένειας ο Ιταλός πολίτης. Επιπλέον, προβλέπονται και οι περιπτώσεις επανάκτησης ιθαγένειας κατόπιν αιτήματος.

Καθεστώς κτήσης της ιταλική ιθαγένειας

➤ Οι αρχές *jus sanguinis* και *jus soli*

Το καθεστώς της ιθαγένειας στην Ιταλία ρυθμίζεται από το Ν. 91/1992 και από τους σχετικούς Κανονισμούς για την εφαρμογή του, δηλαδή, ειδικότερα, από το Προεδρικό Διάταγμα 572 της 12ης Οκτωβρίου 1993 και το Προεδρικό Διάταγμα 362 της 18ης Απριλίου 1994, τα οποία, σε αντίθεση με το προηγούμενο νομοθετικό πλαίσιο, επανεκτιμούν τη σημασία της ατομικής πρόθεσης στην απόκτηση ή απώλεια της ιθαγένειας και αναγνωρίζει το δικαίωμα των ατόμων να κατέχουν περισσότερες από μία ιθαγένειες, ταυτόχρονα. Η νομοθεσία περί ιθαγένειας εφαρμόζεται στα άτομα που έχουν

γεννηθεί ως Ιταλοί πολίτες και έχουν χάσει την ιθαγένειά τους και επιθυμούν να την επανακτήσουν, στους απογόνους Ιταλών πολιτών που επιθυμούν την ιθαγένεια και σε αλλοδαπούς που υποβάλλουν αίτηση κτήσης της ιταλικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να αποκτήσει την ιταλική ιθαγένεια με έναν από τους ακόλουθους τρόπους :

A) Αυτόματη κτήση ιθαγένειας

1. **Η ιθαγένεια ως αποτέλεσμα της συγγένειας πρώτου βαθμού του ατόμου με άτομα ιταλικής καταγωγής.** Σε αυτή την περίπτωση εφαρμόζεται η αρχή *jus sanguinis*, δηλαδή τα παιδιά των Ιταλών γονέων (μητέρα ή πατέρα) αποκτούν με τη γέννηση την ιθαγένεια υπό την προϋπόθεση ότι κανένας από τους προγόνους δεν έχει αποποιηθεί ποτέ την ιταλική ιθαγένεια:

α) *Η μεταβίβαση της ιθαγένειας μέσω της μητρικής γενιάς είναι δυνατή μόνο για τα άτομα που γεννήθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 1948.* Ένα ανήλικο τέκνο που ζει με έναν γονέα τη στιγμή που ο γονέας αυτός γίνεται Ιταλός πολίτης αποκτά επίσης την ιταλική ιθαγένεια. Σε αντίθεση με το προηγούμενο νομοθετικό πλαίσιο, η ισχύουσα νομοθεσία αναγνωρίζει το δικαίωμα να κατέχει το άτομο ταυτόχρονα περισσότερες από μία ιθαγένειες.

β) *Διαπίστωση της ιθαγένειας.* Όταν ένα άτομο ισχυρίζεται ότι είναι ιταλικής καταγωγής, αλλά δεν μπορούν να βρεθούν αποδεικτικά στοιχεία στα Μητρώα, είναι απαραίτητο να αποδειχθεί ότι όλοι οι πρόγονοι έχουν διατηρήσει και κατά συνέπεια έχουν μεταβιβάσει την ιταλική τους ιθαγένεια. Η διοικητική αρχή, που έχει την εξουσιοδότηση για την εξακρίβωση αυτών των στοιχείων, εξαρτάται από τον τόπο κατοικίας του ατόμου: για τους αλλοδαπούς είναι η διπλωματική ή προξενική αποστολή στη χώρα διαμονής, για τους κατοίκους στην Ιταλία είναι η Επίσημη Υπηρεσία Στατιστικής Εγγραφής (Anagrafe, που ουσιαστικά, λειτουργεί ως ληξιαρχείο και καταγράφει τις γεννήσεις, τους γάμους και τους θανάτους) της πόλης διαμονής.

2. **Ιθαγένεια που χορηγείται σε άτομα γεννημένα σε ιταλικό έδαφος (*jure soli*).**
  - α) Τα άτομα αγνώστου πατρός ή μητρός, ανιθαγενείς ή που δεν μπορούν να μεταβιβάσουν την ιθαγένεια τους στο παιδί τους σύμφωνα με τους νόμους του κράτους του οποίου είναι πολίτες.

β) Τα άτομα άγνωστης καταγωγής που βρέθηκαν σε ιταλικό έδαφος και των οποίων η αρχική ιθαγένεια είναι αδύνατο να εξακριβωθεί.

3. **Η ιθαγένεια μέσω δικαστικής απόφασης περί φυσικής πατρότητας ή μητρότητας.** Ένα παιδί αναγνωρίζεται ή δηλώνεται, ενώ είναι ανήλικο, ότι είναι ιταλικής καταγωγής. Τα άτομα αυτά κατά την ενηλικίωση πρέπει να επιλέξουν, με κατάθεση δήλωσης εντός ενός έτους, εάν επιθυμούν να γίνουν Ιταλοί πολίτες βάσει της προηγούμενης αναγνώρισης. Τα έγγραφα που πρέπει να επισυνάπτονται στη δήλωση είναι το πιστοποιητικό γέννησης, η πράξη αναγνώρισης ή ένα επικυρωμένο αντίγραφο της απόφασης σχετικά με την αναγνώριση πατρότητας/μητρότητας ή επικυρωμένο αντίγραφο απόφασης που αναγνωρίζει το δικαίωμα στην υποστήριξη ή διατροφή των τέκνων, το πιστοποιητικό ιθαγένειας των γονέων.
4. **Ιθαγένεια λόγω υιοθεσίας.** Το δικαίωμα στην ιθαγένεια επεκτείνεται σε κάθε ανήλικο τέκνο που έχει υιοθετηθεί από Ιταλό πολίτη σύμφωνα με τις νομικές προβλέψεις των ιταλικών δικαστικών αρχών ή σε περίπτωση υιοθεσίας στο εξωτερικό, που έχει τεθεί σε ισχύ στην Ιταλία με διαταγή του Δικαστηρίου Ανηλίκων για εγγραφή στην Επίσημη Υπηρεσία Στατιστικής Εγγραφής (Anagrafe). Τα υιοθετημένα παιδιά μπορούν, να αποκτήσουν την ιθαγένεια μετά από 5 έτη νόμιμης διαμονής στην Ιταλία μετά την υιοθεσία, με την προϋπόθεση της ενηλικίωσης.

B) Κτήση ιθαγένειας με αίτηση

1. **Αλλοδαποί απόγονοι Ιταλών πολιτών μέχρι δευτέρου βαθμού ή γεννημένων στη Ιταλία.** Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 και 2 του οικείου νόμου, οι αλλοδαποί ή οι ανιθαγενείς απόγονοι (μέχρι το δεύτερο βαθμό) Ιταλών πολιτών μπορούν να αποκτήσουν την ιθαγένεια. Ειδικότερα, οι απαιτήσεις περιλαμβάνουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα: στρατιωτική θητεία στις ιταλικές ένοπλες δυνάμεις, εργασία (δημόσιος υπάλληλος) που σχετίζεται με την εξυπηρέτηση των συμφερόντων της ιταλικής κυβέρνησης (ακόμη και στο εξωτερικό), διαμονή στην Ιταλία για τουλάχιστον 2 έτη πριν από την ηλικία των 18 ετών. Η αίτηση για την απόκτηση της ιθαγένειας πρέπει να συνοδεύεται από πιστοποιητικό γέννησης, από πιστοποιητικό της ιταλικής ιθαγένειας της μητέρας ή του πατέρα ή άμεσου

προγόνου μέχρι δευτέρου βαθμού και, τέλος, από βεβαίωση διαμονής, εφόσον ζητηθεί. Οι αλλοδαποί, ακόμη και εκείνοι που δεν είναι ιταλικής καταγωγής, αλλά έχουν γεννηθεί σε ιταλικό έδαφος και διαμένουν νόμιμα και συνεχόμενα στο ιταλικό έδαφος, μπορούν να αποκτήσουν μετά την ενηλικίωση τους και εντός ενός έτους. Η αίτηση για απόκτηση ιθαγένειας, η οποία πρέπει να υποβληθεί εντός ενός έτους μετά την ενηλικίωση του αλλοδαπού πρέπει να συνοδεύεται από πιστοποιητικό γέννησης και βεβαίωση διαμονής. Στο άρ. 4 παρ. 2^α περιλαμβάνονται και οι αλλοδαποί που έχουν φοιτήσει και ολοκληρώσει τη βασική εκπαίδευση σε ιταλικό σχολείο.

2. Κτήση ιθαγένειας λόγω γάμου. Σύμφωνα με το άρ. 5 παρ. 1 και 2 του νόμου, ο/η αλλοδαπός/η σύζυγος Ιταλού/ίδας πολίτη μπορεί να αιτηθεί την ιταλική ιθαγένεια υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) στην Ιταλία απαιτούνται δύο έτη νόμιμης διαμονής μετά τον γάμο [άδεια παραμονής και εγγραφή στην Υπηρεσία (Anagrafe)] και στο εξωτερικό απαιτούνται τρία χρόνια νόμιμης διαμονής μετά το γάμο, ενώ ο χρόνος διαμονής μειώνεται κατά το ήμισυ όταν υπάρχουν παιδιά που γεννιούνται ή υιοθετούνται από τους συζύγους

β) νόμιμο πιστοποιητικό γάμου και διατήρηση του γάμου έως την έκδοση της απόφασης χορήγησης ιθαγένειας,

και σύμφωνα με το άρ. 6:

γ) απουσία καταδικαστικών αποφάσεων για ποινικά εγκλήματα από πρόθεση για τα οποία ο νόμος ορίζει μια μέγιστη ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών ετών ή καταδικαστικές αποφάσεις αλλοδαπής δικαστικής αρχής άνω του ενός έτους για μη πολιτικά εγκλήματα. Η αναγνώριση της αλλοδαπής ποινής ζητείται από τον εισαγγελέα της Περιφέρειας του Γραφείου Μητρώου στο οποίο είναι εγγεγραμμένος ή καταχωρισμένος ο γάμος

δ) απουσία άλλων εμποδίων που σχετίζονται με την εθνική ασφάλεια

Σύμφωνα με το άρθρο 8, η ιθαγένεια αποκτάται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου, που υποβάλλεται στον δήμαρχο του δήμου διαμονής ή στην αρμόδια προξενική αρχή. Σύμφωνα με το άρ. 8 του νόμου, ο Υπουργός Εσωτερικών μπορεί, με αιτιολογημένο Διάταγμα, να απορρίψει την αίτηση για

πολιτογράφηση όταν συντρέχει κάποιος από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 6. Σε περίπτωση που υπάρχουν τεκμηριωμένοι λόγοι που σχετίζονται με την εθνική ασφάλεια της Δημοκρατίας, το Διάταγμα εκδίδεται μετά από θετική γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Εάν απορριφθεί η αίτηση, μπορεί να επανυποβληθεί πέντε έτη μετά την έκδοση του Διατάγματος. Ένα διάταγμα απόρριψης της αίτησης δεν μπορεί να εκδοθεί όταν παρέλθει μια περίοδος δύο ετών από τότε που υποβλήθηκε η αίτηση συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα έγγραφα.

Η διαδικασία της πολιτογράφησης

Σύμφωνα με το άρ. 9, η ιταλική ιθαγένεια μπορεί να χορηγηθεί με Διάταγμα του Προέδρου της Δημοκρατίας, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών με την προηγούμενη γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Για την δυνατότητα πολιτογράφησης των αλλοδαπών στην Ιταλία απαιτείται νόμιμη διαμονή¹ (Ministero dell' Interno, 2018) για:

- Τουλάχιστον 3 έτη παραμονής για τους απογόνους μέχρι δεύτερο βαθμό συγγένειας των πρώην Ιταλών πολιτών και για τους αλλοδαπούς που γεννήθηκαν σε ιταλικό έδαφος
- 4 έτη για τους πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το Π.Δ. 445/2000 και πιο πρόσφατα με το Ν.183/2011 (La Camera dei deputati ed il Senato della Repubblica, 2011)
- 5 έτη για τους ανιθαγενείς και τους πρόσφυγες, καθώς και για τους ενήλικες αλλοδαπούς που έχουν υιοθετηθεί από Ιταλούς πολίτες
- 4 έτη για του πολίτες κράτους μέλους της ΕΕ
- 7 έτη για παιδιά που υιοθετήθηκαν από Ιταλούς πολίτες πριν από την έναρξη ισχύος του Ν.184/1983
- 10 έτη για τους πολίτες τρίτων χωρών

¹ Στο Νόμο περί Ιθαγένειας δεν αναφέρει ρητά τη ρήτρα της συνεχόμενης νόμιμης διαμονής στο ιταλικό έδαφος, παρά μόνο στα άρ. 4 του οικείου νόμου. Εντούτοις, στην επίσημη ιστοσελίδα της Νομαρχίας της Ρώμης υπάρχει ρητή αναφορά σε νόμιμη συνεχόμενη διαμονή και αναφέρεται σε όλες τις περιπτώσεις αλλοδαπών που βάσει jus soli δικαιούνται πολιτογράφησης (cittadinanza per residenza legale ininterrotta in Italia)

- Δεν απαιτείται χρόνος νόμιμης παραμονής για αλλοδαπούς που εργάζονται για το ιταλικό κράτος για μια περίοδο τουλάχιστον 5 ετών, είτε στο εσωτερικό είτε στο εξωτερικό

Σύμφωνα με το άρ. 9, τα σχετικά πιστοποιητικά που αποδεικνύουν ότι πληρούνται οι νόμιμες απαιτήσεις επισυνάπτονται μαζί με την αίτηση του ενδιαφερομένου για τους σκοπούς της απόκτησης και της επανάκτησης της ιθαγένειας και της παραίτησης από αυτήν μαζί με το παράβολο των 200 ευρώ. Οι αιτήσεις για την απόκτηση της ιθαγένειας, που απευθύνονται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, πρέπει να υποβάλλονται, σύμφωνα με την Υ.Α. της 7^{ης} Μαρτίου 2012 με έναρξη ισχύος την 1^η Ιουνίου 2012, στη Νομαρχία (Ministero dell' Interno, 2018) της διοικητικής περιοχής διαμονής (Prefettura, αγγλ. Prefecture of the Province of residence), συνοδευόμενες από τα ακόλουθα έγγραφα (Ministero degli Affari Esteri e della Cooperazione Internazionale, 2018):

- Πιστοποιητικό γέννησης, που περιέχει όλα τα σχετικά στοιχεία ή, σε περίπτωση τεκμηριωμένης αδυναμίας να προσκομιστεί το εν λόγω έγγραφο, μια ένορκη βεβαίωση (νόμιμη και μεταφρασμένη) που εκδίδεται από τις διπλωματικές ή προξενικές αρχές της χώρας προέλευσης του αλλοδαπού, αναφέροντας όλα τα ακριβή προσωπικά δεδομένα (όνομα, επώνυμο, ημερομηνία και τόπος γέννησης), καθώς και τα στοιχεία του πατέρα και της μητέρας.
- Βεβαίωση νόμιμης διαμονής στην Ιταλία για 3, 4, 5, 7 ή 10 έτη, ανάλογα με την περίπτωση του αιτούντα (με επισύναψη χαρτόσημου από την εφορία)
- Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης (με επισύναψη χαρτόσημου από την εφορία)
- Δήλωση ποινικού μητρώου (ή πιστοποιημένη έλλειψή του) από τη χώρα προέλευσης και τις προηγούμενες τρίτες χώρες διαμονής σε περίπτωση που υπάρχει καταδικαστική απόφαση από ξένο δικαστή², νόμιμο και μεταφρασμένο
- Πιστοποιητικό ποινικού μητρώου (ή πιστοποιημένη έλλειψή του) στην Ιταλία (με επισύναψη χαρτόσημου από την εφορία)
- Πιστοποιητικό οικονομικών οφειλών, εάν εκκρεμούν στην Ιταλία (ή πιστοποιημένη έλλειψή του εγγράφου) που εκδίδεται από το Γραφείο της

---

² Από την χώρα καταγωγής του και από τις προηγούμενες χώρες κατοικίας του μεταφρασμένα στα ιταλικά.

Εισαγγελίας (State Prosecutor's Office) που έχει εξουσιοδοτηθεί για την περιοχή κατοικίας του αιτούντος (με επισύναψη χαρτόσημου από την εφορία)

- Επίσημη δήλωση εισοδήματος για φορολογικούς σκοπούς για τα τρία προηγούμενα έτη (Έντυπα 730, Unico, CU)
- Δήλωση άρσης της προστασίας της ιταλικής προξενικής διπλωματικής αρχής έναντι της αρχής της χώρας προέλευσης, η οποία πρέπει να συμπληρωθεί με ένα προτυπωμένο υπόδειγμα που παρέχεται στη Νομαρχία (μόνο για αιτούντες ιθαγένεια με κατοικία στην Ιταλία).
- Παραίτηση από την προηγούμενη ιθαγένεια, μόνο στην περίπτωση που η προηγούμενη ιθαγένεια δεν θα χαθεί αυτομάτως με την εκούσια απόκτηση αλλοδαπής ιθαγένειας (που θα υποβληθεί μόνο κατόπιν επίσημου αιτήματος του Υπουργείου Εσωτερικών)
- Αντίγραφο διαβατηρίου, επικυρωμένο από τη διπλωματική προξενική αποστολή του κράτους έκδοσης (με επισυναπτόμενη επίσημη μετάφραση στην ιταλική γλώσσα και στην αγγλική ή γαλλική γλώσσα, όπου το έγγραφο δεν θα περιέχει ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα)
- Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης (με επισύναψη χαρτόσημου από την εφορία)
- Δήλωση εξουσιοδότησης στις αρμόδιες διοικητικές αρχές της χώρας προέλευσης να αποδεσμεύσουν όλες τις πληροφορίες, σχετικά με τον αιτούντα, που ζητήθηκαν από τις ιταλικές διπλωματικές ή προξενικές αρχές στη χώρα προέλευσης, χρησιμοποιώντας το έντυπο που διατίθεται από τη Νομαρχία

Στις περιπτώσεις που οι αιτήσεις για την ιταλική ιθαγένεια εμπίπτουν στις ευνοϊκότερες διατάξεις που περιγράφονται στο άρ. 9 παρά. 1, εδ. α), β) και ε) του Ν. 91/1993 (3 ή 5 έτη νόμιμης διαμονής), πρέπει να συνοδεύονται από τα ακόλουθα έγγραφα (Ministero degli Affari Esteri e della Cooperazione Internazionale, 2018):

- Πιστοποιητικό ιταλικής ιθαγένειας δυνάμει της ιταλικής ιθαγένειας ενός ή και των δύο γονέων ή των παππούδων και γιαγιάδων (για αιτούντες που ζητούν την εφαρμογή του άρ. 9 παρ. 1 εδ. α)

- Επικυρωμένο αντίγραφο της απόφασης που κηρύσσει την έκδοση απόφασης από αλλοδαπή δικαστική αρχή ως νόμιμη στην Ιταλία (για αιτούντες που ζητούν την εφαρμογή του άρ. 9 παρ. 1 εδ. β)
- Επικυρωμένο αντίγραφο της ιταλικής δικαστικής απόφασης αναγνώρισης της ανιθαγένειας ή αντίγραφο της υπουργικής απόφασης περί ανιθαγένειας (για τους αιτούντες που ζητούν την εφαρμογή του άρ. 9 παρ. 1 εδ. ε)
- Πιστοποιητικό αναγνώρισης του καθεστώτος του πρόσφυγα, που έχει εκδοθεί από την Εθνική Επιτροπή για το Άσυλο (αγγλ. National Commission for the Right to Asylum). Η εν λόγω Επιτροπή αντικατέστησε την Κεντρική Επιτροπή για την Αναγνώριση του Καθεστώτος του Πρόσφυγα (Central Commission for the Recognition of Refugee Status), σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 1 του Π.Δ. 136 της 15ης Μαΐου 1990. Το εν λόγω έγγραφο αφορά στους αιτούντες που ζητούν τη συνδυασμένη εφαρμογή του άρ. 9 παρ. 1 εδ. ε), και του άρθρου 16, παρ. 2, του Νόμου (Ministero degli Affari Esteri e della Cooperazione Internazionale, 2018).

Όσον αφορά όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά είτε για απόκτηση της ιθαγένειας είτε για παραίτηση από την ιθαγένεια, σύμφωνα με το άρ. 43, παρ. 1, 46 και 47 του Π.Δ. 445/2000 (όπως αναφέρεται στον Ν. 183/2011) και τους περιορισμούς δυνάμει του άρ. 4 παρ. 3 του ίδιου Π.Δ., οι ιταλικές δημόσιες διοικήσεις υποχρεούνται επισήμως να ανακτήσουν πληροφορίες, δεδομένα και έγγραφα τα οποία ήδη κατέχουν άλλες ιταλικές διοικητικές αρχές, εν αναμονή της υποβολής εκ μέρους του ενδιαφερομένου των στοιχείων που είναι απαραίτητα για την ανάκτηση τέτοιων πληροφοριών ή δεδομένων. Ως εκ τούτου, οι αιτούντες (Ιταλοί πολίτες, πολίτες της ΕΕ ή πολίτες τρίτων χωρών, που ζουν νόμιμα στην Ιταλία) δεν υποχρεούνται να παρέχουν πληροφορίες ή δεδομένα που βρίσκονται ήδη στην κατοχή της Ιταλικής Δημόσιας Διοίκησης, αλλά μόνο τα στοιχεία και έγγραφα που είναι απαραίτητα για την ανάκτηση τέτοιων πληροφοριών ή δεδομένων. Από τις 8 Αυγούστου 2009, οι αιτούντες σχετικά με την επιλογή, την κτήση, την παραίτηση και την επανάκτηση της ιταλικής ιθαγένειας καλούνται να πληρώνουν το παράβολο των 200 ευρώ. Από τις 8 Ιουλίου 2014, οι αιτήσεις των ενηλίκων για την απόκτηση ιταλικής ιθαγένειας υποχρεούνται να πληρώσουν το παράβολο των 300 ευρώ (Ministero degli Affari Esteri e della Cooperazione Internazionale, 2018).

Απώλεια της ιθαγένειας

Από τις 16 Αυγούστου 1992, ένας πολίτης δεν χάνει την ιταλική ιθαγένεια, εάν μεταγενέστερα αποκτήσει και δεύτερη ιθαγένεια, εκτός εάν παραιτηθεί οικειοθελώς από την ιταλική ιθαγένεια, βάσει των διεθνών Συνθηκών. Η προσχώρηση της Ιταλικής κυβέρνησης στη Σύμβαση του Στρασβούργου του 1963 (Council of Europe, 1963) σημαίνει ότι από τις 4 Ιουνίου 2010 η ιταλική ιθαγένεια δεν χάνεται αυτομάτως για τους Ιταλούς πολίτες που πολιτογραφούνται σε κάποιο από τα κράτη που έχουν προσχωρήσει στη Σύμβαση.

- Αυτόματη απώλεια της ιθαγένειας εφαρμόζεται αυτοδικαίως σε:
  - κάθε Ιταλό πολίτη που στρατολογείται οικειοθελώς στις ένοπλες δυνάμεις μιας αλλοδαπής κυβέρνησης ή δέχεται κυβερνητική θέση από ένα άλλο κράτος, παρά την ρητή απαγόρευση από την ιταλική έννομη τάξη
  - κάθε Ιταλό πολίτη, ο οποίος έχει υπηρετήσει, σε κατάσταση πολέμου, στο πλευρό μιας ξένης χώρας ή κατέχει κυβερνητική θέση ή έχει αποκτήσει την ιθαγένεια του εν λόγω κράτους
  - Ιταλούς πολίτες που έχουν υιοθετηθεί και η υιοθεσία ανακαλείται από υπαιτιότητά τους, με την προϋπόθεση ότι κατέχουν ή αποκτούν την ιθαγένεια σε άλλη χώρα.
- Επίσημη παραίτηση από την ιταλική ιθαγένεια επιτρέπεται σε:
  - Άτομα που έχουν υιοθετηθεί και, εφόσον ενηλικιωθούν, μετά την ανάκληση της υιοθεσίας από δική τους ευθύνη, εφόσον έχουν στην κατοχή τους ή αποκτούν την ιθαγένεια άλλης χώρας
  - Κάθε Ιταλό πολίτη που κατοικεί στο εξωτερικό και κατέχει, αποκτά ή επανακτά την ιθαγένεια σε άλλη χώρα.
  - Οποιονδήποτε ενήλικα που απέκτησε την ιταλική ιθαγένεια ως ανήλικος μετά την απόκτηση ή επανάκτηση της ιθαγένειας από έναν γονέα του, εφόσον κατέχει ιθαγένεια σε άλλη χώρα.

Η δήλωση περί παραίτησης από την ιθαγένεια γίνεται ενώπιον υπαλλήλου της Επίσημης Υπηρεσίας Στατιστικής (Anagrafe) της πόλης διαμονής του αιτούντος ή- εάν διαμένει

στο εξωτερικό- ενώπιον εξουσιοδοτημένου διπλωματικού ή προξενικού υπαλλήλου και πρέπει να συνοδεύεται από τα ακόλουθα έγγραφα:

- α) πιστοποιητικό γέννησεως που εκδίδεται από τον τόπο γέννησης, όπου η γέννηση καταχωρήθηκε
- β) πιστοποιητικό ιταλικής ιθαγένειας
- γ) έγγραφο τεκμηρίωσης της αλλοδαπής ιθαγένειας
- δ) βεβαίωση κατοικίας στο εξωτερικό, όπου απαιτείται.

Οι ανήλικοι δεν χάνουν την ιταλική ιθαγένεια, εάν ένας ή και οι δύο γονείς την χάσουν ή αποκτήσουν ξένη ιθαγένεια. Οι γυναίκες οι οποίες παντρεύτηκαν με ξένους συζύγους μετά την 1η Ιανουαρίου 1948, και απέκτησαν αυτόματα αλλοδαπή ιθαγένεια του συζύγου, δεν χάνουν την ιταλική τους ιθαγένεια (Ministero degli Affari Esteri e della Cooperazione Internazionale, 2018).

Διοικητική διαδικασία υποβολής αιτήματος

Στο Ιταλικό διοικητικό σύστημα η αρμοδιότητα για την ιθαγένεια ανήκει στο Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο τη διαχειρίζεται τοπικά μέσω των Γραφείων Αντιπροσωπείας της Κυβέρνησης (Prefetture) και των Δήμων (Comuni). Τα προξενικά γραφεία προσφέρουν την αρωγή τους στους ή στις αλλοδαπούς ή αλλοδαπές συζύγους Ιταλών πολιτών που ζουν στο εξωτερικό. Οι αιτήσεις πολιτογράφησης βασίζονται στα εξής χρονικά κριτήρια:

- α) Δέκα έτη νόμιμης διαμονής στην Ιταλία
- β) Τριετής γάμος με Ιταλό πολίτη σε περιπτώσεις που ο αιτών κατοικεί εκτός Ιταλίας³ (ο χρόνος μειώνεται στο ήμισυ, εάν το ζευγάρι έχει από κοινού παιδιά)
- γ) Διετής γάμος με Ιταλό πολίτη (ο οποίος μειώνεται στο ήμισυ εάν το ζευγάρι έχει από κοινού παιδιά), εάν ο αιτών κατοικεί στην Ιταλία.

---

³ Οι ομοιότητες ως προς το ελληνικό καθεστώς χρονικών προϋποθέσεων υφίστανται με τη διαφορά ότι στον Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας δεν προβλέπεται η αντίστοιχη δυνατότητα αίτησης από αλλοδαπό ή αλλοδαπή που είναι παντρεμένη ή παντρεμένος με Έλληνα ή Ελληνίδα πολίτη και μένει στο εξωτερικό να αιτηθεί πολιτογράφηση.

Για την Ιταλία, τα Κυβερνητικά Γραφεία Αντιπροσώπων (Prefettura) καταρτίζουν κατάλογο των απαιτούμενων εγγράφων που είναι διαθέσιμα στους ιστότοπους τους. Παρομοίως, τα προξενικά γραφεία παρέχουν στους διαδικτυακούς τους τόπους καταλόγους απαιτούμενων εγγράφων σε συζύγους Ιταλών πολιτών που διαμένουν στο εξωτερικό. Η διαδικασία αξιολόγησης μπορεί να διαρκέσει έως και 4 έτη. Η απόφαση λαμβάνεται από τον εκπρόσωπο της τοπικής κυβέρνησης (Prefetto), εάν η αίτηση βασίζεται στην προϋπόθεση της νόμιμης διαμονής, ενώ από τον επικεφαλής του αρμόδιου τμήματος του Υπουργείου Εσωτερικών, εάν η αίτηση βασίζεται στο κριτήριο του γάμου. Η ιθαγένεια χορηγείται με Υπουργικό Διάταγμα. Αφού εκδοθεί το Διάταγμα, κοινοποιείται στον αιτούντα, ο οποίος σε αυτό το στάδιο καλείται να αποδείξει ότι πληροί τα κριτήρια. Αφού γίνει αυτό, διοργανώνεται επίσημη τελετή ορκωμοσίας. Η εκδήλωση εγγράφεται στα Μητρώα Πολιτών του Δήμου ή των Προξενείων και, την επόμενη ημέρα, ο αιτών θεωρείται πλέον Ιταλός πολίτης. Τα παιδιά του αιτούντος, εάν είναι μικρότερης ηλικίας και εάν διαμένουν μαζί του, γίνονται Ιταλοί πολίτες *ex lege* (Calogero, 2018). Η αιτήσεις για την πολιτογράφηση μπορούν να υποβάλλονται από 18 Μαΐου 2015 στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Τμήματος Πολιτικών Ελευθεριών και Μετανάστευσης της Κεντρικής Διεύθυνσης Πολιτικών Δικαιωμάτων, Ιθαγένειας και Μειονοτήτων (Le Libert  Civili e l'Immigrazione- Direzione Centrale per i Diritti civili, la Cittadinanza e le Minoranze) του Υπουργείου Εσωτερικών. Ο αιτών πρέπει να εγγραφεί στην διαδικτυακή πύλη (Ministero dell' Interno, 2018) του Τμήματος Πολιτικών Ελευθεριών και Μετανάστευσης και να συμπληρώσει την αίτηση χρησιμοποιώντας τα διαπιστευτήρια εισόδου που έχει λάβει (όνομα χρήστη και κωδικό πρόσβασης) από τη Νομαρχία του δήμου κατοικίας του. Εν συνεχεία, υποβάλλει την αίτηση σε ηλεκτρονική μορφή μαζί με ένα έγγραφο ταυτοποίησης (ταυτότητα, διαβατήριο, κτλ.), πιστοποιητικά γέννησης και ποινικού μητρώου, που έχουν εκδοθεί από τη χώρα προέλευσης, καθώς και το παράβολο των 200 ευρώ, βάσει του Ν. 94/2009 (Ministero dell' Interno, 2018). Όλα τα έγγραφα πρέπει να είναι επικαιροποιημένα, υπό την έννοια ότι πρέπει να έχουν εκδοθεί το τελευταίο εξάμηνο πριν από την υποβολή της αίτησης (εάν προβλέπεται μικρότερη προθεσμία στο έγγραφο, η προθεσμία πρέπει να τηρηθεί) και πρέπει να παρουσιάζεται στην πρωτότυπη μορφή συν μία φωτοτυπία, ενώ εάν το έγγραφο εκτυπώνεται και στις δύο πλευρές, απαιτείται φωτοαντίγραφο και των δύο πλευρών (Consolato Generale d'Italia Francoforte sul Meno, 2015).

Παρακάτω παρατίθεται το έντυπο αίτησης πολιτογράφησης, το οποίο ουσιαστικά είναι το πρώτο βήμα της διαδικασίας πολιτογράφησης, που παραχωρείται από τη Νομαρχία (Prefecture) κάθε δήμου σε έντυπη μορφή στον αιτούντα και κατόπιν, το συμπληρώνει ο αιτών επί τόπου και το παραδίδει στην υπηρεσία μαζί με τα υπόλοιπα απαιτούμενα έγγραφα σε πρωτότυπη μορφή και σε φωτοαντίγραφα. Στο έντυπο ο αιτών συμπληρώνει τον τόπο κατοικίας και καταθέτει το ποσό των 200 ευρώ για να θεωρείται έγκυρη η αίτησή του. Το ποσό των 200 ευρώ κατατίθεται υπέρ του Υπουργείου Εσωτερικών. Αφού ελεγχθεί ο φάκελος από την υπηρεσία, δίνονται στον αιτούντα όνομα χρήστη και κωδικός πρόσβασης για την ηλεκτρονική πλατφόρμα του Υπουργείου Εσωτερικών στο οποίο ο αιτών καταθέτει σε ηλεκτρονική μορφή τα υπόλοιπα έντυπα του φακέλου, καθώς και ένα παράβολο των 16 ευρώ. Η ηλεκτρονική αίτηση (Cittadinanza Italiana. Il Portale informatico sulla cittadinanza italiana, 2018) περιλαμβάνει ορισμένα βήματα, στα οποία έχουν πρόσβαση μόνο οι εξουσιοδοτημένοι χρήστες και συμπληρώνουν τα απαιτούμενα πεδία, ενώ υφίσταται και η λειτουργία της καταχώρισης των εγγράφων του φακέλου σε μορφή ηλεκτρονικού αρχείου (pdf, εικόνας, κτλ).:

Αίτηση πολιτογράφησης (παράβολο 200 ευρώ) (Cittadinanza Italiana. Il Prortale nformatico sulla cittadinanza italiana, 2018):

A7 cop 451 Per man: ministero interno 7-08-2009 10:04 Pagina 1

CONTI CORRENTI POSTALI - Alimentazione di Versamento	BancoPosta	CONTI CORRENTI POSTALI - Ricevuta di Versamento	BancoPosta	CONTI CORRENTI POSTALI - Ricevuta di Accredito	BancoPosta
€ sul C/C n. 809020	di Euro 200,00	€ sul C/C n. 809020	di Euro 200,00	€ sul C/C n. 809020	di Euro 200,00
INTESTATO A: MINISTERO INTERNO D.L.C.I. - CITTADINANZA		INTESTATO A: MINISTERO INTERNO D.L.C.I. - CITTADINANZA		INTESTATO A: TD 451 MINISTERO INTERNO D.L.C.I. - CITTADINANZA	
ESEGUITO DA:		ESEGUITO DA:		CAUSALE CITTADINANZA - CONTRIBUTO DI CUI ALL'ARTICOLO 1, COMMA 12, LEGGE 15 LUGLIO 2009, N.94	
RESIDENTE IN:		RESIDENTE IN:		ESEGUITO DA:	
				VIA - PIAZZA:	
				CAP:	LOCALITÀ:
BOLOGO DELL'UFFICIO POSTALE		BOLOGO DELL'UFFICIO POSTALE		BOLOGO DELL'UFFICIO POSTALE	IMPORTANTE: NON SCRIVERE NELLA ZONA SOTTOSTANTE! <small>rispetto al euro numero conto tipo documento</small>
CAUSALE CITTADINANZA - CONTRIBUTO DI CUI ALL'ARTICOLO 1, COMMA 12, LEGGE 15 LUGLIO 2009, N.94		CAUSALE CITTADINANZA - CONTRIBUTO DI CUI ALL'ARTICOLO 1, COMMA 12, LEGGE 15 LUGLIO 2009, N.94			
					00809020< 451>

Το παράβολο των 16 ευρώ (Cittadinanza Italiana. Il Prortale nformatico sulla cittadinanza italiana, 2018):

Η αρχική σελίδα της πλατφόρμας εγγραφής των χρηστών στο Γεωπληροφοριακό Σύστημα του Τμήματος Πολιτικών Δικαιωμάτων και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών (Ministero dell 'Interno, 2018):

https://nullaostalavoro.dlci.interno.it/Ministero/Index2

MINISTERO DELL'INTERNO

Dipartimento per le libertà civili e l'immigrazione

Sistema Inoltro Telematico

Servizio di inoltro telematico

Servizio del Ministero dell'Interno, Dipartimento per le Libertà Civili e l'Immigrazione, per la compilazione e l'invio di:

- domande di nulla osta al lavoro per cittadini extracomunitari
- domande di ricongiungimento familiare
- domande di conversione del permesso di soggiorno
- comunicazione dei dati del proprio nucleo familiare al fine della sottoscrizione dell'Accordo di Integrazione
- richiesta di ammissione al test di conoscenza della lingua Italiana ai fini del rilascio del permesso di soggiorno CE per soggiornanti di lungo periodo
- domande di cittadinanza italiana
- Servizio di consultazione dello stato della domanda presentata in cartaceo

Trova Subito

- ▶ Manuale
- ▶ Come fare per
- ▶ Leggi e decreti sull'immigrazione

Cittadinanza

NOVITA':

A partire dal 1 dicembre 2018 potranno essere fornite on line, ai sensi e per gli effetti di legge, comunicazioni all'interessato sulla pratica, anche inerenti l'eventuale sussistenza di motivi ostativi al rilascio della cittadinanza, reperibili mediante accesso al Portale nell'area personale.

Devi registrarti la prima volta e poi accedere per:

- Compilare ed inviare la domanda
- Visualizzare lo stato della domanda

Prima di procedere leggere le risposte alle domande più frequenti (FAQ)

A decorrere dal 5 ottobre 2018 - ai sensi dell'art. 14 del D.L. 4 ottobre 2018, n. 113 recante "Disposizioni urgenti in materia di protezione internazionale e immigrazione, sicurezza pubblica, nonché misure per la funzionalità del Ministero dell'Interno e l'organizzazione e il funzionamento dell'Agence nazionale per l'amministrazione e la destinazione dei"

Τα στατιστικά στοιχεία της μετανάστευσης

Σύμφωνα με τα στοιχεία (Istituto Nazionale di Statistica, 2018) της Ιταλικής Στατιστικής Αρχής, ο αριθμός των πολιτογραφήσεων αυξήθηκε από το 2011 και μετά. Στον πίνακα παρακάτω παρατίθεται η χώρα καταγωγής του αλλοδαπού εκτός ΕΕ και ο αριθμός των ατόμων που πολιτογραφήθηκαν. Όπως παρατηρείται, περίπου το 74% των πολιτογραφημένων αλλοδαπών προέρχεται από την Αλβανία και το Μαρόκο (συνολικά 72.135 πολιτογραφημένοι), με το υπόλοιπο ποσοστό να προκύπτει από τους πολιτογραφημένους με χώρα καταγωγής την Ινδία, το Μπαγκλαντές και το Πακιστάν:

Πίνακας 1: Ο πληθυσμός των αλλοδαπών που πολιτογραφήθηκαν

Χώρα	Αριθμός ατόμων
Αλβανία	36.920
Μαρόκο	35.212
Ινδία	9.527
Μπαγκλαντές	8.442
Πακιστάν	7.678
Σύνολο	97.779

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

Η πολιτογράφηση μέχρι τη δεκαετία του 1990

Πριν από την πτώση του κομμουνιστικού καθεστώτος, η Γερμανία ήταν μια διαιρεμένη χώρα αποτελούμενη από τη Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας (ΛΔΓ), υπό σοβιετική κατοχή, και την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας (ΟΔΓ), που ήταν υπό την κατοχή των Συμμάχων. Αυτός ο διαχωρισμός οδηγεί επίσης στο διαφορετικό νομικό πλαίσιο περί ιθαγένειας. Ενώ η ΛΔΓ ακολούθησε το μοντέλο της χωριστής εθνικότητας, η ΟΔΓ βασίστηκε στον νόμο περί ιθαγένειας του 1913, επισημαίνοντας ότι κάθε Γερμανός που αποκτά τη γερμανική ιθαγένεια εκ καταγωγής εξακολουθεί να θεωρείται Γερμανός ανεξάρτητα από τη διαμονή του στη ΛΔΓ ή στη ΟΔΓ. Κατά τον τρόπο αυτό, η ΟΔΓ εξασφάλισε την υποδοχή των Γερμανών πολιτών που έφθασαν νόμιμα ή παράνομα από τη ΛΔΓ, παρέχοντάς τους το ίδιο καθεστώς με τους Γερμανούς πολίτες της ΟΔΓ. Ωστόσο, με τη γερμανική επανένωση το 1990, οι νόμοι και οι κανονισμοί της ΛΔΓ καταργήθηκαν και υιοθετήθηκε το νομοθετικό πλαίσιο της ΟΔΓ. Στις αρχές της δεκαετίας του 1990 το ζήτημα της μετανάστευσης κατέστη ολόένα και σημαντικότερο για τη Γερμανία λόγω του αυξανόμενου μεταναστευτικού ρεύματος (Teixeira, 2010).

Από τη δεκαετία του 1960, η Γερμανία δεχόταν πληθώρα οικονομικών μεταναστών, ιδίως από χώρες της Νότιας Ευρώπης, λόγω της έλλειψης εργατικού δυναμικού εκείνης της εποχής στη Γερμανία. Αυτοί οι εργαζόμενοι προσλαμβάνονταν στη βιομηχανία με σκοπό την ολιγοετή παραμονή τους και εν συνεχεία επέστρεφαν στις χώρες καταγωγής τους. Στη δεκαετία του 1990, η γερμανική κυβέρνηση παρατηρούσε τους συνεχώς αυξανόμενους πληθυσμούς μεταναστών. Ήταν πλέον σαφές ότι η Γερμανία αποτελούσε πόλο έλξης μεταναστών. Αυτή η διαπίστωση έδωσε το έναυσμα στην πολιτική ηγεσία της χώρας να ανοίξει το διάλογο για την πιθανότητα επέκτασης των πολιτικών δικαιωμάτων των μεταναστών. Το γερμανικό Κοινοβούλιο εισήγαγε μια σειρά μεταρρυθμίσεων που θα διευκόλυναν τη διαδικασία πολιτογράφησης για τους μετανάστες δεύτερης γενιάς. Μεταγενέστερες μεταρρυθμίσεις στη νομοθεσία περί ιθαγένειας αφορούσαν κυρίως στη επίλυση του προβλήματος της ένταξης του μεταναστευτικού πληθυσμού ανοίγοντας το δρόμο για την κτήση της γερμανικής ιθαγένειας. Στις αρχές της δεκαετίας του 1990, άρχισε μια συζήτηση σχετικά με τα πολιτικά δικαιώματα του μεταναστευτικού πληθυσμού. Μέχρι το τέλος του 1998,

7.320.000 μετανάστες ξένης ιθαγένειας κατοικούσαν στη Γερμανία, εκπροσωπώντας το 9% του συνόλου του πληθυσμού της Γερμανίας, με τους περισσότερους αλλοδαπούς να ζουν στη Γερμανία ήδη πολλά χρόνια. Μέχρι το τέλος του 1997, περίπου το 30% του συνόλου των αλλοδαπών ήταν στη Γερμανία για πάνω από είκοσι χρόνια, 40% για τουλάχιστον δεκαπέντε χρόνια και σχεδόν 50% για περισσότερο από μια δεκαετία. Περίπου το 65% του συνόλου των Τούρκων και Ελλήνων, το 31% των Ιταλών και το 80% των Ισπανών κατοικούσαν στη Γερμανία πάνω από μια δεκαετία και 1.590.000 (21,7% όλων των αλλοδαπών) γεννήθηκαν στη Γερμανία. Οι στατιστικές μαρτυρούν ένα βασικό δίλημμα που ταλάνιζε την πολιτική ηγεσία στον τομέα της μεταναστευτικής πολιτικής. Ειδικότερα, διαπιστώθηκε ότι ένας αυξανόμενος αριθμός τέκνων μεταναστών εργαζόμενων που γεννήθηκαν και μεγάλωσαν στη Γερμανία, φοίτησαν σε σχολεία και έλαβαν την επαγγελματική εκπαίδευσή τους στη Γερμανία και τελικά θα εργάζονταν στη Γερμανία, θεωρούνταν ακόμη τα παιδιά των ξένων. Δεν υφίσταται κατ' αρχήν διαφωνία ως προς την ανάγκη ένταξης μεγάλου τμήματος του αλλοδαπού πληθυσμού στη Γερμανία προτρέποντάς τους να γίνουν Γερμανοί πολίτες. Όλες οι γερμανικές κυβερνήσεις διαχρονικά έχουν δηλώσει ότι υπάρχει δημόσιο συμφέρον από την πολιτογράφηση αλλοδαπών που διαμένουν μόνιμα στη Γερμανία. Εντούτοις, δεν υφίσταται η απαραίτητη συναίνεση σχετικά με τους τρόπους και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες πρέπει να αποκτάται η γερμανική ιθαγένεια (Teixeira, 2010) .

Το βασικό ζήτημα των πολιτικών διαφωνιών ήταν η κτήση της γερμανικής ιθαγένειας από τη γέννηση στο γερμανικό έδαφος, η οποία εισήγαγε ένα στοιχείο *jus soli*. Έγινε προσπάθεια από ορισμένα ομόσπονδα κρατίδια να επιλύσουν το βασικό δίλημμα που προέκυψε έπειτα από τον αποκλεισμό από τα πολιτικά δικαιώματα ενός σημαντικού μέρους του πληθυσμού, με την παροχή δικαιώματος ψήφου σε τοπικό επίπεδο σε μετανάστες. Τούτο απέτυχε λόγω της απόφασης του Ομοσπονδιακού Συνταγματικού Δικαστηρίου που περί αντισυνταγματικότητας της απόπειρας. Το Δικαστήριο δήλωσε ότι η έννοια της δημοκρατίας, όπως ορίζεται στην έννομη τάξη, δεν επιτρέπει την αποσύνδεση των πολιτικών δικαιωμάτων από την έννοια της ιθαγένειας. Ως εκ τούτου, η ιθαγένεια είναι η νομική προϋπόθεση για την απόκτηση πολιτικών δικαιωμάτων. Ωστόσο, το Δικαστήριο συμπλήρωσε ότι η μόνη επιτρεπτή προσέγγιση για την επίλυση του χάσματος μεταξύ του μόνιμου πληθυσμού και της δημοκρατικής συμμετοχής έγκειται στην αλλαγή του εθνικού δικαίου, για παράδειγμα προς την κατεύθυνση της

διευκόλυνσης της απόκτηση γερμανικής ιθαγένειας από μετανάστες που διαμένουν μόνιμα στη Γερμανία και, συνεπώς, υπόκεινται στη γερμανική εθνική κυριαρχία κατά τρόπο παρόμοιο με τους Γερμανούς πολίτες (Teixeira, 2010)

Το γερμανικό Κοινοβούλιο αποφάσισε το 1990 να διευκολύνει ουσιαστικά την απόκτηση γερμανικής ιθαγένειας για νέους αλλοδαπούς ηλικίας 16 έως 23 ετών, υπό την προϋπόθεση ότι είχαν παραιτηθεί από την προηγούμενη ιθαγένειά τους, είχαν ζήσει μόνιμα και νόμιμα στη Γερμανία επί οκτώ έτη, είχαν φοιτήσει σε σχολείο στη Γερμανία για τουλάχιστον έξι έτη και δεν είχαν διωχθεί για ποινικό αδίκημα. Επιπλέον, η απόκτηση της γερμανικής ιθαγένειας για την πρώτη γενιά μεταναστών που εργάζονταν ήδη στη Γερμανία διευκολύνθηκε σημαντικά, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι παρακάτω βασικές προϋποθέσεις:

- ✓ Νόμιμη και μόνιμη διαμονή στη Γερμανία για δεκαπέντε έτη
- ✓ Παραίτηση από προηγούμενη ιθαγένεια
- ✓ Λευκό ποινικό μητρώο
- ✓ Ικανότητα για εργασία και οικονομική ανεξαρτησία

Αρχικά, το νέο καθεστώς πολιτογράφησης για τους νέους αλλοδαπούς και τους επί μακρόν διαμένοντες αλλοδαπούς εφαρμόστηκε κατά κανόνα. Τον Ιούνιο του 1993 μια άλλη τροποποίηση άλλαξε το νομοθετικό πλαίσιο με την καθιέρωση ενός ατομικού δικαιώματος που παρέχει σε κάθε αλλοδαπό, που πληροί τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις, να αιτηθεί πολιτογράφηση (Teixeira, 2010). Παρόλο που οι διατάξεις του Νόμου περί Αλλοδαπών (Ausländergesetz-AusIG, 1990) που παραχωρούσαν δικαίωμα γερμανικής ιθαγένειας, απαιτούσαν την παραίτηση από προηγούμενη ιθαγένεια, τέθηκαν ορισμένες δυνατότητες εξαιρέσεων που οδήγησαν σε έναν συνεχώς αυξανόμενο αριθμό αιτήσεων πολιτογράφησης με συνύπαρξη διπλής ιθαγένειας. Οι εξαιρέσεις αφορούσαν, για παράδειγμα, σε περιπτώσεις που ένας αλλοδαπός δεν μπορούσε να παραιτηθεί από την προηγούμενη ιθαγένειά του ή μόνο υπό ιδιαίτερα ιδιάζουσες συνθήκες, όπως στην περίπτωση που η χώρα καταγωγής απαιτούσε την περάτωση της στρατιωτικής θητείας πριν παραιτηθεί το άτομο από την ιθαγένεια (Teixeira, 2010). Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει τις προϋποθέσεις υπό τους οποίες ήταν δυνατόν οι μετανάστες να πολιτογραφηθούν στη Γερμανία τη δεκαετία του 1990:

Πίνακας 2.1 : Συνοπτική παρουσίαση των προϋποθέσεων για τους μετανάστες στη Γερμανία κατά τη δεκαετία του 1990 (Teixeira, 2010)

Γενιά μεταναστών	Πρώτη γενιά	Δεύτερη γενιά (16-23 ετών)
Προϋποθέσεις πολιτογράφησης	Αποποιήθηκαν την προηγούμενη ιθαγένεια	Αποποιήθηκαν την προηγούμενη ιθαγένεια
	Νόμιμη διαμονή για 15 έτη	Μόνιμη διαμονή για 8 έτη
	Λευκό ποινικό μητρώο	Απουσία δίωξης για ποινικό αδίκημα
	Δυνατότητα οικονομικής επιβίωσης	Φοιτά σε σχολείο για τουλάχιστον 6 έτη

Οι αρχές jus sanguinis και jus soli

Η κτήση της ιθαγένειας κατά τη γέννηση ήταν δυνατή μόνο για τους Γερμανούς απογόνους (jus sanguinis), ενώ για τους μετανάστες δεύτερης γενιάς το διάστημα διαμονής στη χώρα μειώθηκε σε οκτώ χρόνια, εν αντιθέσει με την πρώτη γενιά. Μια περαιτέρω απαραίτητη προϋπόθεση για τους μετανάστες δεύτερης γενιάς ήταν η φοίτηση σε σχολείο στη Γερμανία για τουλάχιστον έξι χρόνια. Επιπλέον, τόσο για τους μετανάστες πρώτης γενιάς όσο και για τους μετανάστες δεύτερης γενιάς δεν ήταν επιτρεπτή η κατοχή διπλής εθνικότητας, εκτός από ορισμένες ειδικές περιπτώσεις, όπως για παράδειγμα, στην περίπτωση που η χώρα καταγωγής δεν επέτρεπε στον αλλοδαπό να αποποιηθεί την ιθαγένειά του (Ausländergesetz-AusIG, 1990). Παρόλο που έχουν εισαχθεί ορισμένες σημαντικές τροποποιήσεις σχετικά με το θέμα της διευκόλυνσης της πολιτογράφησης των μεταναστών στη Γερμανία στις αρχές της δεκαετίας του 1990, οι προϋποθέσεις υποδηλώνουν μια αυστηρή στάση απέναντι στην πολιτική ένταξη των μεταναστών στη γερμανική κοινωνία, ιδίως όσον αφορά στην κτήση κατά τη γέννηση, που βασίζεται στην αρχή jus sanguinis. Παρόλα αυτά, οι διαφορετικές προϋποθέσεις για τους μετανάστες πρώτης και δεύτερης γενιάς δείχνουν ότι η ένταξη των παιδιών μεταναστών στη γερμανική κοινωνία είχε μεγαλύτερη σημασία (Teixeira, 2010).

Ο νέος Νόμος περί Ιθαγένειας (Staatsangehörigkeitsgesetz) του 2000

Το 2000 έλαβε χώρα μια σημαντική μεταρρύθμιση του εθνικού δικαίου που ισχύει μέχρι και σήμερα και τροποποιήθηκε τελευταία φορά το 2014. Αυτή η μεταρρύθμιση (Staatsangehörigkeitsgesetz- StAG, 2000) εισήγαγε το «μοντέλο της επιλογής» (Optionsmodell) σε σύνδεση με το jus soli (δίκαιο του εδάφους), ανοίγοντας το δρόμο για τη πολιτογράφηση των μεταναστών. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του νέου Νόμου περί Ιθαγένειας, δηλώνεται ότι ένα τέκνο αλλοδαπών γονέων αποκτά τη γερμανική ιθαγένεια βάσει του «μοντέλου της επιλογής» υπό την προϋπόθεση ότι ο ένας γονέας διαμένει μόνιμα στη Γερμανία για οκτώ έτη και έχει τριετή άδεια παραμονής (Teixeira, 2010). Το μοντέλο αυτό επιτρέπει στο μετανάστη δεύτερης ή τρίτης γενιάς να αποκτήσει τη γερμανική ιθαγένεια με τη γέννησή του και, κατόπιν, όταν ενηλικιωθεί (18 έτη) δύναται να αποφασίσει εάν προτιμά τη διατήρηση της γερμανικής ιθαγένειας ή την ιθαγένεια της χώρας καταγωγής του και να αποποιηθεί την αντίστοιχη δεύτερη ιθαγένεια. Τούτο σημαίνει ότι μέχρι την ενηλικίωση το παιδί μεταναστών έχει το δικαίωμα για διπλή ιθαγένεια. Η μεταρρύθμιση επίσης διευκόλυνε τη διαδικασία πολιτογράφησης μειώνοντας την περίοδο διαμονής από 15 σε 8 έτη. Επιπρόσθετα, ο αιτών πρέπει να έχει άδεια παραμονής, να μπορεί να επιβιώσει οικονομικά χωρίς κρατική στήριξη ή ταμείο ανεργίας, να μην έχει καταδικαστεί για ποινικό αδίκημα και να παραιτηθεί της προηγούμενης ιθαγένειας (Staatsangehörigkeitsgesetz- StAG, 2000)

Οι μεταρρυθμίσεις του 2000 συνάντησαν αντίσταση από ορισμένα ομόσπονδα κρατίδια, ιδίως από τότε που το πρώτο σχέδιο νόμου που υπέβαλε το Υπουργείο Εσωτερικών προέβλεπε ευρεία αποδοχή της διπλής και πολλαπλής ιθαγένειας και την εισαγωγή της αρχής jus soli (δίκαιο του εδάφους). Με επιπλέον πρόταση των Σοσιαλδημοκρατών, των Πράσινων και του Φιλελεύθερων, περιλήφθηκε όχι μόνο η αρχή jus soli, αλλά και η εισαγωγή του «μοντέλου της επιλογής». Το νομοθετικό σχέδιο ψηφίστηκε με κάποιες μικρές αλλαγές τον Μάιο του 1999 με έναρξη ισχύος την 1η Ιανουαρίου 2000. Ακολούθησαν οι εγκύκλιοι εφαρμογής του νομοθετικού πλαισίου. Μια από τις κυριότερες αλλαγές ήταν η εισαγωγή της αρχής jus soli με το άρθρο 4 του γερμανικού Νόμου περί Ιθαγένειας, που προβλέπει ότι ένα τέκνο αλλοδαπών γονέων αποκτά γερμανική ιθαγένεια βάσει του «μοντέλου της επιλογής» υπό την προϋπόθεση ότι ο ένας γονέας διαμένει νόμιμα στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας για οκτώ έτη και ότι έχει άδεια παραμονής (Aufenthaltsberechtigung) ή απεριόριστη άδεια παραμονής

για τρία έτη (Aufenthaltserlaubnis). Τα αλλοδαπά τέκνα που είχαν διαμείνει νομίμως και μόνιμα στη Γερμανία είχαν δικαίωμα πολιτογράφησης μόλις έκλειναν τα δέκα έτη τους, εάν οι ανωτέρω προϋποθέσεις πληρούνταν κατά τη στιγμή της γέννησης σύμφωνα με το άρ. 40b του μεταρρυθμισμένου Νόμου περί Ιθαγένειας (Staatsangehörigkeitsgesetz, StAG, 2014)⁴, μεταβατική ρύθμιση η οποία έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2000). Λόγω του γεγονότος ότι τα παιδιά αποκτούν κατά κανόνα την εθνικότητα των γονέων τους, η εισαγωγή της αρχής jus soli, συνεπάγεται τουλάχιστον διπλή, αν όχι πολλαπλή, ιθαγένεια για τα αλλοδαπά παιδιά που γεννήθηκαν στη Γερμανία. Έτσι, το άρ. 29 του Νόμου περί Ιθαγένειας εισήγαγε το ιδιαίτερα αμφισβητούμενο «μοντέλο της επιλογής» και την υποχρέωση να αποφασίσει το παιδί στην ηλικία των δεκαοκτώ ετών εάν θα κρατήσει την γερμανική ιθαγένεια και θα παραιτηθεί από την προηγούμενη ιθαγένεια. Εάν ο νεαρός ενήλικας δηλώσει ότι προτίθεται να διατηρήσει την ξένη ιθαγένειά του ή αν δεν προβεί σε δήλωση, όταν κλείσει τα δεκαοκτώ έτη ζωής, τότε θα χάσει τη γερμανική ιθαγένειά. Εάν, αντιθέτως, δηλώσει την πρόθεσή του να διατηρήσει τη γερμανική ιθαγένεια, ο νεαρός ενήλικας υποχρεούται να αποδείξει την παραίτηση από την αλλοδαπή ιθαγένεια (άρ. 29, παρ. 2, του μεταρρυθμισμένου Νόμου περί Ιθαγένειας (Staatsangehörigkeitsgesetz, StAG, 2014) εκτός εάν οι γερμανικές αρχές κάθε κρατιδίου έχουν εγκρίνει επισήμως ότι μπορεί να διατηρήσει την αλλοδαπή ιθαγένειά του. Σύμφωνα με το άρ. 29 παρ. 4 του Νόμου περί Ιθαγένειας (Staatsangehörigkeitsgesetz, StAG, 2014), η άδεια διατήρησης της προηγούμενης ιθαγένειας (Beibehaltungsgenehmigung) παραχωρείται μόνο εάν η παραίτηση από την αλλοδαπή ιθαγένεια κρίνεται αδύνατη ή αν, σε περίπτωση πολιτογράφησης, η διπλή ιθαγένεια γίνει δεκτή.

---

⁴ Ο μεταρρυθμισμένος Νόμος περί Ιθαγένειας “Staatsangehörigkeitsgesetz” 2014, section 40b αναφέρει: *“Transitional provision for children up to the age of ten: A foreigner who is legally ordinarily resident in Germany on 1 January 2000 and is under ten years of age shall be naturalized upon application if the conditions pursuant to Section 4, sub-section 3, sentence 1 were met at the time of his or her birth and continue to be met. The application can be filed up to 31 December 2000”*

Η μεταρρύθμιση στο Νόμο περί Ιθαγένειας το 2007

Το 2007, οι προϋποθέσεις ένταξης ενισχύθηκαν με τη θέσπιση δοκιμασιών (τεστ). Ειδικότερα, τίθενται επιπλέον κριτήρια που εστιάζουν στη γνώση της γερμανικής γλώσσας σε επίπεδο τουλάχιστον Β βάσει του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις ξένες γλώσσες (CERF), το οποίο μπορεί να αποδειχθεί και με την προσκόμιση βεβαίωσης φοίτησης στη γερμανική πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Πέραν τούτου, καταργήθηκε η άδεια παραμονής για τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αντικαταστάθηκε από την άδεια της ελεύθερης μετακίνησης προσώπων που συνοδεύει την ευρωπαϊκή ιθαγένεια για κάθε πολίτη κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁵. Για τους πολίτες τρίτων χωρών παρέχεται άδεια εγκατάστασης και εργασίας (settlement permit) επ' αόριστων, που σημαίνει ότι το άτομο αυτό πρέπει προηγουμένως είχε λάβει πενταετή άδεια παραμονής υπό τις προϋποθέσεις ότι έχει λευκό ποινικό μητρώο, ότι βγάζει τα προ το ζην και κατέχει επαρκώς τη γερμανική γλώσσα (Federal Office for Migration and Refugees, 2018). Οι προϋποθέσεις για τους πολίτες της Ε.Ε περιορίζονται από το γεγονός ότι δεν απαιτείται άδεια παραμονής πλέον. Ωστόσο, οι διαδικασίες ένταξης κατέστησαν αυστηρότερες με την εισαγωγή του τεστ πολιτογράφησης το 2007. Αναφορικά με τους πολίτες κράτους μέλους της ΕΕ, το γερμανικό νομοθετικό πλαίσιο είναι σχετικά ανεκτικό επιτρέποντας τη διπλή ιθαγένεια και το δικαίωμα της ελεύθερης μετακίνησης των προσώπων (αντί της άδειας παραμονής που δίδεται υπό προϋποθέσεις στους πολίτες τρίτων χωρών). Παρ' όλα αυτά, η διαδικασία της πολιτογράφησης θεωρείται αρκετά αυστηρή και εστιάζει περισσότερο στο γλωσσικό κομμάτι (τεστ πολιτογράφησης με απαραίτητη τη γνώση της γερμανικής γλώσσας σε επίπεδο Β) (Hailbronner & Anuscheh, 2015).

Ο Νόμος περί Διαμονής, Απασχόλησης και Ένταξης των Αλλοδαπών στην Ομοσπονδιακή Επικράτεια του 2008 (Aufenthaltsgesetz 2008)

Στο Κεφ. 3 του άρ. 43 του Νόμου του 2008 (Aufenthaltsgesetz, 2008) αναφέρονται ρητά τα δικαιώματα που φέρουν οι μετανάστες που επιθυμούν την ένταξή τους στην

⁵ Όπως πληροφορούμαστε από τον επίσημο ιστότοπο της ΕΕ, οι πολίτες της ΕΕ και οι οικογένειές τους δεν υποχρεούνται να φέρουν ταυτότητα ή διαβατήριο ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στη Γερμανία. Ωστόσο, θα πρέπει να διαθέτουν ένα έγγραφο ταυτοποίησης και να το υποβάλλουν στις αρμόδιες αρχές κατόπιν αιτήματος. Ο ισχύων νόμος απαιτεί από τους πολίτες της ΕΕ και τα μέλη των οικογενειών τους να φέρουν έγκυρο διαβατήριο ή ταυτότητα κατά την είσοδο και έξοδο τους από τη Γερμανία, σύμφωνα με το άρ. 8 παρ. 1 της Πράξης περί της Ελεύθερης Μετακίνησης της ΕΕ (European Union, 2018).

Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, καθώς και οι διαδικασίες που προβλέπονται για την πολιτογράφησή τους με τους κανονισμούς για την ένταξη (Integrationskursverordnung) και για το πρόγραμμα μαθημάτων για την πολιτογράφηση (Integrationskurstestverordnung) (Bundesamt für Migration und Flüchtlinge, 2018). Στην παρ. 2 του οικείου Νόμου προβλέπεται η διαδικασία συμμετοχής στο πρόγραμμα εκμάθησης της γερμανικής γλώσσας, του νομικού συστήματος, του πολιτισμού και της ιστορίας της Γερμανίας (Integrationskurs). Σκοπός είναι οι αλλοδαποί να εξοικειωθούν με τις συνθήκες διαβίωσης, ώστε να μπορούν να ενεργούν ανεξάρτητα χωρίς τη μεσολάβηση τρίτων. Στην επόμενη παράγραφο προβλέπεται ότι υπεύθυνος φορέας για το πρόγραμμα ένταξης (Integrationskurs) είναι η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία για τη Μετανάστευση και τους Πρόσφυγες. Η προετοιμασία για τη δοκιμασία της πολιτογράφησης μπορεί να γίνει είτε από δημόσιους είτε από ιδιωτικούς φορείς. Στην παρ. 4 προβλέπονται ως υπεύθυνοι φορείς η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση, το Υπουργείο Εσωτερικών και η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία για τη Μετανάστευση και τους Πρόσφυγες για την κατάρτιση του προϋπολογισμού του έργου, την επιλογή των θεμάτων εξέτασης και των φορέων εκπαίδευσης, την τελική βαθμολόγηση και την έκδοση διατάγματος από το Υπουργείο Εσωτερικών (Aufenthaltsgesetz, 2008).

Η διαδικασία πολιτογράφησης εν έτει 2018

Όσον αφορά την προετοιμασία για την ένταξη και τις απαιτήσεις στη γνώση της γερμανικής γλώσσας, η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία για τη Μετανάστευση και τους Πρόσφυγες παρέχει μια διαδραστική ιστοσελίδα (Federal Office for Migration and Refugees, 2018), όπου βρίσκει κανείς τις πιθανές ερωτήσεις της δοκιμασίας για την πολιτογράφηση, όπου μπορεί ο ενδιαφερόμενος να κάνει δωρεάν εξάσκηση. Επιπλέον, υποστηρίζουν οικονομικά τους νέους μετανάστες οι οποίοι δεν επικεντρώνονται απαραίτητα στις απαιτήσεις του τεστ πολιτογράφησης, αλλά γενικά στη διαδικασία ένταξης και στα μαθήματα εκμάθησης της γλώσσας. Το παράβολο του τεστ πολιτογράφησης κοστίζει 25 €, σύμφωνα με το άρ. 2 του Διατάγματος για το πρόγραμμα εκμάθησης και την εξέταση για την πολιτογράφηση (Einbürgerungstestverordnung - EinbTestV, 2008). Οι διοικήσεις των 16 ομόσπονδων κρατιδίων παρέχουν ιστοσελίδες που αναφέρουν τα πιστοποιημένα κέντρα παροχής μαθημάτων, συμπεριλαμβανομένων

των κέντρων εκπαίδευσης ενηλίκων (Volkshochschulen), αλλά και ιδιωτικούς φορείς παροχής μαθημάτων (Farahat, 2013)

Η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία για τη Μετανάστευση και τους Πρόσφυγες είναι υπεύθυνη για τις διαδικασίες πολιτογράφησης των μεταναστών και το κάθε ομόσπονδο κρατίδιο είναι υπεύθυνο για τις διοικητικές διαδικασίες κατ' εφαρμογήν του νομοθετικού πλαισίου. Αναφορικά με τη διαδικασία πολιτογράφησης, όσοι διαμένουν μόνιμα στη Γερμανία δύνανται να πολιτογραφηθούν (Bürgerung) εφόσον πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις. Αρχικά, θα πρέπει να υποβληθεί η αίτηση πολιτογράφησης από τον αιτών αυτοπροσώπως (εφόσον είναι από 16 ετών και πάνω), ειδάλλως για παιδιά κάτω των 16 ετών η αίτηση πολιτογράφησης υποβάλλεται από τους γονείς. Τα ομοσπονδιακά κρατίδια είναι υπεύθυνα για την επεξεργασία των αιτήσεων πολιτογράφησης στις κατά τόπους διοικήσεις. Το έντυπο της αίτησης παραχωρείται από τις τοπικές υπηρεσίες πολιτογράφησης κάθε κρατιδίου. Οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται είτε από τα γραφεία των δήμων είτε από τις τοπικές υπηρεσίες αλλοδαπών είτε τις υπηρεσίες μετανάστευσης νέων είτε την συμβουλευτική υπηρεσία για τους ενήλικες μετανάστες. Οι τοπικές υπηρεσίες είναι επιφορτισμένες με την ενημέρωση των αιτούντων σχετικά με τις διαδικασίες πολιτογράφησης. Αναφορικά με το κόστος της διαδικασίας, το παράβολο της αίτησης πολιτογράφησης κοστίζει 255 ευρώ ανά άτομο, ενώ για τους ανήλικους που πρόκειται να πολιτογραφηθούν μαζί με τους γονείς τους, η χρέωση είναι 51 ευρώ κατ' ανήλικο άτομο. Σύμφωνα με το άρ. 38 του μεταρρυθμισμένου Νόμου περί Ιθαγένειας (StAG, 2014) ανήλικοι που πρόκειται να πολιτογραφηθούν χωρίς τους γονείς τους, πρέπει να πληρώσουν το παράβολο των 255 ευρώ. Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο, αν έχουν χαμηλό εισόδημα ή οι γονείς είναι πολύτεκνοι και θέλουν να πολιτογραφηθούν (ανεξάρτητα ή μαζικά), το παράβολο μπορεί να μειωθεί ή να πληρωθεί σε δόσεις μετά από συμφωνία. Εξαιρέσεις από την πληρωμή του παραβόλου πολιτογράφησης επιτρέπονται για λόγους ισότητας και δικαιοσύνης (Staatsangehörigkeitsgesetz, StAG, 2014). Η ερμηνεία τούτη βρίσκεται στη διακριτική ευχέρεια κάθε ομόσπονδου κρατιδίου που εφαρμόζει τον Νόμο περί Ιθαγένειας (Farahat, 2013).

Οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί ο αιτών ή η αιτούσα για να έχει δικαίωμα στην πολιτογράφηση είναι οι παρακάτω:

- ✓ Ο αιτών πρέπει να έχει περάσει επιτυχώς τη δοκιμασία (τεστ) πολιτογράφησης (γνώση της νομικής και κοινωνικής πραγματικότητας και των συνθηκών διαβίωσης στη Γερμανία)
- ✓ Ο νόμιμος τόπος διαμονής του αιτούντος να είναι εντός της ομοσπονδιακής επικράτειας για οχτώ συνεχόμενα χρόνια τουλάχιστον
- ✓ Οικονομική ανεξαρτησία και εξασφάλιση του προς το ζην εισοδήματός (συμπεριλαμβανομένων των μελών της οικογένειας που δικαιούνται συντήρησης) χωρίς την οικονομική στήριξη σε έσοδα από επιδόματα κοινωνικής πρόνοιας και επιδόματα ανεργίας
- ✓ Επαρκής γνώση της γερμανικής γλώσσας.
- ✓ Απουσία καταδικαστικών αποφάσεων λόγω ποινικού αδικήματος
- ✓ Πίστη στην ελεύθερη δημοκρατική συνταγματική έννομη τάξη του Θεμελιώδους Νόμου της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας.
- ✓ Ο αιτών πρέπει να έχει χάσει ή να αποποιηθεί την προηγούμενη ιθαγένειά του.
- ✓ Δικαίωμα μόνιμης διαμονής από τη στιγμή της πολιτογράφησης κι έπειτα.

Εάν δεν πληρούνται τουλάχιστον μία ή περισσότερες από αυτές τις προϋποθέσεις, γενικά δεν υφίσταται δικαίωμα στην πολιτογράφηση. Ωστόσο, η αρχή πολιτογράφησης μπορεί να συμφωνήσει να χορηγήσει πολιτογράφηση εάν εξυπηρετείται δημόσιο ενδιαφέρον μέσω της πολιτογράφησης και τουλάχιστον κάποια από τα ελάχιστα προαπαιτούμενα, που αναφέρονται παραπάνω, πληρούνται. Για όσους αιτούνται πολιτογράφηση, θα πρέπει να εξεταστούν σε μια δοκιμασία για την απόδειξη της επάρκειας των γνώσεων στη γερμανική ιστορία, πολιτική και γλώσσα. Το τεστ πολιτογράφησης έχει 33 ερωτήσεις. Εφόσον ο υποψήφιος απαντήσει σωστά σε τουλάχιστον 17 ερωτήσεις, τότε θεωρείται επιτυχών. Οι 30 ερωτήσεις αφορούν σε θέματα που σχετίζονται με το θεματικό πεδίο «Ζώντας σε μια Δημοκρατία», «Ιστορία και ευθύνη», «Άνθρωποι και κοινωνία», ενώ οι υπόλοιπες 3 ερωτήσεις σχετίζονται με το ομόσπονδο κρατίδιο στο οποίο διαμένει ο αιτών. Ο εξεταζόμενος έχει στη διάθεσή του 60 λεπτά. Δεν απαιτείται να περάσουν από τη δοκιμασία πολιτογράφησης, όσοι κατέχουν πιστοποιητικό αποφοίτησης από γερμανικό σχολείο ή αν δεν πληρούν τις προϋποθέσεις λόγω σωματικής ή ψυχικής νόσου, αναπηρίας ή ηλικίας (Federal Office for Migration and Refugees, 2018). Οι εξετάσεις λαμβάνουν χώρα στα κατά τόπους εξεταστικά κέντρα της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας για τη Μετανάστευση και τους Πρόσφυγες. Η χρήση των

εξεταστικών κέντρων της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας για τη Μετανάστευση και τους Πρόσφυγες παρέχει δωρεάν δυνατότητα εξάσκησης στο τεστ και όλες οι ερωτήσεις αντιστοιχούν στον κατάλογο ερωτήσεων (τράπεζα ερωτήσεων) που έχουν εγκριθεί από το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εσωτερικών (Bundesamt für Migration und Flüchtlinge, 2018). Όποιος επιτύχει στο τεστ πολιτογράφησης, αποκτά την γερμανική ιθαγένεια. Η όλη διοικητική διαδικασία, από την αίτηση μέχρι τη συμμετοχή στο τεστ πολιτογράφησης διεξάγεται υποχρεωτικά στη γερμανική γλώσσα (Federal Office of Administration, 2018).

Εντούτοις, υφίσταται νομοθετική πρόβλεψη για τις περιπτώσεις απώλειας της γερμανικής ιθαγένειας. Η τροποποίηση του Νόμου περί Ιθαγένειας της 5ης Φεβρουαρίου 2009 είναι κατά κύριο λόγο αντίδραση στις αποφάσεις του Ομοσπονδιακού Συνταγματικού Δικαστηρίου και του Ομοσπονδιακού Διοικητικού Δικαστηρίου σχετικά με τις νομικές προϋποθέσεις απόσυρσης της γερμανικής ιθαγένειας λόγω απάτης ή δόλου και των νομικών συνεπειών μιας *ex lege* απώλειας ή ανάκλησης της ιθαγένειας για τους απογόνους. Μέχρι τον Φεβρουάριο του 2009 δεν προβλέπονταν στο Νόμο περί Ιθαγένειας διατάξεις σχετικά με την ανάκληση της γερμανικής ιθαγένειας ή τις έννομες συνέπειες απώλειας ή παραίτησης από την ιθαγένεια για τους απογόνους. Ενώ η νέα νομοθεσία θέτει ένα σαφές νομικό καθεστώς, εντούτοις παράγει αρνητικές συνέπειες στο πεδίο του νομοθετικού πλαισίου περί διαμονής. Σύμφωνα με τα προαναφερθέντα δικαστήρια, η αναδρομική απώλεια της ιθαγένειας δεν οδηγεί σε επανάκτηση της προηγούμενης άδειας παραμονής και, συνεπώς, αφήνει τα ενδιαφερόμενα μέρη σε κατάσταση νομικής αβεβαιότητας. Οι νομοθετικές μεταρρυθμίσεις ήταν αποτέλεσμα διαφόρων αποφάσεων του Ομοσπονδιακού Συνταγματικού Δικαστηρίου και του Ομοσπονδιακού Διοικητικού Δικαστηρίου. Το Ομοσπονδιακό Συνταγματικό Δικαστήριο, με την απόφασή της 24ης Μαΐου 2006, αποφάνθηκε για το εάν αν οι διοικητικές αρχές για την ιθαγένεια θα μπορούσαν να επικαλεστούν τις γενικές διατάξεις του Νόμου περί Διοικητικής Διαδικασίας για την ανάκληση διοικητικών πράξεων, με εφαρμογή στην περίπτωση ανάκλησης μιας πολιτογράφησης, που παραχωρήθηκε στη βάση σκοπίμως εσφαλμένων πληροφοριών. Το Δικαστήριο αποφάσισε, κατ' αρχήν, ως συνταγματικά κατοχυρωμένη την εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με την άρση της ιθαγένειας. Εντούτοις, δεδομένου ότι η άρση της ιθαγένειας μπορεί να έχει έννομες συνέπειες για άλλα πρόσωπα, όπως για τους απογόνους, το Δικαστήριο ζήτησε

νομοθετικό πλαίσιο για την επίλυση των ζητημάτων που προκύπτουν από την ανάκληση της πολιτογράφησης. Το ζήτημα των νομικών συνεπειών από την ανάκληση της ιθαγένειας, δηλαδή της απώλειας της γερμανικής ιθαγένειας για τους απογόνους, επιλύθηκε με την εισαγωγή του ελάχιστου ορίου ηλικίας. Τα παιδιά δεν να χάνουν τη γερμανική ιθαγένεια μέχρι να συμπληρώσουν το πέμπτο έτος της ζωής τους. Η ρήτρα της ηλικίας βασίστηκε στο συνταγματικό επιχείρημα ότι τα παιδιά σε ηλικία μικρότερη των πέντε ετών δεν έχουν ακόμη προλάβει να αναπτύξουν τη γερμανική συνείδηση που συνοδεύει την ιθαγένεια. Σε αυτές τις περιπτώσεις η απαγόρευση της αποποίησης της γερμανικής ιθαγένειας (άρθρο 16 παρ. Παράγραφος 1 του βασικού νόμου) δεν εφαρμόζεται σε αυτή την περίπτωση. Σύμφωνα με το άρ. 17 παρ. 3 του Συντάγματος, η ρήτρα των πέντε ετών εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις των διοικητικών αποφάσεων κατ' εφαρμογήν άλλων νόμων που έχουν αναδρομική ισχύ στο πεδίο της γερμανικής ιθαγένειας τρίτων προσώπων (Hailbronner & Anuscheh, 2015).

Η διοικητική διαδικασία της πολιτογράφησης

- **Άρ. 8-16 και 40b του Νόμου περί Ιθαγένειας** (Staatsangehörigkeitsgesetz, StAG, 2014)

Ο αλλοδαπός που έχει εγκατασταθεί στην γερμανική επικράτεια μπορεί κατά την κατόπιν αίτηση να του χορηγηθεί η ιθαγένεια από το ομοσπονδιακό κρατίδιο στο οποίο υπάγεται στις περιπτώσεις που:

1. έχει νομική ικανότητα όπως ορίζεται στο άρ. 68 παρ. 1 του Νόμου περί Αλλοδαπών (Ausländergesetz-AusIG, 1990) ή απολαμβάνει δικαίωμα νομικής εκπροσώπησης
2. δεν πληροί κανένα από τους λόγους απέλασης, σύμφωνα με το άρ. 46 και 47 του Νόμου περί Αλλοδαπών (Ausländergesetz-AusIG, 1990)
3. Διαθέτει δική του κατοικία ή διαμένει σε κατοικία στο κρατίδιο που υποβάλλει την αίτηση
4. είναι σε θέση να συντηρεί τον εαυτό του και τα εξαρτώμενα από αυτόν μέλη

Πριν από την πολιτογράφηση, η τοπική αρχή του κρατιδίου ελέγχει αν εκπληρώνονται οι προϋποθέσεις των άρ. 2 έως 4 του Νόμου Περί Ιθαγένειας. Η πολιτογράφηση θα τεθεί σε ισχύ με την παράδοση του πιστοποιητικού, που συντάχθηκε για το σκοπό αυτό από

την ανώτερη διοικητική αρχή. Οι κυβερνήσεις των κρατιδίων έχουν το δικαίωμα να ορίσουν με, εκ του νόμου εντολή, αρμόδια αρχή άλλη από εκείνη που αναφέρεται στην προηγούμενη πρόταση. Αυτοί μπορεί να μεταβιβάσει αυτό το δικαίωμα στις ανώτατες αρχές των κρατιδίων. Η πολιτογράφηση επεκτείνεται και στα μέλη του πολιτογραφημένου, δηλαδή τη σύζυγο και τα παιδιά του, εκτός και αν αναφέρεται σχετικός περιορισμός. Εξαιρούνται από την αυτόματη πολιτογράφηση οι κόρες που έχουν παντρευτεί ή ήταν παντρεμένες. Το ομοσπονδιακό Υπουργείο Εσωτερικών εκδίδει με τη συγκατάθεση της Ομοσπονδιακής Βουλής (Bundesrat), εγκυκλίους για την εφαρμογή του Νόμου περί Ιθαγένειας και αφορά σε πιστοποιητικά πολιτογράφησης, απώλειας και παραίτησης της ιθαγένειας, κτλ. (Staatsangehörigkeitsgesetz, StAG, 2014).

Οι αλλοδαποί πολίτες από 16 ετών και πάνω μπορούν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να αποκτήσουν τη γερμανική ιθαγένεια κατόπιν αιτήσεως (πολιτογράφηση). Το διάστημα επεξεργασίας των αιτήσεων πολιτογράφησης είναι περίπου 12 μήνες. Για λόγους προστασίας των δεδομένων, αλλά και για την αποσυμφόρηση των Κέντρων Ιθαγένειας (Einbürgerungsstelle) των τοπικών αρχών κάθε κρατιδίου (Stadtverwaltung)) που δέχονται και επεξεργάζονται τις αιτήσεις, οι αιτούντες είναι προτιμότερο να αποφεύγουν διερευνητικές ερωτήσεις, διότι καθυστερούν τον χρόνο επεξεργασίας όλων των αιτήσεων πολιτογράφησης (Broschüre: Fragen und Antworten zur Einbürgerung, 2018). Για να ενημερώνονται οι αλλοδαποί που επιθυμούν να αιτηθούν για πολιτογράφηση σχετικά με τη διαδικασία και τα απαιτούμενα έγγραφα, μπορούν να κλείσουν ραντεβού online ή τηλεφωνικώς. Η υποβολή των εγγράφων είναι δυνατή σε συγκεκριμένες ώρες λειτουργίας. Οι τυπικές προϋποθέσεις σε έγγραφη μορφή είναι η άδεια διαμονής, το δικαίωμα διαμονής ως πολίτη της ΕΕ ή της Ελβετίας, τουλάχιστον οκτώ χρόνια νόμιμης διαμονής, η επαρκής γνώση της γερμανικής γλώσσας, η αποδεδειγμένη δυνατότητα συντήρησης λόγω επαρκούς εισοδήματος από εργασία, απουσία πολλαπλής ιθαγένειας, πιστοποιητικό λευκού ποινικού μητρώου, ενώ επιπλέον απαιτείται ο σεβασμός στο, δέσμευση για το φιλελεύθερο δημοκρατικό γερμανικό Σύνταγμα και η γνώση της πολιτειακής και πολιτικής ζωής και των πολιτικών δικαιωμάτων (Landeshauptstadt Mainz, 2018). Ο νόμος δεν υπαγορεύει τη μορφή της αίτησης, ωστόσο, οι αρμόδιες αρχές πολιτογράφησης διαθέτουν έτοιμα έντυπα αιτήσεων, των οποίων η χρήση από τους αιτούντες συνιστάται και διευκολύνουν την επίσπευση της διαδικασίας. Εφόσον, πληρούνται τα τυπικά προσόντα, οι αιτούντες καλούνται να συμμετάσχουν στο τεστ

πολιτογράφησης «Η ζωή στη Γερμανία ("Leben in Deutschland")», που εφαρμόζεται από το 2013, πληρώνοντας το παράβολο των 25 ευρώ. Το τεστ πολιτογράφησης περιέχει συνολικά 310 ερωτήσεις. Από αυτές, οι 300 ερωτήσεις είναι γενικές σε επίπεδο ομοσπονδιακού κράτους και 10 ερωτήσεις είναι εξειδικευμένες για κάθε κρατίδιο. Η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία για τη Μετανάστευση και τους Πρόσφυγες (BAMF) συνδυάζει 33 ερωτήσεις από την τράπεζα ερωτήσεων σε ένα ερωτηματολόγιο. Τριάντα ερωτήματα αναφέρονται στα θέματα των ενοτήτων "Ζώντας στη Δημοκρατία", "Ιστορία και Ευθύνη" και "Άνθρωποι και Κοινωνία". Τρία ερωτήματα τίθενται σχετικά με το κρατίδιο στο οποίο ζει ο αιτών. Όλα οι ερωτήσεις έχουν το ίδιο επίπεδο δυσκολίας. Στο τεστ πολιτογράφησης, οι υποψήφιοι πρέπει να απαντήσουν εντός μιας ώρας. Για τις 33 ερωτήσεις, προσφέρονται τέσσερις επιλογές απάντησης, μία από τις οποίες είναι σωστή (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής). Ο υποψήφιος πρέπει να απαντήσει σωστά σε 17 από τις 33 ερωτήσεις. Αν δεν επιτύχει στη δοκιμασία, μπορεί να επαναλάβει την εξέταση όσες φορές θέλει. Η προετοιμασία των υποψήφιων για το τεστ πολιτογράφησης γίνεται στα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων κάθε κρατιδίου (Volkshochschulen), τα οποία διαθέτουν στους υποψήφιους online τεστ προσομοίωσης του αυθεντικού τεστ πολιτογράφησης, ώστε να εξασκούνται (Landesverband Rheinland Pfalz, 2018). Τα Κέντρα αυτά είναι εξουσιοδοτημένα από την κυβέρνηση του κάθε κρατιδίου. Εάν οι υποψήφιοι επιτύχουν στο τεστ, τους παραχωρείται η γερμανική ιθαγένεια δίχως άλλες απαιτήσεις από πλευράς του γερμανικού κράτους και θα πρέπει ο πολιτογραφημένος, εκτός ορισμένων εξαιρέσεων που προβλέπονται στο Νόμο περί Ιθαγένειας, να παραιτηθεί εγγράφως της προηγούμενης ιθαγένειάς του με αίτηση του στην προξενική αρχή της αλλοδαπής χώρας. Διευκολύνσεις όσον αφορά τη διαδικασία της πολιτογράφησης υφίστανται για τα άτομα άνω των 60 ετών, για τους ανιθαγενείς, για τους πρόσφυγες. Σε περίπτωση απώλειας της γερμανικής ιθαγένειας, το άτομο επιστρέφει αυτοδικαίως στο καθεστώς του αλλοδαπού (Broschüre: Fragen und Antworten zur Einbürgerung, 2018).

Τα στατιστικά στοιχεία της πολιτογράφησης

Τα στατιστικά στοιχεία των πολιτογραφημένων καταρτίζονται κάθε χρόνο από την Γερμανική Στατιστική Υπηρεσία (Statistisches Bundesamt- DESTATIS, 2018), κατ' εφαρμογήν του άρ. 36 παρ. 5 Νόμου περί Πολιτογράφησης, με βάση την ηλικία και το φύλο των ατόμων. Θεωρείται σκόπιμο, στο πλαίσιο της συγκριτικής ανάλυσης, να παρουσιαστούν τα στατιστικά στοιχεία για το έτος 2017. Όπως παρατηρείται συνολικά

έγιναν 99.297 πολιτογραφήσεις. Η πλειοψηφία (πάνω από 1000 πολιτογραφήσεις) των αλλοδαπών που πολιτογραφήθηκαν προέρχονται κυρίως από τη Βουλγαρία, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Κροατία, την Πολωνία, την Ρουμανία, την Ισπανία, την Ουγγαρία, το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Σερβία, την Τουρκία, τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, το Κόσοβο, τη Ρωσική Ομοσπονδία και την Ουκρανία. Ειδικότερα, από το Ηνωμένο Βασίλειο προήλθαν 7.493 πολιτογραφημένοι Γερμανοί πολίτες, και αυτό το γεγονός ίσως συνδέεται με το επερχόμενο Brexit και την απομάκρυνση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ. Επιπλέον, ο μεγαλύτερος αριθμός των πολιτογραφημένων προήλθε από την Τουρκία με 14.984. Τούτο είναι αναμενόμενο καθότι τουρκική κοινότητα στη Γερμανία είναι και η πολυπληθέστερη. Γενικώς, η Γερμανία ως χώρα θεωρείται ελκυστικός προορισμός για Εργασία λόγω της ισχυρής οικονομίας και βιομηχανίας. Επιπλέον, λόγω των ευέλικτων μορφών απασχόλησης, διευκολύνεται η ένταξη στην εργασία των αλλοδαπών και των πολιτών κρατών μελών της ΕΕ. Η κεντρική κρατική πολιτική ακολουθεί τη γραμμή της ένταξης των μεταναστών και στους επίσημους ιστότοπους των κρατιδίων υπάρχει η προτροπή οι μετανάστες να επιδιώκουν την πολιτογράφηση. Για παράδειγμα στον επίσημο ιστότοπο του κρατιδίου της Ρηνανίας-Παλατινάτου το μότο είναι «Ναι, στην Πολιτογράφηση!» (Ja zur Einbürgerung) (Bundesministerium für Familie, Frauen, Jugend, Integration und Verbraucherschutz, 2018):

Πίνακας 2.2: Πληθυσμός πολιτογραφημένων ανά χώρα προέλευσης 2017

Χώρα προέλευσης	Αριθμός ατόμων
Βέλγιο	185
Βουλγαρία	1.739
Δανία	229
Εσθονία	98
Φινλανδία	159
Γαλλία	963
Ελλάδα	3.424
Ιρλανδία	97
Ιταλία	4.256
Κροατία	2.896
Λετονία	252
Λιθουανία	335

Λουξεμβούργο	43
Μάλτα	7
Ολλανδία	853
Αυστρία	413
Πολωνία	6.613
Πορτογαλία	803
Ρουμανία	4.238
Σουηδία	125
Σλοβακία	417
Σλοβενία	236
Ισπανία	1.127
Τσέχικη Δημοκρατία	606
Ουγγαρία	1.081
Ηνωμένο Βασίλειο	7.493
Κύπρος	16
Αλβανία	362
ΠΓΔΜ	988
Μαυροβούνιο	190
Σερβία	1.950
Τουρκία	14.984
Ισλανδία	1
Λιχτενστάιν	-
Νορβηγία	2
Ελβετία	325
Βοσνία-Ερζεγοβίνη	2.089
Κόσοβο	3.909
Μολδαβία	342
Ρωσική Ομοσπονδία	2.123
Ουκρανία	2.718
Λευκορωσία	356
ΣΥΝΟΛΟ	99.397

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Η πολιτογράφηση μέχρι τη δεκαετία του 1990

Στην Ελλάδα ο μόνος τρόπος να αποκτήσει ένα άτομο την ελληνική ιθαγένεια με τη γέννηση είναι με βάση την αρχή *jus sanguinis*, οπότε οι μετανάστες δεύτερης ή ακόμη και τρίτης γενιάς δεν έχουν δικαίωμα στην ελληνική ιθαγένεια, εκτός κι αν- όσο είναι ανήλικοι- οι γονείς τους είναι πολιτογραφημένοι ως Έλληνες πολίτες. Ο Ν. 2130/93 προέβλεπε ότι οι μετανάστες που επιθυμούν να γίνουν Έλληνες πολίτες πρέπει να διαμένουν στην Ελλάδα για περισσότερο από δέκα έτη. Επρόκειτο για μία ιδιαίτερα αυστηρή προϋπόθεση, καθώς το διάστημα παραμονής είναι αρκετά μεγάλο σε σχέση με ό,τι ισχύει σε πολλές χώρες της Ευρώπης⁶. Ο νόμος 2910/2001 (άρ. 58-64) είχε καταστήσει τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία ακόμη πιο δυσπρόσιτη, εισάγοντας το παράβολο των 1.500 ευρώ. Επιπλέον, οι διοικητικές αρχές δεν υποχρεούνταν να απαντήσουν εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και να δικαιολογήσουν κατόπιν την αρνητική απόφαση τους στον αιτούντα. Εάν απέρριπταν την αίτηση, ο ενδιαφερόμενος είχε δικαίωμα υποβολής νέας αίτησης μετά από ένα έτος. Τα επίμαχα άρθρα έγιναν αντικείμενο δριμείας κριτικής από Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, από τον Τύπο και διεθνείς οργανώσεις και καταγγέλθηκαν δημοσίως ότι προάγουν τις διακρίσεις και την ανισότητα (Triandafyllidou, et al., 2009)⁷.

Μεταξύ του 1980 και του 2003, το 66% των ατόμων που απέκτησαν ελληνική ιθαγένεια ήταν ελληνικής καταγωγής (ομογενείς) και το 34% ήταν αλλοδαποί. Η ισορροπία άρχισε να μεταβάλλεται μετά το 1997 και ο αριθμός των ομογενών στους οποίους χορηγούνταν η ελληνική ιθαγένεια άρχισε να συρρικνώνεται από εκείνον των αλλοδαπών. Τον Νοέμβριο του 2006, η κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργού Εσωτερικών και

⁶ Πολλές ευρωπαϊκές χώρες έχουν ως χρονική ρήτρα παραμονής τα πέντε έτη πριν από την υποβολή αίτησης πολιτογράφησης (Ηνωμένο Βασίλειο, Γαλλία), ενώ ορισμένες χώρες απαιτούν οκτώ (Γερμανία) έως δέκα έτη παραμονής (Ιταλία). Αξίζει να σημειωθεί ότι χώρες με αυστηρά χρονικά κριτήρια προχώρησαν σε λιγότερο απαιτητικές χρονικές ρήτρες ως προϋπόθεση για την αίτηση της πολιτογράφησης (π.χ. στη Γερμανία με τον Νόμο περί Ιθαγένειας του 2000), ενώ χώρες, όπως η Γαλλία, υιοθέτησαν πιο αυστηρή νομοθεσία (Νόμος περί Ιθαγένειας του 1993)

⁷ Οι ελληνικές διοικητικές αρχές είναι γενικά υποχρεωμένες να απαντούν εντός εύλογου διαστήματος στους αιτούντες και να αιτιολογούν τις αποφάσεις τους, σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και τις αρχές της χρηστής διοίκησης, της ισότητας και της αιτιολογίας των διοικητικών πράξεων, όπως απορρέουν από το κράτος δικαίου.

Υπουργού Εξωτερικών είχε διευκολύνει τη διαδικασία πολιτογράφησης για τους ομογενείς Αλβανούς πολίτες (Έλληνες Αλβανίας), αφαιρώντας την καταβολή του παραβόλου και τον διακριτικό χαρακτήρα της απόφασης. Οι ομογενείς που είναι κάτοχοι του Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας Ομογενούς (ΕΔΤΟ) τυγχάνουν εφεξής το δικαίωμα πολιτογράφησης εάν πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις που προβλέπονται από το νόμο. Ως αποτέλεσμα, το 2007, το πρώτο έτος μετά την κοινή υπουργική απόφαση, ο αριθμός των κατόχων ΕΔΤΟ που απέκτησαν ελληνική ιθαγένεια ήταν σχεδόν εκατό φορές υψηλότερος από ό, τι σε οποιοδήποτε προηγούμενο έτος (Triandafyllidou, et al., 2009).

Πίνακας 3.1: Αριθμός ομογενών με ΕΔΤΟ που απέκτησαν την ελληνική ιθαγένεια

1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
56	69	66	58	52	36	23	66	68	5634

Το ισχύον νομικό πλαίσιο της πολιτογράφησης

Σύμφωνα με τον Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (άρ. 5 του Ν.3284/2004), η ιθαγένεια μπορεί να χορηγηθεί σε αλλοδαπό⁸ ο οποίος είναι ενήλικος κατά τη στιγμή υποβολής της δήλωσης πολιτογράφησης και δεν έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για εγκλήματα που διαπράχθηκαν εκ προθέσεως κατά την τελευταία δεκαετία, με ποινή τουλάχιστον ενός έτους ή τουλάχιστον 6 μηνών, ανεξάρτητα από την ημερομηνία έκδοσης της καταδικαστικής απόφασης. Η καταδίκη για παράνομη είσοδο στη χώρα δεν εμποδίζει τη διαδικασία πολιτογράφησης. Δεν πρέπει να έχει εκκρεμή διαδικασία εκδίκασης ή άλλα θέματα σχετικά με το καθεστώς διαμονής του. Επιπλέον, θα πρέπει να έχει διαμείνει νομίμως στην Ελλάδα επί 7 συνεχόμενα έτη πριν από την υποβολή της αίτησης. Στην περίπτωση των αναγνωρισμένων προσφύγων, μια περίοδος 3 ετών νόμιμης διαμονής είναι επαρκής. Τούτη η προϋπόθεση δεν εφαρμόζεται στους δικαιούχους επικουρικής προστασίας, οι οποίοι πρέπει να αποδεικνύουν νόμιμη συνεχόμενη διαμονή 7 ετών, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις.

⁸ Αναφορές στο αρσενικό γένος, εννοείται ότι περιλαμβάνουν και τα άτομα θηλυκού γένους.

Στον Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας υφίστανται οι προβλέψεις για τις κατηγορίες της άδειας παραμονής στην Ελλάδα για τους αλλοδαπούς. Προβλέπεται επίσης η άδεια παραμονής για τους επί μακρόν διαμένοντες αλλοδαπούς, άδεια παραμονής σε αναγνωρισμένους πρόσφυγες ή δικαιούχους επικουρικής προστασίας και η άδεια παραμονής για τους αλλοδαπούς δεύτερης γενιάς (Ν.4251/2014). Ειδικότερα, όπως προβλέπονται στις διατάξεις του Ν. 4251/2014, υφίστανται η άδεια διαμονής για εργασία και επαγγελματικούς λόγους, η άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, η άδεια διαμονής για σπουδές, εθελοντική εργασία, έρευνα και επαγγελματική κατάρτιση, η άδεια διαμονής για θύματα δικτύων εμπορίας ανθρώπων (trafficking) και παράνομης διακίνησης μεταναστών, η άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση και η άδεια διαμονής μακράς διάρκειας από τρία έτη έως αορίστου διάρκειας (Υπουργείο Εσωτερικών, 2018).

Οι υποψήφιοι πρέπει επίσης, σύμφωνα με το άρ. 5^Α (Κώδικας Ελληνικής Ιθαγένειας, 2010), πρέπει να πληρούν τις ουσιαστικές προϋποθέσεις, δηλαδή να διαθέτουν επαρκή γνώση της ελληνικής γλώσσας, να εντάσσονται κανονικά στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας και να είναι σε θέση να συμμετέχουν ενεργά στην πολιτική ζωή της χώρας. Το εγχειρίδιο με τίτλο «Ελλάδα. Η δεύτερη πατρίδα» παρέχεται από το Υπουργείο Εσωτερικών σε ηλεκτρονική μορφή με πληροφορίες για την ελληνική ιστορία, τον πολιτισμό, τη γεωγραφία κ.λπ. και είναι σχεδιασμένο ως απαραίτητο εργαλείο μελέτης για τους αλλοδαπούς που επιθυμούν να υποβάλουν αίτηση για πολιτογράφηση και να υποβληθούν στην εξέταση πολιτογράφησης, που διενεργείται υπό τη μορφή συνέντευξης από μικτή επιτροπή που αποτελείται από διοικητικούς υπαλλήλους, ακαδημαϊκούς και εμπειρογνώμονες (Κώδικας Ελληνικής Ιθαγένειας, 2010). Ενώ ο πρόσφυγας δύναται να υποβάλει αίτηση για κτήση της ιθαγένειας τρία χρόνια μετά την αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα, εντούτοις απαιτείται εξέταση για την πολιτογράφηση. Ειδικότερα, οι αιτούντες πολιτογράφηση αντιμετωπίζουν ανισότητες στο περιεχόμενο και το επίπεδο δυσκολίας των εξετάσεων, αναλόγως με την Επιτροπή Πολιτογράφησης που εξετάζει την αίτησή τους κατά περίπτωση. Τούτο ισχύει και για τους υπόλοιπους αλλοδαπούς που διαμένουν νόμιμα και μόνιμα στην Ελλάδα. Σε αυτό το πλαίσιο, το Υπουργείο Εσωτερικών εξέδωσε την εγκύκλιο της 12^{ης} Δεκεμβρίου 2017 (Εγκύκλιος: "Οδηγίες σχετικά με η διενέργεια των συνεντεύξεων", 2017) και αφορούν την προσπάθεια εναρμόνισης των εξετάσεων πολιτογράφησης. Ενώ η εκάστοτε Επιτροπή

διαθέτει το δικαίωμα της διακριτικής ευχέρειας, εντούτοις παρατηρούνται σημαντικές διαφοροποιήσεις στον αριθμό και στη δυσκολία των ερωτήσεων της εξέτασης προς τους αιτούντες, πράγμα το οποίο καλείται να διορθώσει με διευκρινήσεις η εν λόγω εγκύκλιος. Επιπλέον, το αρμόδιο Υπουργείο ανακοίνωσε από τις αρχές το έτους ότι θα εισαχθεί νομοθετική μεταρρύθμιση με σκοπό την εισαγωγή ενός νέου συστήματος εξέτασης, το οποίο θα αποτελείται από 30 ερωτήσεις οι οποίες θα αντλούνται από μια τράπεζα 300 ερωτήσεων διαβαθμισμένης δυσκολίας⁹. Οι υποψήφιοι θα πρέπει να απαντήσουν σωστά τουλάχιστον σε 20 από τις 30 ερωτήσεις. Ειδικές ρυθμίσεις τίθεται για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, όπως είναι οι Ρομά, τα ΑμΕΑ και τα άτομα της ηλικιακής ομάδας από 65 ετών και άνω. Σε περίπτωση αποτυχίας στις εξετάσεις, οι υποψήφιοι έχουν το δικαίωμα αίτησης πολιτογράφησης έπειτα από ένα έτος με απεριόριστο αριθμό συμμετοχών μέχρι την επιτυχία τους στις εξετάσεις (In.gr, 2018).

Η διοικητική διαδικασία της πολιτογράφησης

➤ **Ομογενείς με Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς (ΕΔΤΟ), όπως αναφέρεται στο άρ. 23 του Ν.3838/2010:**

Σε πρώτο στάδιο της διαδικασίας, ο αιτών¹⁰ που επιθυμεί να πολιτογραφηθεί υποβάλλει την αίτηση στην οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση βάσει της χωρικής αρμοδιότητας, αφού συμπληρώσει ο ίδιος όλα τα ζητούμενα πεδία, για να είναι πλήρης η αίτηση και να παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες. Κατόπιν την υπογράφει, αναγράφοντας την ημερομηνία σύνταξής της μαζί με τα απαραίτητα από το νόμο δικαιολογητικά. Σε δεύτερο στάδιο, το αρμόδιο στέλεχος της Υπηρεσίας πρωτοκολλεί το φάκελο και σε τρίτο στάδιο ελέγχει την πληρότητα του φακέλου και τις τυπικές προϋποθέσεις και με αυτεπάγγελτη αναζήτηση προχωρά σε έρευνα των στοιχείων από άλλες υπηρεσίες Υπουργείων (πιστοποιητικό ποινικού μητρώου, εάν υφίσταται στην Ελλάδα, και άλλα περιστατικά δημόσιας τάξης και ασφάλειας, σύμφωνα με το άρ. 5B του ΚΕΙ). Στο τέταρτο στάδιο έχουμε τρεις περιπτώσεις. Στην πρώτη περίπτωση, εάν πληρούνται οι τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις εκδίδεται η απόφαση πολιτογράφησης από το

⁹ Το σύστημα της τράπεζας των 300 ερωτήσεων εφαρμόζεται με επιτυχία στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Οι υποψήφιοι καλούνται να απαντήσουν σε 33 ερωτήσεις μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας.

Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και κατόπιν δημοσιεύεται στο ΦΕΚ. Ο αιτών αποκτά και επισήμως αποκτά την ελληνική ιθαγένεια από τη δημοσίευση της απόφασης στο ΦΕΚ και έπειτα. Στη δεύτερη περίπτωση, εφόσον δεν πληρούνται οι τυπικές προϋποθέσεις, ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκδίδει απόφαση απόρριψης της αίτησης. Σε αυτή την περίπτωση ο αιτών έχει τη δυνατότητα άσκησης ειδικής διοικητικής προσφυγής ενώπιον του Υπουργού Εσωτερικών μέσα σε διάστημα 30 ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης ή από την ημέρα που ο αιτών έλαβε γνώση της απορριπτικής απόφασης. Στην τρίτη περίπτωση, εάν υφίστανται αμφιβολίες ως προς τη συνδρομή των ουσιαστικών προϋποθέσεων, ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης προσκαλεί τον αιτούντα σε συνέντευξη. Αναφορικά με τη διαδικασία εξέτασης πολιτογράφησης, ο αιτών περνάει από συνέντευξη και αν πληροί τις ουσιαστικές προϋποθέσεις, υπάρχει θετική εισήγηση και η Αποκεντρωμένη Διοίκηση εκδίδει απόφαση πολιτογράφησης με δημοσίευσή της στο ΦΕΚ και ο αιτών αποκτά την ελληνική ιθαγένεια από την δημοσίευση της απόφασης στο ΦΕΚ. Κατόπιν δίδεται εντολή εγγραφής στο Δημοτολόγιο του αντίστοιχου δήμου με κοινοποίηση του εγγράφου στο Υπουργείο Εσωτερικών και στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη. Στην περίπτωση της αρνητικής εισήγησης, εκδίδεται απορριπτική απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης με κοινοποίηση της, επί αποδείξει, στον αιτούντα. Και σε αυτή την περίπτωση ο αλλοδαπός έχει δυνατότητα άσκησης ειδικής διοικητικής προσφυγής ενώπιον του Υπουργού Εσωτερικών μέσα εντός 30 ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης ή από την ημέρα που ο αιτών έλαβε γνώση της απορριπτικής απόφασης. Η προθεσμία ολοκλήρωσης της διαδικασίας σε κάθε περίπτωση είναι ένα έτος (Κώδικας Ελληνικής Ιθαγένειας, 2010).

- **Αλλοδαποί, σύμφωνα με το άρ. 6 του ΚΕΙ, και Ομογενείς χωρίς Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς (ΕΛΤΟ), όπως αναφέρεται στο άρ. 5 του Ν.3284/2004 (Περί Κύρωσης του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, 2004):**

Αρχικά, ο αιτών που επιθυμεί να πολιτογραφηθεί υποβάλλει δήλωση πολιτογράφησης στο δήμο της μόνιμης κατοικίας του. Στο πρώτο στάδιο, συμπληρώνει τη δήλωση ενώπιον του δημάρχου ή του εξουσιοδοτημένου αντιδημάρχου ή υπαλλήλου με παρουσία δύο Ελλήνων πολιτών ως μάρτυρες. Σύμφωνα με το άρ. 6 παρ. 3 εδ. ζ του ΚΕΙ (Κώδικας Ελληνικής Ιθαγένειας, 2010), το παράβολο της αίτησης ορίζεται στα 700 ευρώ, ενώ το παράβολο της επανυποβολής της αίτησης στα 200 ευρώ για τους αλλοδαπούς, ενώ για

τους ομογενείς, τους πολίτες κρατών μελών της ΕΕ, τους πολιτικούς πρόσφυγες και τους ανιθαγενείς στα 100 ευρώ. Στη δήλωση αναγράφονται υποχρεωτικά οι αριθμοί των δελτίων αστυνομικής των δύο μαρτύρων και το έγγραφο φέρει τη στρογγυλή σφραγίδα του δήμου και την ακριβή ημερομηνία και χρονολογία και τον αριθμό πρωτοκόλλου του βιβλίου δηλώσεων. Στο δεύτερο στάδιο, το αρμόδιο στέλεχος χορηγεί ακριβές αντίγραφο της δήλωσης στον αιτούντα μαζί με ένα έντυπο αίτησης πολιτογράφησης, το οποίο υπάρχει σε ηλεκτρονική μορφή στον ιστότοπο του Υπουργείου Εσωτερικών. Στο εν λόγω έντυπο αναγράφονται οι προϋποθέσεις κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας με τη διαδικασία της πολιτογράφησης. Το έντυπο της δήλωσης πολιτογράφησης παραμένει σε πρωτότυπη μορφή στο αρχείο του δήμου. Κατόπιν, στο τρίτο στάδιο, υποβάλλεται η αίτηση πολιτογράφησης σε μορφή ακριβούς αντιγράφου στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση, σύμφωνα με το άρθ. 7 του ΚΕΙ, όπου ο αιτών συμπληρώνει όλα τα πεδία, για να θεωρείται πλήρης και να παρέχει όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες. Κατόπιν, υπογράφει και αναγράφει την ημερομηνία της συμπλήρωσης των πεδίων του εγγράφου απευθυνόμενος στον Υπουργό Εσωτερικών, ενώ παράλληλα παρέχει και τα απαιτούμενα από το νόμο δικαιολογητικά. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά, σύμφωνα με το άρθ. 6 παρ. 3 εδ. β, γ, δ, ε του ΚΕΙ, είναι αντίγραφο αποδεικτικού ταυτοπροσωπίας, τίτλος νόμιμης διαμονής, πιστοποιητικό γέννησης και εκκαθαριστικό σημείωμα ή αντίγραφο φορολογικής δήλωσης του τελευταίου οικονομικού έτους.

Στο τέταρτο στάδιο, το αρμόδιο στέλεχος πρωτοκολλεί την αίτηση και στο πέμπτο στάδιο ελέγχει την πληρότητα του φακέλου και τον έλεγχο της συνδρομής των τυπικών προϋποθέσεων, ενώ με αυτεπάγγελτη αναζήτηση ελέγχει τα στοιχεία του αιτούντα από υπηρεσίες των Υπουργείων (πιστοποιητικό ποινικού μητρώου, πιστοποιητικό μη απέλασης και τυχόν άλλα περιστατικά δημόσιας και εθνικής ασφάλειας). Στο έκτο στάδιο, αναφορικά με τους αλλοδαπούς αιτούντες, εάν πληρούνται οι τυπικές προϋποθέσεις, προωθείται ο φάκελός τους στην οικεία Επιτροπή Πολιτογράφησης. Για τους ομογενείς χωρίς ΕΔΤΟ, εάν πληρούνται οι τυπικές προϋποθέσεις, προωθείται ο φάκελός τους στο Υπουργείο Εσωτερικών, ενώ σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι τυπικές προϋποθέσεις, ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκδίδει απόφαση απόρριψης. Το μέγιστο συνολικό διάστημα των ανωτέρω διαδικασιών για κάθε περίπτωση αιτούντα είναι οι έξι μήνες, σύμφωνα με το άρθ. 31 του ΚΕΙ. Οι αιτούντες, σε περίπτωση απόρριψης έχουν τη δυνατότητα ειδικής διοικητικής προσφυγής ενώπιον του

Υπουργού Εσωτερικών εντός 30 ημερών από την ημερομηνία που έλαβαν γνώση της απόφασης απόρριψης.

Στο έβδομο στάδιο, οι αιτήσεις που έγιναν δεκτές προωθούνται στην Επιτροπή Πολιτογράφησης η οποία διενεργεί την εξέταση του αιτούντα με τη μορφή συνέντευξης και εξετάζει τις ουσιαστικές προϋποθέσεις. Εντός τεσσάρων μηνών εκδίδει θετική ή αρνητική εισήγηση. Στην περίπτωση της θετικής εισήγησης, εκδίδεται η Υπουργική Απόφαση και η δημοσίευσή της στο ΦΕΚ. Η απόφαση ανακοινώνεται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση και δίδεται εντολή ορκωμοσίας του αιτούντος, σύμφωνα με το άρ. 9 του ΚΕΙ. Η κτήση της ελληνικής ιθαγένειας πραγματοποιείται με την ορκωμοσία, η οποία πρέπει να διενεργηθεί εντός ενός έτους από τη δημοσίευση του ΦΕΚ. Σε περίπτωση αρνητικής εισήγησης, που εκδίδεται εντός 4 μηνών, ο αιτών έχει το δικαίωμα της υποβολής αντιρρήσεων ενώπιον του Συμβουλίου Ιθαγένειας εντός 15 ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της εισήγησης της Επιτροπής Πολιτογράφησης. Εάν ευδοκιμούν οι αντιρρήσεις, εκδίδεται Υπουργική Απόφαση πολιτογράφησης και δημοσίευση στο ΦΕΚ. Εάν δεν ευδοκιμούν οι αντιρρήσεις, εκδίδεται απορριπτική Υπουργική Απόφαση και κοινοποίηση, επί αποδείξει, στον αιτούντα. Η προθεσμία ολοκλήρωσης της διαδικασίας σε κάθε περίπτωση είναι ένα έτος, σύμφωνα με το άρ. 8 του ΚΕΙ. Τέλος, σύμφωνα με το άρ. 13 του ΚΕΙ, πολιτογραφείται με τιμητική πολιτογράφηση ως Έλληνας πολίτης ένα άτομο που προσέφερε εξαιρετικές υπηρεσίες προς την Ελλάδα με έκδοση Προεδρικού Διατάγματος με εισήγηση του Υπουργού Εσωτερικών. Σύμφωνα με το άρ. 16 του ΚΕΙ υφίστανται ορισμένες ρήτρες αιρεσιμότητας. Ένα πολιτογραφημένο άτομο δύναται να απωλέσει την ελληνική ιθαγένεια σε περίπτωση που απέκτησε αλλοδαπή ιθαγένεια και σε περίπτωση που ο πολιτογραφημένος καθυστερεί στη συμμετοχή στις στρατιωτικές του υποχρεώσεις ή διώκεται για κακούργημα ή πλημμέλημα.

Η Επιτροπή Πολιτογράφησης (Διεύθυνση Ιθαγένειας, 2010)

Η εξέταση πολιτογράφησης τελείται από την Επιτροπή Πολιτογράφησης. Σύμφωνα με το άρ. 8 του ΚΕΙ, σε κάθε Περιφέρεια συστήνεται Επιτροπή με διετή θητεία, που αποτελούνται από:

«α. Τον προϊστάμενο της οικείας αρμόδιας για θέματα Αστικής Κατάστασης Διεύθυνσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ως Πρόεδρο.

β. Ένα μέλος Δ.Ε.Π. Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, που εδρεύει εντός των ορίων της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή πλησιέστερα στην έδρα αυτής, στο γνωστικό αντικείμενο της Κοινωνιολογίας, της Ψυχολογίας ή συγγενών κλάδων κοινωνικών ή ανθρωπιστικών επιστημών. Το μέλος και τον αναπληρωτή του υποδεικνύει το αρμόδιο όργανο διοίκησης του οικείου ΑΕΙ.

γ. Στέλεχος μίας εκ των οικείων Διευθύνσεων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που υποδεικνύεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τον αρμόδιο ή τους συναρμόδιους κατά περίπτωση Περιφερειακούς Διευθυντές Εκπαίδευσης.

δ. Εκπρόσωπο του Συμβουλίου της παρ. ΙΧ του άρθρου 280 του ν. 3852/2010 της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του με πλειοψηφία δύο τρίτων. Σε περίπτωση που το Συμβούλιο παραλείψει να ορίσει εκπρόσωπο του μέσα σε προθεσμία τριών μηνών από την ημερομηνία αποστολής της σχετικής πρόσκλησης για ορισμό εκπροσώπου, αντ' αυτού ορίζεται ως μέλος της Επιτροπής, με πλήρη θητεία, ο προϊστάμενος του Τμήματος Ιθαγένειας της οικείας αρμόδιας για θέματα Αστικής Κατάστασης Διεύθυνσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

ε. Μέλος που υποδεικνύει μαζί με τον αναπληρωτή του σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας της η Εθνική Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.»

Οι αποφάσεις της Επιτροπής μπορούν να ληφθούν κατόπιν απόλυτης πλειοψηφίας, δηλαδή τρεις από τις πέντε ψήφους, εάν δεν επιτυγχάνεται ομοφωνία. Η αναμενόμενη διάρκεια της εξέτασης υπολογίζεται στα 20 έως 30 λεπτά, ώστε εντός οκταώρου να διεκπεραιώνονται κατά μέσο όρο 10 με 12 φάκελοι υποψηφίων με ελάχιστο αριθμό φακέλων τους οκτώ. Ο υποψήφιος δεν πρέπει να βρίσκεται σε αναμονή για εξέταση πάνω από δύο μήνες.

Τα στατιστικά στοιχεία της πολιτογράφησης

Τα στατιστικά στοιχεία των πολιτογραφημένων υπάρχουν στη βάση δεδομένων του Πληροφοριακού Συστήματος «Ιθαγένεια», το οποίο χρησιμοποιείται από όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και από τη Διεύθυνση Ιθαγένειας

του Υπουργείου Εσωτερικών. Τα ποσοστά αναφέρονται στο διάστημα μεταξύ 1^{ης} Ιανουαρίου 2017 έως 31^{ης} Δεκεμβρίου 2017 και απεικονίζουν τον συνολικό αριθμό των ατόμων που απέκτησαν την ελληνική ιθαγένεια είτε από την ημερομηνία ορκωμοσίας είτε από τη δημοσίευση στο ΦΕΚ. Ομοίως, απεικονίζονται και απορρίψεις των αιτήσεων (Διεύθυνση Ιθαγένειας, 2017):

Πίνακας 3.2: Κτήση της ελληνικής ιθαγένειας ανά κατηγορία και αριθμό ατόμων

Κατηγορία	Αριθμός ατόμων
Αλλοδαπός Ομογενείς με πολιτογράφηση	3.676
Αλλογενείς με πολιτογράφηση	3.483
Γέννηση/φοίτηση (Ν. 4332/2015)	24.785
Διαδικασίες καθορισμού (Με τη γέννηση, Αναγνώριση, κ.τ.λ.)	979
Ανήλικα/άγαμα τέκνα γονέων που απέκτησαν Ελληνική Ιθαγένεια	782
Ομογενείς από χώρες της πρώην ΕΣΣΔ με πολιτογράφηση	13
Σύνολο	33.718

Πίνακας 3.3: Πολιτογράφηση ομογενών αλλοδαπών

Χώρα προηγούμενης Ιθαγένειας	Αριθμός ατόμων	Ποσοστό
Αλβανία	3.426	93,20%
Τουρκία	73	1,99%
Κύπρος	61	1,66%
Η.Π.Α.	27	0,73%
Ουκρανία	14	0,38%
Λοιπές χώρες	75	2,04%
Σύνολο	3.676	

Πίνακας 3.4: Πολιτογράφηση αλλογενών αλλοδαπών

Χώρα προηγούμενης Ιθαγένειας	Αριθμός ατόμων	Ποσοστό
Αλβανία	2.117	60,78%
Ουκρανία	139	3,99%
Μολδαβία	132	3,79%
Ρωσία	130	3,73%
Βουλγαρία	128	3,67%
Λοιπές χώρες	837	24,03%
Σύνολο	3.483	

Πίνακας 3.5: Απορρίψεις αιτημάτων πολιτογράφησης

Κατηγορία	Αριθμός ατόμων
Ομογενείς	122
Αλλοδαποί	895
Γέννηση/φοίτηση (Ν. 4332/2015)	269
Λοιπές κατηγορίες	194
Σύνολο	1.480

Την αναφερόμενη περίοδο οι ανακλήσεις των αποφάσεων παροχής ελληνικής ιθαγένειας ήταν 46 στο σύνολό τους.

Πίνακας 3.6: Ποσοστό αποδοχής αιτημάτων για την κτήση της ιθαγένειας

Κατηγορία	Ποσοστό επί του συνόλου των αιτήσεων
Ομογενείς	96,68%
Αλλοδαποί	74,30%
Γέννηση/φοίτηση (Ν. 4332/2015)	98,91%
Λοιπές κατηγορίες	80,44%

ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Στατιστικά στοιχεία περιόδου 2012-2017 (Eurostat, 2018)

Παρακάτω απεικονίζονται τα στατιστικά στοιχεία του αριθμού των ατόμων που πολιτογραφήθηκαν την περίοδο 2012 έως 2017. Η καταγραφή των πολιτογραφημένων ανά χώρα κρίνεται σκόπιμη για τη σύγκριση ως προς τις χώρες καταγωγής από τις οποίες προέρχονται τα άτομα που επιθυμούν πολιτογράφηση. Παρατηρούμε στους παρακάτω πίνακες ότι στην Ιταλία και στην Ελλάδα διαχρονικά (2012 έως 2017) τα άτομα με χώρα καταγωγής την Αλβανία αιτήθηκαν και έλαβαν την ιθαγένεια με τη διαδικασία της πολιτογράφησης. Το παράδειγμα της Γερμανίας παρουσιάζει ενδιαφέρον, καθώς η πλειοψηφία των ατόμων που αιτήθηκαν και απέκτησαν την ιθαγένεια με τη διαδικασία της πολιτογράφησης προέρχονται κυρίως από την Τουρκία. Το 2017 ένα ποσοστό του συνόλου των πολιτογραφημένων καταλαμβάνουν τα άτομα με καταγωγή από την Ελλάδα (3.424) και τα άτομα από την Ιταλία (4.256), ενώ, την ίδια χρονιά, παρατηρείται ότι 7.493 άτομα με καταγωγή από το Ηνωμένο Βασίλειο αιτήθηκαν και έλαβαν την γερμανική ιθαγένεια μέσω της πολιτογράφησης. Αυτός ο αριθμός ενδεχόμενος δικαιολογείται από το φαινόμενο του Brexit, μετά το οποίο αρκετοί Βρετανοί πολίτες βιώνουν το αβέβαιο μέλλον του να είσαι πολίτης εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι πολίτες της ΕΕ κατέχουν ταυτόχρονα και την ευρωπαϊκή ιθαγένεια, που συνοδεύεται από ένα ευνοϊκό καθεστώς δικαιωμάτων, το οποίο χάνουν σταδιακά οι Βρετανοί οδεύοντας προς το οριστικό διαζύγιο από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πίνακας 4.1: Αριθμός πολιτογραφήσεων ανά χώρα προέλευσης στην Ιταλία την περίοδο 2012-2017

Έτος Χώρες προέλευσης ¹¹	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Μαρόκο	14.728	25.421	29.025	-	-	36.920
Αλβανία	9.493	13.671	21.148	-	-	35.212
Μπαγκλαντές	-	-	5.323	-	-	-
Ινδία	-	4.863	-	-	-	9.527
Τυνησία	2.555	-	-	-	-	-

Πίνακας 4.2: Αριθμός πολιτογραφήσεων ανά χώρα προέλευσης στην Ελλάδα την περίοδο 2012-2017

Έτος Χώρες προέλευσης ¹²	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Αλβανία	17.396	25.830	18.409	-	-	5.543
Αίγυπτος	332	-	-	-	-	-
Ρωσία	-	372	309	-	-	130
Ουκρανία	235	-	231	-	-	153
Γεωργία	-	359	-	-	-	-
Τουρκία	-	-	-	-	-	73

¹¹ Οι χώρες στις οποίες οι αιτούντες είτε ήταν πολίτες μέχρι πρότινος είτε κατάγονταν από αυτές και συνεπώς έφεραν την ιδιότητα του πολίτη.

¹² Όπως παραπάνω.

Πίνακας 4.3: Αριθμός πολιτογραφήσεων ανά χώρα προέλευσης στην Γερμανία την περίοδο 2012-2017

Έτος Χώρες προέλευσης ¹³	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Τουρκία	33.266	27.986	22.479	-	-	14.984
Σερβία	5.974	-	-	-	-	1.950
Ουκρανία	-	4.718	3.537	-	-	2.718
Ρωσική Ομοσπονδία	4.211	4.020	4.896	-	-	2.123
Ιταλία	-	-	-	-	-	4.256
Ελλάδα	-	-	-	-	-	3.424
Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	-	-	-	7.493

¹³ Όπως παραπάνω.

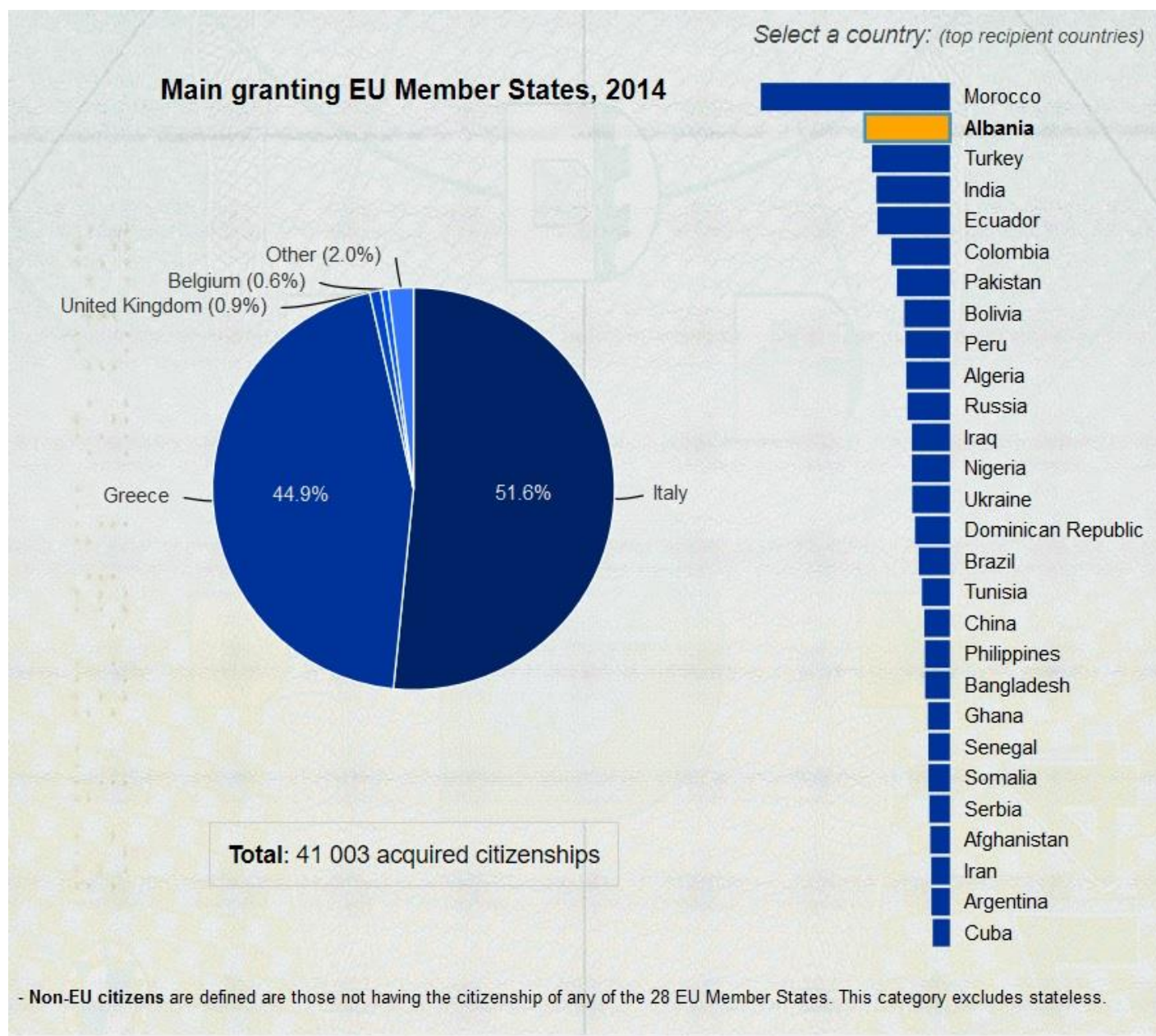
Πίνακας 4.4: Διαδικασία πολιτογράφησης και προϋποθέσεις

ΧΩΡΑ	Διαδικασία	Καθεστώς ιθαγένειας	Διάρκεια Παραμονής	Αίτηση	Εξετάσεις για παροχή πολιτογράφησης	Παραίτηση από προηγούμενη ιθαγένεια	Εξαιρέσεις από τις εξετάσεις πολιτογράφησης
ΓΕΡΜΑΝΙΑ		<ul style="list-style-type: none"> • Jus sanguinis • jus soli 	<ul style="list-style-type: none"> • Οκτώ έτη για πολίτες τρίτων χωρών και για πολίτες ΕΕ 	255 ευρώ	Τεστ πολιτογράφησης (παράβολο 25 ευρώ) με 33 ερωτήσεις από τράπεζα 310 ερωτήσεων	Ναι (με τις επιφυλάξεις του άρ. 29 του Νόμου περί Ιθαγένειας 2014)	Ηλικιωμένοι 65+, ασθενείς και ΑμΕΑ
ΕΛΛΑΔΑ		<ul style="list-style-type: none"> • Jus sanguinis • jus soli 	<ul style="list-style-type: none"> • Επτά έτη για πολίτες τρίτων χωρών 	700 ευρώ	Συνέντευξη από την Επιτροπή Πολιτογράφησης	Ναι, με τις επιφυλάξεις του Νόμου	Ρομά, ΑμΕΑ και άτομα 65+

		<ul style="list-style-type: none"> • Τρία έτη για πολίτες ΕΕ 				
ΙΤΑΛΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Jus sanguinis • jus soli 	<ul style="list-style-type: none"> • Δέκα έτη για πολίτες τρίτων χωρών • Τέσσερα έτη για πολίτες ΕΕ 	200 ευρώ	Συνέντευξη	Ναι, με τις επιφυλάξεις του Νόμου	

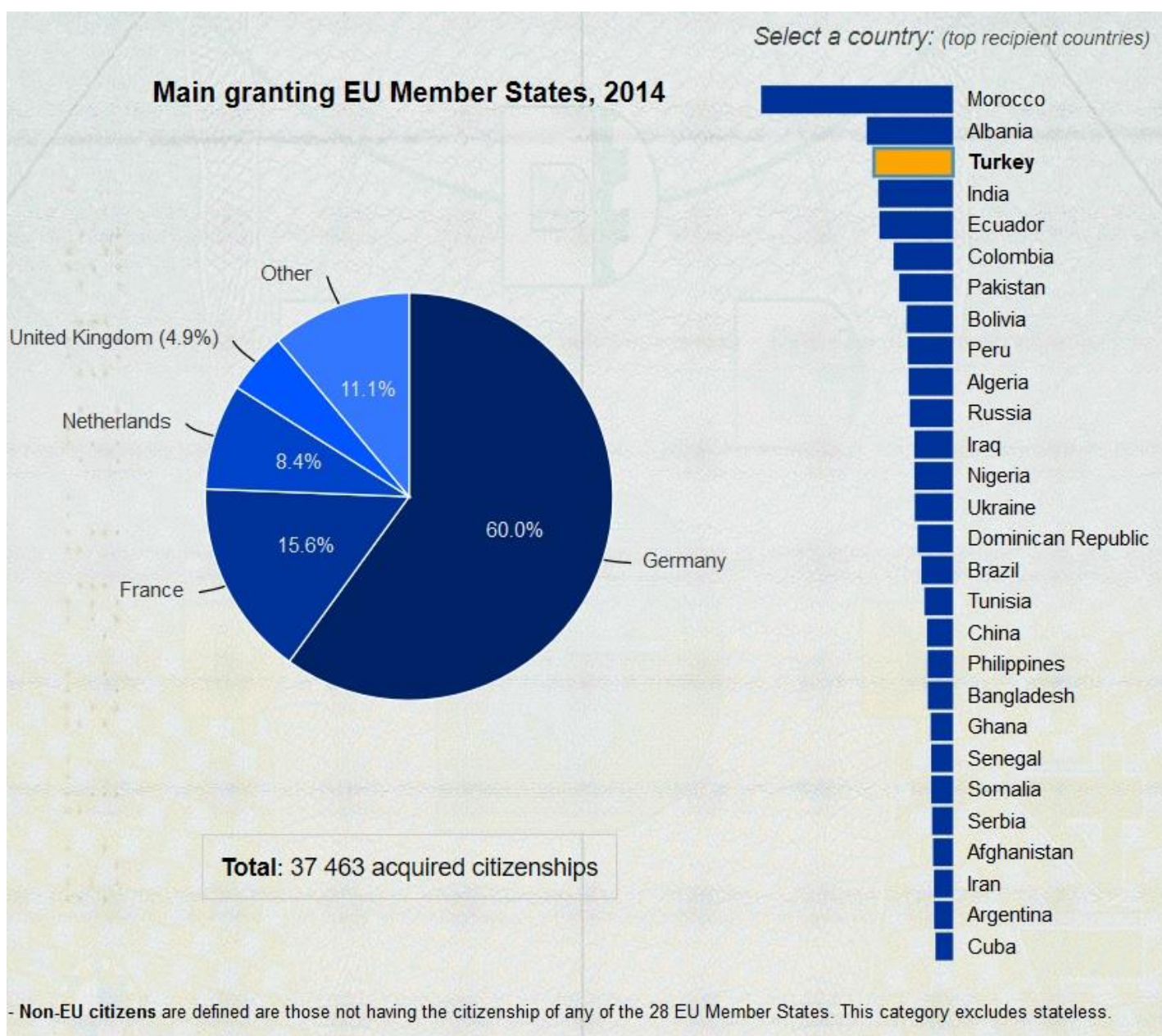
Στο σχήμα 4.1 (Eurostat, 2018) απεικονίζεται η κατανομή των πολιτογραφημένων ατόμων αλβανικής καταγωγής το 2014. Παρατηρείται ότι από τους 41.003 αλλοδαπούς αλβανικής καταγωγής, η συντριπτική πλειοψηφία αυτών επέλεξαν να πολιτογραφηθούν στην Ελλάδα (44,9%) και την Ιταλία (51,6%), αντίστοιχα:

Σχήμα 4.1: Ποσοστιαία κατανομή πολιτογραφημένων αλβανικής καταγωγής το 2014

Σχήμα 4.2 (Eurostat, 2018) παρατηρείται η κατανομή των πολιτογραφημένων ατόμων τουρκικής καταγωγής το 2014. Από τους 37.463 αλλοδαπούς τουρκικής καταγωγής, παραπάνω από τους μισούς πολιτογραφήθηκαν στη Γερμανία (60%):

Σχήμα 4.2: Ποσοστιαία κατανομή πολιτογραφημένων τουρκικής καταγωγής το 2014

Επίλογος

Η συγκριτική παρουσίαση της νομοθετικής πραγματικότητας της ιθαγένειας στις τρεις χώρες παράλληλα ανέδειξε τις διαφορετικές τάσεις και τα νομικά και διοικητικά εργαλεία για την εφαρμογή της διαδικασίας της πολιτογράφησης. Εκτός από τη νομική φιλοσοφία που περιβάλλει την έννοια της ιθαγένειας, και επικρατεί σε κάθε ένα από τα υπό μελέτη κράτη, δίδεται έμφαση, παρά τις διαφορετικές ιστορικές καταβολές και εξελίξεις κάθε κράτους, στις ομοιότητες που ενδεχομένως παρουσιάζονται τόσο σε νομοθετικό όσο και σε διοικητικό πλαίσιο. Γενικότερα, η δυνατότητα που παρέχεται στον αλλοδαπό για πολιτογράφηση, εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο της μεταναστευτικής πολιτικής της ένταξης κάθε κράτους και η διαμόρφωση και εφαρμογή της αποτελεί αντικείμενο εθνικών πολιτικών. Παρατηρήθηκαν αρκετές πτυχές του ζητήματος της πολιτογράφησης, που χρήζουν βελτίωσης εκατέρωθεν, με την παράλληλη εξασφάλιση της αρχής της ισότητας και την εφαρμογή της κοινωνικής και πολιτικής ένταξης των μεταναστών, που επιθυμούν να καταστούν πολίτες του κράτους στο οποίο διαμένουν και είναι διαφορετικό από το κράτος καταγωγής τους. Με την πολιτογράφηση των αλλοδαπών επιτυγχάνεται η ένταξη τους στην πολιτική ζωή της χώρας και καθίστανται πολιτικά υποκείμενα. Είναι, δε, το τελευταίο στάδιο ολοκλήρωσης της ενταξιακής διαδικασίας ενός αλλοδαπού, δεδομένου ότι οι νομίμως διαμένοντες αλλοδαποί συμμετέχουν ήδη στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας. Τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των ενδιαφερομένων αποτελούν τις ελάχιστες ρήτρες για την παροχή της πολιτογράφησης, ώστε να επιτευχθεί η πλήρης ένταξη των αιτούντων. Τούτα διασφαλίζουν ότι ο ενδιαφερόμενος έχει πλήρη συνείδηση της ευθύνης που φέρει ως μελλοντικός πολίτης της χώρας που διαμένει, διότι αυτομάτως ανατίθενται στον πολιτογραφημένο τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που συνοδεύουν την έννοια του πολίτη.

Βιβλιογραφία

- *Ιστοσελίδες*

Eurostat (2018). *Acquisition of citizenship in the EU 28*. [Ηλεκτρονικό] Διαθέσιμο στο: https://ec.europa.eu/eurostat/news/themes-in-the-spotlight/citizenship?fbclid=IwAR0RIPDE7INj_GtHCB-DnjMOWWvcYRpnH9iBGL0H0KN6dyi5Un688A8Opy0 [Πρόσβαση 9 Δεκεμβρίου 2018]

Γερμανία

- *Πρωτογενείς πηγές*

Ausländergesetz-AusIG (1990). AuslGGesetz über die Einreise und den Aufenthalt von Ausländern im Bundesgebiet.

Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz (2008). *Aufenthaltsgesetz*

Federal Ministry of the Interior (2000).. *Staatsangehörigkeitsgesetz- StAG*

Federal Ministry of the Interior (2014).. *Staatsangehörigkeitsgesetz, StAG*

Federal Ministry of Justice (2015). *Aufenthaltsgesetz*

- *Ιστοσελίδες*

BAMF (2018). *Residence in Germany*. [Ηλεκτρονικό] Διαθέσιμο στο: <http://www.bamf.de/EN/Willkommen/Aufenthalt/WichtigeInformationen/wichtigeinformationen-node.html> [Πρόσβαση 9 Δεκεμβρίου 2018].

Broschüre: Fragen und Antworten zur Einbürgerung (2018). *Ministerium für Familie, Frauen, Jugend, Integration und Verbraucherschutz- Rheinland Pfalz*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο:

https://mffjiv.rlp.de/fileadmin/einbuengerung/Broschuere_Fragen_und_Antworten_zu_r_Einbuengerung_8.11.pdf [Πρόσβαση 9 Δεκεμβρίου 2018].

Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (2018). *Den Menschen im Blick - Sicherheit geben. Chancen ermöglichen. Wandel leben*. [Ηλεκτρονικό] Διαθέσιμο στο:

<http://www.bamf.de/DE/Willkommen/DeutschLernen/Integrationskurse/integrationskurse-node.html> [Πρόσβαση 9 Δεκεμβρίου 2018].

Bundesministerium für Familie, Frauen, Jugend, Integration und Verbraucherschutz (2018). *Ja zur Einbürgerung*. [Ηλεκτρονικό] Διαθέσιμο στο: <https://einbuengerung.rlp.de/de/startseite/> [Πρόσβαση 9 Δεκεμβρίου 2018].

Bundesamt für Justiz (2008). *Einbürgerungstestverordnung - EinbTestV* [Ηλεκτρονικό] Διαθέσιμο στο: https://europa.eu/youreurope/citizens/residence/residence-rights/workers/germany/index_en.htm [Πρόσβαση 9 Δεκεμβρίου 2018].

Federal Office of Administration (2018). *Citizenship*. [Ηλεκτρονικό] Διαθέσιμο στο: https://www.bva.bund.de/EN/Services/Citizens/ID-Documents-Law/Citizenship/citizenship_node.html;jsessionid=3F7B845D85EC218668BAFB591ABB7144.intranet261 [Πρόσβαση 9 Δεκεμβρίου 2018].

Landesverband Rheinland Pfalz (2018). *Informationen zum Thema "Einbürgerung"-EINBÜRGERUNGSTEST*. [Ηλεκτρονικό] Διαθέσιμο στο: <https://www.vhs-rlp.de/ausserhalb-der-hauptnavigation/zertifikate/einbuengerungstest/> [Πρόσβαση 9 Δεκεμβρίου 2018].

Landeshauptstadt Mainz, 2018. *Staatsangehörigkeit beantragen*. [Ηλεκτρονικό] Διαθέσιμο στο: <https://www.mainz.de/vv/produkte/buergeramt/100140100000026847.php#SP-tabs-contact:3> [Πρόσβαση 2018 Δεκεμβρίου 2018].

Statistisches Bundesamt- DESTATIS (2018). *Bevölkerung und Erwerbstätigkeit: Einbürgerungen*. [Ηλεκτρονικό] Διαθέσιμο στο: https://www.destatis.de/DE/Publikationen/Thematisch/Bevoelkerung/MigrationIntegration/Einbuengerungen2010210177004.pdf?__blob=publicationFile [Πρόσβαση 9 Δεκεμβρίου 2018]

- **Εκθέσεις**

Farahat, A. (2013). *Naturalisation Procedures for Immigrants*, Florence: Robert

Hailbronner, K. & Anuscheh, F. (2015). *Country Report on Citizenship Law: Germany*, Florence: Robert Schuman Centre for Advanced Studies.

Schuman Centre for Advanced Studies. Federal Office for Migration and Refugees,

Teixeira, S. M. (2010). *The Meaning of Citizenship in the Context of the European Integration. A Comparison of naturalization law between Western and Eastern Member States*, Enschede: Universiteit Twente.

Ιταλία

- *Πρωτογενείς πηγές*

Council of Europe (1963). *Convention on the Reduction of Cases of Multiple Nationality and on Military Obligations in Cases of Multiple Nationality, Treaty No.043*. Strasbourg: Council of Europe.

- *Ιστοσελίδες*

Cittadinanza Italiana. Il Prortale informatico sulla cittadinanza italiana (2018).

Cittadinanza Italiana. Il Prortale nformatico sulla cittadinanza italiana.

[Ηλεκτρονικό] Διαθέσιμο στο: <https://www.cittadinanza.biz/cittadinanza-tedesca-per-cittadini-italiani/> [Πρόσβαση 9 Δεκεμβρίου 2018].

EUDO Citizenship (1992). *Country profil*. [Ηλεκτρονικό] Διαθέσιμο στο: <http://eudo-citizenship.eu/NationalDB/docs/IT%20Act%2091%201992%20%28consolidated,%20English%29.pdf>[Πρόσβαση 9 Δεκεμβρίου 2018].

Instituto Nazionale di Statistica (2018). *Cittadini non comunitari. Anni 2016-2017* [Ηλεκτρονικό] Διαθέσιμο στο: <https://www.istat.it/it/archivio/204301> [Πρόσβαση 9 Δεκεμβρίου 2018].

La Camera dei Deputati ed il Senato della Repubblica (2011). *Di sposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello*

Stato. (Legge di stabilità 2012). Ηλεκτρονικό] Διαθέσιμο στο:

https://www.cliclavoro.gov.it/normative/legge_12_novembre_2011_n.183.pdf

[Πρόσβαση 9 Δεκεμβρίου 2018].

Ministero degli Affari Esteri e della Cooperazione Internazionale (2018). *Citizenship*. [Ηλεκτρονικό] Διαθέσιμο στο:

https://www.esteri.it/mae/en/servizi/stranieri/cittadinanza_0.html

[Πρόσβαση 9 Δεκεμβρίου 2018].

Ministero dell' Interno (2018). *Servizio di Inoltro Telematico*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://nullaostalavoro.dlci.interno.it/Ministero/Index2>

[Πρόσβαση 9 Δεκεμβρίου 2018].

Ministero dell' Interno (2018). *Cittadinanza*. [Ηλεκτρονικό] Διαθέσιμο στο:

[http://www.interno.gov.it/it/temi/cittadinanza-e-altri-diritti-](http://www.interno.gov.it/it/temi/cittadinanza-e-altri-diritti-civili/cittadinanza/cittadinanza-invia-tua-domanda)

[civili/cittadinanza/cittadinanza-invia-tua-domanda](http://www.interno.gov.it/it/temi/cittadinanza-e-altri-diritti-civili/cittadinanza/cittadinanza-invia-tua-domanda) [Πρόσβαση 9 Δεκεμβρίου 2018].

Ministero dell' Interno. Prefettura-Ufficio del Governo di Roma (2018). *Cittadinanza italiana*. [Ηλεκτρονικό] Διαθέσιμο στο:

http://www.prefettura.it/roma/contenuti/Cittadinanza_italiana-49054.htm [Πρόσβαση

9 Δεκεμβρίου 2018].

Ministero dell' Interno. Prefettura- Ufficio Territoriale del Governo di Roma. (2018).

Documenti richiesti per la cittadinanza per residenza [Ηλεκτρονικό] Διαθέσιμο στο:

[http://www.prefettura.it/roma/contenuti/Documenti_richiesti_per_la_cittadinanza_per](http://www.prefettura.it/roma/contenuti/Documenti_richiesti_per_la_cittadinanza_per_residenza-6805673.htm)

[_residenza-6805673.htm](http://www.prefettura.it/roma/contenuti/Documenti_richiesti_per_la_cittadinanza_per_residenza-6805673.htm) [Πρόσβαση 9 Δεκεμβρίου 2018].

Ministero degli Affari Esteri. Consolato Generale d'Italia Francoforte sul Meno

(2015). *Nuova Modalita' Di Presentazione Delle Domande Di Naturalizzazione Italiana* [Ηλεκτρονικό] Διαθέσιμο στο:

[https://consfrancoforte.esteri.it/resource/2016/03/80280_f_cons57FRANCOFORTE_](https://consfrancoforte.esteri.it/resource/2016/03/80280_f_cons57FRANCOFORTE_Nuovadomandacittadinanza.pdf)

[Nuovadomandacittadinanza.pdf](https://consfrancoforte.esteri.it/resource/2016/03/80280_f_cons57FRANCOFORTE_Nuovadomandacittadinanza.pdf) [Πρόσβαση 9 Δεκεμβρίου 2012].

- **Ηλεκτρονική αλληλογραφία**

Calogero, M. (2018). *Office for Relations of the Ministry of Foreign Affairs of Italy*.

Naturalization procedure [email] (25 Νοεμβρίου 2018).

Ελλάδα

- **Πρωτογενείς πηγές**

Ελληνική Δημοκρατία. Υπουργείο Εσωτερικών (2017). *Εγκύκλιος: "Οδηγίες σχετικά με η διενέργεια των συνεντεύξεων"*. Αθήνα: Γραφείο Ειδικού Τομεακού Γραμματέα.

Ελληνική Δημοκρατία. Υπουργείο Εσωτερικών (2010). *Κώδικας Ελληνικής Ιθαγένειας*. Αθήνα: Βουλή των Ελλήνων

- **Βιβλία**

Παπασιώπη-Πασιά, Ζ. (2004). *Δίκαιο Ιθαγένειας*. 7η επιμ. Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.

- **Εκθέσεις**

Triandafyllidou, A., Maroufof, M. & Nicolova, M. (2009). *Greece: Immigration towards Greece at the Eve of the 21st Century. A Critical Assessment.*, s.l.: IDEA Working Papers.

- **Κοβερνητικές εκδόσεις**

Διεύθυνση Ιθαγένειας (2010). *Επιτροπή Πολιτογράφησης. Οδηγίες Οργάνωσης και Λειτουργίας*. Αθήνα: Υπουργείο Εσωτερικών.

- **Ιστοσελίδες**

Υπουργείο Εσωτερικών. Διεύθυνση Ιθαγένειας. *Στατιστικά στοιχεία*. [Ηλεκτρονικό] Διαθέσιμο στο:
http://www.ypes.gr/el/EidGramIthageneias/diefthinsi_ithageneiasNEW/statistikaNEW/ [Πρόσβαση 9 Δεκεμβρίου 2018].

Υπουργείο Εσωτερικών, (2010) *Περί Κύρωσης του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας* (2004) [Ηλεκτρονικό] Διαθέσιμο στο:
<https://www.synigoros.gr/?i=foreigner.el.omogeneis-nomoi.56645> [Πρόσβαση 9 Δεκεμβρίου 2018].

Υπουργείο Εσωτερικών (2018). *Άδεια διαμονής μακράς διαρκείας*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο:

http://www.ypes.gr/el/Generalsecretariat_PopulationSC/general_directorate_ithageneias_migratation/diefthinsi_metanasteftikis_politikhsNEW/themataMetanastfsis/katigories_adeiwn_diamonis_new/adeia06/ [Πρόσβαση 9 Δεκεμβρίου 2018].

Υπουργείο Εσωτερικών, Διεύθυνση Ιθαγένειας (2013). *Εγκύκλιοι*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο:

http://www.ypes.gr/el/EidGramIthageneias/diefthinsi_ithageneiasNEW/EgyklioiNEW/?PageNo=3 [Πρόσβαση 09 Δεκεμβρίου 2018].

- ***Άρθρα Ηλεκτρονικής Εφημερίδας***

In.gr (2018). *Οι αλλαγές και τα κενά στο σχέδιο νόμου για την ιθαγένεια*.

[Ηλεκτρονικό] Διαθέσιμο στο: <https://www.in.gr/2018/03/07/greece/oi-allages-kai-ta-kena-sto-sxedio-nomoy-gia-tin-ithageneia/> [Πρόσβαση 09 Δεκεμβρίου 2018].

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Α. ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Πρότυπο της αίτησης για αλλοδαπούς για συμμετοχή στα μαθήματα γλώσσας και προσανατολισμού για αλλοδαπούς στα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων:

Bundesamt
für Migration
und Flüchtlinge

Falls der Antrag über einen Kursträger gestellt wird, bitte Namen und Kennziffer eintragen.

Antrag auf Zulassung zu einem Integrationskurs (Sprach- und Orientierungskurs) für Ausländer gemäß § 44 Absatz 4 Satz 1 Aufenthaltsgesetz (AufenthG)

Herr Frau

Name		Ggf. Geburtsname		Vorname	Geburtsdatum
Straße/Hausnummer		Postleitzahl	Ort	Ggf. wohnhaft bei (c/o)	Telefonnummer

Falls sich Ihre Anschrift ändert, teilen Sie dies dem Bundesamt bitte unverzüglich mit.

Jahr der Einreise:

Ich beantrage die Zulassung zu einem Integrationskurs (Sprach- und Orientierungskurs) gemäß § 44 Abs. 4 Satz 1 AufenthG.

Ich versichere, dass ich mich in keiner schulischen Ausbildung befinde und bisher noch an keinem Integrationskurs teilgenommen habe.

Dem Antrag ist eine Kopie des aktuellen Aufenthaltstitels beizufügen. Bei Staatsangehörigen eines Mitgliedstaates der EU genügt eine Kopie des Ausweisdokuments (z. B. Reisepass).

Grund der Einreise nach Deutschland

- Familiennachzug zu einem deutschen Ehegatten (Nachweis der deutschen Staatsangehörigkeit beifügen)
 Familiennachzug zu einem ausländischen Ehegatten (Kopie des aktuellen Aufenthaltstitels des Ehegatten beifügen)
 Sonstige Gründe:

Begründung des Antrages auf Zulassung zum Integrationskurs

- Nachweis ausreichender Kenntnisse der deutschen Sprache und Grundkenntnisse der Rechts- und Gesellschaftsordnung und der Lebensverhältnisse im Bundesgebiet für die Erteilung einer Niederlassungserlaubnis. Ein entsprechender Nachweis, dass ein Verfahren zum Erhalt einer Niederlassungserlaubnis bereits läuft, ist beizufügen.
 Nachweis ausreichender Kenntnisse der deutschen Sprache für die Einbürgerung
 Sonstige Gründe:

Ich versichere, dass ich alle Angaben vollständig und richtig gemacht habe.

Ich bin mir bewusst, dass falsche Angaben zur Ablehnung des Antrags oder – bei späterer Feststellung – zum Widerruf der Zulassung führen können. Ich erkläre, dass ich die Hinweise im Merkblatt zum Integrationskurs, Formulanummer 630.009 (zu finden unter: www.bamf.de) zur Kenntnis genommen habe.

Ort, Datum, Unterschrift

Ich beantrage die Befreiung vom Kostenbeitrag zum Integrationskurs.

Begründung:

Ich beziehe Leistungen nach SGB II (Arbeitslosengeld II) oder Leistungen nach SGB XII (Sozialhilfe) oder ich bin aus sonstigen Gründen finanziell bedürftig (Härtefall)

Dem Antrag ist ein aktueller Nachweis über den Leistungsbezug nach SGB II (Arbeitslosengeld II) oder nach SGB XII (Sozialhilfe) oder ein Nachweis bzw. eine Entscheidung einer anderen Stelle zur finanziellen Bedürftigkeit (Härtefall), z.B. Wohngeld, Befreiung von den GEZ-Gebühren etc. beizufügen.

Ich versichere, dass ich alle Angaben vollständig und richtig gemacht habe. Ich bin verpflichtet, dem Bundesamt unverzüglich mitzuteilen, wenn mir die oben aufgeführten Leistungen nicht mehr gewährt werden. Ich bin mir bewusst, dass falsche Angaben zur Ablehnung des Antrags oder – bei späterer Feststellung – zum Widerruf der Bewilligung führen können.

Ort, Datum, Unterschrift

Πρότυπο αίτησης πολιτογράφησης, με παράδειγμα από το Αμβούργο, όπου ζητάει την καταχώριση των προσωπικών δεδομένων του αιτούντος (ονοματεπώνυμο, ημερομηνία γέννησης, προηγούμενη ιθαγένεια, τηλέφωνο, διεύθυνση, στοιχεία συγγενών, δηλαδή της συζύγου και των παιδιών, τα στοιχεία των γονέων του και των παππούδων του, την κατηγορία αλλοδαπού, όπως πρόσφυγας ή μετανάστης ή άλλες κατηγορίες, δήλωση για εισόδημα από κοινωνικά επιδόματα, κτλ.:

Freie und Hansestadt Hamburg
Behörde für Inneres und Sport
Einwohner-Zentralamt

Antrag auf Einbürgerung

gem. § 8 StAG § 9 StAG § 10 StAG

Bitte alle Fragen beantworten. Zutreffendes ankreuzen X oder ausfüllen. Nichtzutreffendes mit „entfällt“ oder „nicht zutreffend“ kennzeichnen. Sollte der Platz bei einer Frage nicht ausreichen, weitere Ausführungen bitte auf ein Beiblatt.

Ich beantrage die Verleihung der deutschen Staatsangehörigkeit und mache über meine persönlichen Verhältnisse folgende Angaben:

1. Angaben zur Person

1.1 Antragsteller

Familienname (ggf. auch Geburtsname)	
Vorname	Geburtsdatum
Geburtsort, Staat	Geschlecht ☐ weiblich ☐ männlich
Staatsangehörigkeit(en)	nachgewiesen durch
frühere Staatsangehörigkeit(en)	Volkszugehörigkeit
Tel.Nr. (privat, dienstlich, E-Mail, Fax)	
Anschrift (PLZ, Wohnort, Straße, Hausnummer)	
Familienstand: ☐ ledig ☐ verheiratet ☐ eingetragene Lebenspartnerschaft ☐ seit ☐ getrennt lebend ☐ geschieden ☐ verwitwet	
Tag und Ort der letzten Eheschließung/Begründung der Lebenspartnerschaft	

1.2 Ehegatte/Lebenspartner Miteinbürgerung beantragt: nein ja

Familienname (ggf. auch Geburtsname)	
Vorname	Geburtsdatum
Geburtsort, Staat	Geschlecht ☐ weiblich ☐ männlich
Staatsangehörigkeit(en)	nachgewiesen durch
frühere Staatsangehörigkeit(en)	Volkszugehörigkeit
Tel.Nr. (privat, dienstlich, E-Mail, Fax)	
Anschrift (PLZ, Wohnort, Straße, Hausnummer)	

1.3 weitere Ehen

Es besteht daneben eine weitere (nicht aufgelöste) Ehe: ☐ nein ☐ ja
---

Vermerke der Behörde

Geschäftszeichen
Datum Antragstellung

Einbürgerung/Rücknahme/
Ablehnung am:

--

Einbürgerung/Rücknahme/
Ablehnung am:

--

2. Kinder

Hier sind alle minderjährigen und volljährigen ehelichen, nichtehelichen und angenommenen Kinder einzutragen.

1. Kind

Familiename	
Vorname	Geburtsdatum
Geburtsort, Staat	Geschlecht ☐ weiblich ☐ männlich
Staatsangehörigkeit(en)	frühere Staatsangehörigkeit(en)
Rechtstellung	☐ ehelich ☐ nicht ehelich ☐ adoptiert
Miteinbürgerung beantragt	☐ nein ☐ ja Im Haushalt lebend? ☐ nein ☐ ja

2. Kind

Familiename	
Vorname	Geburtsdatum
Geburtsort, Staat	Geschlecht ☐ weiblich ☐ männlich
Staatsangehörigkeit(en)	frühere Staatsangehörigkeit(en)
Rechtstellung	☐ ehelich ☐ nicht ehelich ☐ adoptiert
Miteinbürgerung beantragt	☐ nein ☐ ja Im Haushalt lebend? ☐ nein ☐ ja

3. Kind

Familiename	
Vorname	Geburtsdatum
Geburtsort, Staat	Geschlecht ☐ weiblich ☐ männlich
Staatsangehörigkeit(en)	frühere Staatsangehörigkeit(en)
Rechtstellung	☐ ehelich ☐ nicht ehelich ☐ adoptiert
Miteinbürgerung beantragt	☐ nein ☐ ja Im Haushalt lebend? ☐ nein ☐ ja

4. Kind

Familiename	
Vorname	Geburtsdatum
Geburtsort, Staat	Geschlecht ☐ weiblich ☐ männlich
Staatsangehörigkeit(en)	frühere Staatsangehörigkeit(en)
Rechtstellung	☐ ehelich ☐ nicht ehelich ☐ adoptiert
Miteinbürgerung beantragt	☐ nein ☐ ja Im Haushalt lebend? ☐ nein ☐ ja

Nur zu beantworten bei minderjährigen Antragstellern bzw. miteinzubürgernden Kindern

Das Sorgerecht liegt bei	☐ der Mutter	☐ dem Vater	☐ den Eltern gemeinsam
Das Sorgerecht beruht auf:			

Vermerke der Behörde

Einbürgerung/Rücknahme/
Ablehnung am:

Einbürgerung/Rücknahme/
Ablehnung am:

Einbürgerung/Rücknahme/
Ablehnung am:

Einbürgerung/Rücknahme/
Ablehnung am:

weitere Kinder auf
einem Beiblatt?

nein ja

3. Eltern**3.1 Vater des Antragstellers**

Familienname		Vorname
Geburtsdatum	Geburtsort, Staat	
Staatsangehörigkeit(en), ggf. auch frühere		Volkszugehörigkeit

3.2 Mutter des Antragstellers

Familienname (ggf. auch Geburtsname)		Vorname
Geburtsdatum	Geburtsort, Staat	
Staatsangehörigkeit(en), ggf. auch frühere		Volkszugehörigkeit
Datum, Ort und Staat der Eheschließung:		

3.3 Vater des Ehegatten/Lebenspartners

Familienname		Vorname
Geburtsdatum	Geburtsort, Staat	
Staatsangehörigkeit(en), ggf. auch frühere		Volkszugehörigkeit

3.4 Mutter des Ehegatten/Lebenspartners

Familienname (ggf. auch Geburtsname)		Vorname
Geburtsdatum	Geburtsort, Staat	
Staatsangehörigkeit(en), ggf. auch frühere		Volkszugehörigkeit
Datum, Ort und Staat der Eheschließung:		

4. Frühere Ehen / Lebenspartnerschaften**4.1 Antragsteller** nein ja

Vor- und Familienname des Ehegatten / Lebenspartners	
Staatsangehörigkeit(en)	
Datum und Ort der Eheschließung	Datum und Ort der Scheidung

4.2 Ehegatte/Lebenspartner nein ja

Vor- und Familienname des Ehegatten / Lebenspartners	
Staatsangehörigkeit(en)	
Datum und Ort der Eheschließung	Datum und Ort der Scheidung

Vermerke der Behörde

weitere Ehen auf
einem Beiblatt? nein ja**5. Besonderer Status**   **Antragsteller**   **Ehegatte/Lebenspartner**

Vertriebener nach Bundesvertriebenengesetz	☐	☐
Heimatloser Ausländer	☐	☐
Asylberechtigter	☐	☐
Ausländischer Flüchtling/Kontingentflüchtling	☐	☐
Staatenlos mit deutschem Reiseausweis	☐	☐
Nachweise sind dem Einbürgerungsantrag beizufügen		

6. aktuelle Aufenthaltsgenehmigung**6.1 Antragsteller**

Aufenthaltsberechtigung ☐ nein ☐ ja	unbefristete Aufenthaltserlaubnis ☐ nein ☐ ja	Niederlassungserlaubnis ☐ nein ☐ ja
Freizügigkeitsberechtigter Unionsbürger ☐ nein ☐ ja	Befristete Aufenthaltserlaubnis ☐ nein ☐ ja, nach § AufenthaltG, gültig bis:	

6.2 Ehegatte/Lebenspartner (nur auszufüllen, wenn Miteinbürgerung beantragt)

Aufenthaltsberechtigung ☐ nein ☐ ja	unbefristete Aufenthaltserlaubnis ☐ nein ☐ ja	Niederlassungserlaubnis ☐ nein ☐ ja
Freizügigkeitsberechtigter Unionsbürger ☐ nein ☐ ja	Aufenthaltserlaubnis ☐ nein ☐ ja, nach § AufenthaltG, gültig bis:	

6.3 Kinder (nur auszufüllen, wenn Miteinbürgerung beantragt)

1. Kind: aktueller Aufenthaltstitel, gültig bis	2. Kind: aktueller Aufenthaltstitel, gültig bis
3. Kind: aktueller Aufenthaltstitel, gültig bis	4. Kind: aktueller Aufenthaltstitel, gültig bis

7. Wehrdienst

Militärdienst geleistet: ☐ nein ☐ ja wenn ja, wann
--

8. Aufenthaltssorte (Inland und Ausland)**8.1 Aufenthaltssorte des Antragstellers von Geburt bis heute**

Geburt	bis	in (Ort und Staat)
von	bis	in (Ort und Staat)
von	bis	in (Ort und Staat)
von	bis	in (Ort und Staat)
von	bis	in (Ort und Staat)

8.2 Aufenthaltssorte des Ehegatten/Lebenspartners von Geburt bis heute

Geburt	bis	in (Ort und Staat)
von	bis	in (Ort und Staat)
von	bis	in (Ort und Staat)
von	bis	in (Ort und Staat)
von	bis	in (Ort und Staat)

9. wirtschaftliche Verhältnisse**9.1 aktuelle Arbeitgeber des Antragstellers / Art der selbstständigen Tätigkeiten**

--

9.2 aktuelle Arbeitgeber des Ehegatten/Lebenspartners / Art der selbstständigen Tätigkeit

--

Vermerke der Behörde

9.3 aktuelle Einkünfte des Antragstellers

Erwerbseinkünfte (netto)	☐ nein ☐ ja	Betrag €/Monat	
Einkünfte aus selbstständiger Arbeit	☐ nein ☐ ja	Gewinn der letzten 12 Monate	
Steuer-Nr., Finanzamt:			
Beschäftigt bzw. selbstständig seit:		☐ befristet bis: ☐ unbefristet	
Einkünfte Vermietung/ Verpachtung	☐ nein ☐ ja	Betrag €/Monat	
Rente	☐ nein ☐ ja	Betrag €/Monat	
Unterhalt / Unterhaltskostenvorschuss	☐ nein ☐ ja	Betrag €/Monat	bewilligt bis
Erziehungsgeld	☐ nein ☐ ja	Betrag €/Monat	bewilligt bis
Kindergeld	☐ nein ☐ ja	Betrag €/Monat	
Wohngeld	☐ nein ☐ ja	Betrag €/Monat	bewilligt bis
Arbeitslosengeld I	☐ nein ☐ ja	Betrag €/Monat	bewilligt bis
Arbeitslosengeld II (Hartz 4)	☐ nein ☐ ja	Betrag €/Monat	bewilligt bis
Sozialgeld / Grundsicherung	☐ nein ☐ ja	Betrag €/Monat	bewilligt bis
Krankengeld	☐ nein ☐ ja	Betrag €/Monat	bewilligt bis
sonstige Einkünfte	☐ nein ☐ ja	Art und Höhe	

9.4 aktuelle Einkünfte des Ehegatten/Lebenspartners

Erwerbseinkünfte (netto)	☐ nein ☐ ja	Betrag €/Monat	
Einkünfte aus selbstständiger Arbeit	☐ nein ☐ ja	Gewinn der letzten 12 Monate	
Steuer-Nr., Finanzamt:			
Beschäftigt bzw. selbstständig seit:		☐ befristet bis: ☐ unbefristet	
Einkünfte Vermietung/ Verpachtung	☐ nein ☐ ja	Betrag €/Monat	
Rente	☐ nein ☐ ja	Betrag €/Monat	
Unterhalt / Unterhaltskostenvorschuss	☐ nein ☐ ja	Betrag €/Monat	bewilligt bis
Erziehungsgeld	☐ nein ☐ ja	Betrag €/Monat	bewilligt bis
Kindergeld	☐ nein ☐ ja	Betrag €/Monat	
Wohngeld	☐ nein ☐ ja	Betrag €/Monat	bewilligt bis
Arbeitslosengeld I	☐ nein ☐ ja	Betrag €/Monat	bewilligt bis
Arbeitslosengeld II (Hartz 4)	☐ nein ☐ ja	Betrag €/Monat	bewilligt bis
Sozialgeld / Grundsicherung	☐ nein ☐ ja	Betrag €/Monat	bewilligt bis
Krankengeld	☐ nein ☐ ja	Betrag €/Monat	bewilligt bis
sonstige Einkünfte	☐ nein ☐ ja	Art und Höhe	

Vermerke der Behörde

9.5 Angaben zu Leistungen aus öffentlichen Mitteln der letzten 2 Jahre**9.5.1 Antragsteller**

Wohngeld	☐ nein ☐ ja	von	bis
Arbeitslosengeld I	☐ nein ☐ ja	von	bis
Arbeitslosengeld II (Hartz 4)	☐ nein ☐ ja	von	bis
Sozialgeld / Grundsicherung	☐ nein ☐ ja	von	bis

9.5.2 Ehegatte/Lebenspartner

Wohngeld	☐ nein ☐ ja	von	bis
Arbeitslosengeld I	☐ nein ☐ ja	von	bis
Arbeitslosengeld II (Hartz 4)	☐ nein ☐ ja	von	bis
Sozialgeld / Grundsicherung	☐ nein ☐ ja	von	bis

9.6 Angaben zu Schulden

Haben Sie Schulden bei Behörden (z. B. Finanzamt, Jobcenter, Arbeitsagentur, Wohngelddienststelle)

nein ja (Behörde und Art der Schulden angeben)

9.7 Miete

Hauptwohnung: € Nebenwohnung nein ja €

10. Angaben zu Straftaten im Inland und Ausland

	Antragsteller	Ehegatte/Lebenspartner	Kinder ab 14. Lj
Verurteilungen - Inland	☐ nein ☐ ja	☐ nein ☐ ja	☐ nein ☐ ja
Verurteilungen - Ausland	☐ nein ☐ ja	☐ nein ☐ ja	☐ nein ☐ ja
zur Zeit noch nicht entschiedene Ermittlungsverfahren	☐ nein ☐ ja	☐ nein ☐ ja	☐ nein ☐ ja
Eingestellte Ermittlungsverfahren	☐ nein ☐ ja	☐ nein ☐ ja	☐ nein ☐ ja

Nachweise über Verurteilungen und eingestellte Ermittlungsverfahren sind dem Einbürgerungsantrag beizufügen.

11. Frühere Antragstellung**11.1 Antragsteller**

Die Verleihung der deutschen Staatsangehörigkeit habe ich bereits früher beantragt nein ja bei Behörde

Der Antrag wurde abgelehnt am

Der Antrag wurde von mir zurückgenommen am

11.2 miteinzubürgernder Ehegatte/Lebenspartner

Die Verleihung der deutschen Staatsangehörigkeit habe ich bereits früher beantragt nein ja bei Behörde

Der Antrag wurde abgelehnt am

Der Antrag wurde von mir zurückgenommen am

Vermerke der Behörde

Πρότυπο τεστ πολιτογράφησης με 33 ερωτήσεις με παράδειγμα από το Βερολίνο:

Prüfungsnr.: 1
Testfragebogennr.: 10001
Bundesland: Berlin

Einbürgerungstest

Testfragebogen

für Frau
Karin Mustermann
geboren am 01.01.1966 in Bangkok / Thailand

Prüfungstermin
Volkshochschule Berlin Mitte
am 17.10.2008

www.bamf.de

Anleitung

In diesem Testfragebogen werden Sie 33 Fragen beantworten. Zu jeder Frage werden Ihnen vier verschiedene Antwortmöglichkeiten angeboten. Dabei ist immer nur eine der Antwortmöglichkeiten richtig! Setzen Sie bitte ein Kreuz in das Kästchen, das vor der richtigen Antwort steht.

Dafür haben Sie 60 Minuten Zeit.

Lesen Sie sich nun die folgenden Hinweise zum Ausfüllen und Korrigieren sorgfältig durch und beantworten Sie anschließend die Fragen.

Beispiel 1 – so kreuzt man an

Wie viele Tage hat die Woche?

- 2
- 5
- 7
- 10

Beispiel 2 – so korrigiert man

Wenn Sie schon ein Kreuz gemacht haben, aber die Antwort noch nachträglich ändern wollen, dann müssen Sie das Kästchen mit der nicht mehr gültigen Antwort deutlich ausfüllen und das neue Kreuz in das richtige Kästchen setzen.

Wie viele Tage hat die Woche?

2

5

7

10

Beispiel 3 – so korrigiert man erneut

Es kann vorkommen, dass eine erst als falsch markierte Antwort doch als richtige Lösung angegeben werden soll. In diesem Fall füllen Sie bitte das Kästchen mit dem zweiten gesetzten Kreuz ebenfalls aus und umkreisen Sie das erste ausgefüllte Kästchen, welches nun wieder als richtige Antwort gelten soll.

Wie viele Tage hat die Woche?

2

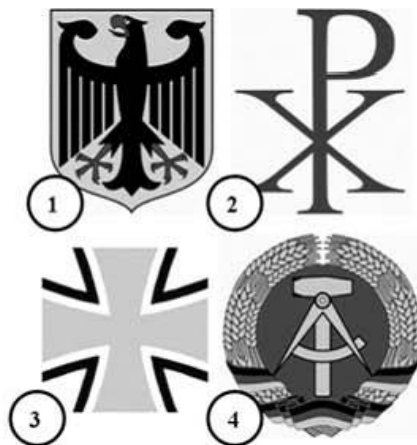
5

7

10

Testfragen

Frage 1

Welches ist das Wappen der Bundesrepublik Deutschland?

- 1
- 2
- 3
- 4

Frage 2

Zu welchem Fest tragen Menschen in Deutschland bunte Kostüme und Masken?

- am Rosenmontag
- am Maifeiertag
- beim Oktoberfest
- an Pfingsten

Frage 3

Ab welchem Alter darf man in Deutschland an der Wahl zum Deutschen Bundestag teilnehmen?

- 16
- 18
- 21
- 23

Frage 4

Was ist mit dem deutschen Grundgesetz vereinbar ?

- die Prügelstrafe
- die Folter
- die Todesstrafe
- die Geldstrafe

Frage 5

Mit welchen Worten beginnt die deutsche Nationalhymne ?

- Völker, hört die Signale...
- Einigkeit und Recht und Freiheit...
- Freude schöner Götterfunken...
- Deutschland einig Vaterland...

Frage 6

Wann kann in Deutschland eine Partei verboten werden?

- wenn ihr Wahlkampf zu teuer ist
- wenn sie gegen die Verfassung kämpft
- wenn sie Kritik am Staatsoberhaupt äußert
- wenn ihr Programm eine neue Richtung vorschlägt

Frage 11

Was ist in Deutschland die „5%-Hürde“?

- Abstimmungsregelung im Bundestag für kleine Parteien
- Anwesenheitskontrolle im Bundestag für Abstimmungen
- Mindestanteil an Wählerstimmen, um ins Parlament zu kommen
- Anwesenheitskontrolle im Bundesrat für Abstimmungen

Frage 12

In einer Demokratie ist eine Funktion von regelmäßigen Wahlen , ...

- die Bürger und Bürgerinnen zu zwingen, ihre Stimme abzugeben.
- nach dem Willen der Wählermehrheit den Wechsel der Regierung zu ermöglichen.
- im Land bestehende Gesetze beizubehalten.
- den Armen mehr Macht zu geben.

Frage 13

In Deutschland ist ein Bürgermeister / eine Bürgermeisterin ...

- der Leiter / die Leiterin einer Schule.
- der Chef / die Chefin einer Bank.
- das Oberhaupt einer Gemeinde.
- der / die Vorsitzende einer Partei.

Frage 14

Was ist bei Bundestags- und Landtagswahlen in Deutschland erlaubt?

- Der Ehemann wählt für seine Frau mit.
- Man kann durch Briefwahl seine Stimme abgeben.
- Man kann am Wahltag telefonisch seine Stimme abgeben.
- Kinder ab dem Alter von 14 Jahren dürfen wählen.

Frage 15

Ein Richter / eine Richterin in Deutschland gehört zur ...

- Judikative.
- Exekutive.
- Operative.
- Legislative.

Frage 16

Was verbietet das deutsche Grundgesetz?

- Militärdienst
- Zwangsarbeit
- freie Berufswahl
- Arbeit im Ausland

Frage 17

Das „Dritte Reich“ war eine ...

- Diktatur.
- Demokratie.
- Monarchie.
- Räterepublik.

Frage 18

Was kennzeichnete den NS-Staat? Eine Politik ...

- des staatlichen Rassismus
  - der Meinungsfreiheit
  - der allgemeinen Religionsfreiheit
  - der Entwicklung der Demokratie
-

Frage 19

Was passierte am 9. November 1938 in Deutschland?

- Mit dem Angriff auf Polen beginnt der Zweite Weltkrieg.
- Die Nationalsozialisten verlieren eine Wahl und lösen den Reichstag auf.
- Jüdische Geschäfte und Synagogen werden durch Nationalsozialisten und ihre Anhänger zerstört.
- Hitler wird Reichspräsident und lässt alle Parteien verbieten.

Frage 20

Seit wann gibt es das Grundgesetz der Bundesrepublik Deutschland? Seit ...

- 1919
- 1933
- 1949
- 1989

Frage 21

Warum nennt man die Zeit im Herbst 1989 in der DDR „Die Wende“? In dieser Zeit veränderte sich die DDR politisch ...

- von einer Diktatur zur Demokratie.
- von einer liberalen Marktwirtschaft zum Sozialismus.
- von einer Monarchie zur Sozialdemokratie.
- von einem religiösen Staat zu einem kommunistischen Staat

Frage 22

Die Bundesrepublik Deutschland hat die Grenzen von heute seit ...

- 1933
- 1949
- 1971
- 1990

Frage 23

Das Europäische Parlament wird regelmäßig gewählt, nämlich alle ...

- 5 Jahre.
- 6 Jahre.
- 7 Jahre.
- 8 Jahre.

Frage 24

Welches Land ist ein Nachbarland von Deutschland?

- Finnland
- Dänemark
- Norwegen
- Schweden

Frage 25

Das Berufsinformationszentrum BIZ bei der Bundesagentur für Arbeit in Deutschland hilft bei der ...

- Rentenberechnung.
- Lehrstellensuche.
- Steuererklärung.
- Krankenversicherung.

Frage 26

Ein Ehepaar möchte in Deutschland ein Restaurant eröffnen. Was braucht es dazu unbedingt?

- eine Erlaubnis der Polizei
- eine Genehmigung einer Partei
- eine Genehmigung des Einwohnermeldeamts
- eine Gaststättenerlaubnis von der zuständigen Behörde

Frage 27

Eine erwachsene Frau möchte in Deutschland das Abitur nachholen. Das kann sie an ...

- einer Hochschule.
- einem Abendgymnasium.
- einer Hauptschule.
- einer Privatuniversität.

Frage 28

Was ist seit 2007 in vielen deutschen Restaurants gesetzlich verboten?

- telefonieren
- rauchen
- Alkohol trinken
- lautes Reden

Frage 29

Ein Mann im Rollstuhl hat sich auf eine Stelle als Buchhalter beworben.
Was ist ein Beispiel für Diskriminierung ? Er bekommt die Stelle nur deshalb nicht, weil er ...

- im Rollstuhl sitzt.
- keine Erfahrung hat.
- zu hohe Gehaltsvorstellungen hat.
- kein Englisch spricht.

Frage 30

In der DDR lebten vor allem Migranten aus ...

- Vietnam, Polen, Mosambik.
- Frankreich, Rumänien, Somalia.
- Chile, Ungarn, Simbabwe.
- Nordkorea, Mexiko, Ägypten.

Frage 31

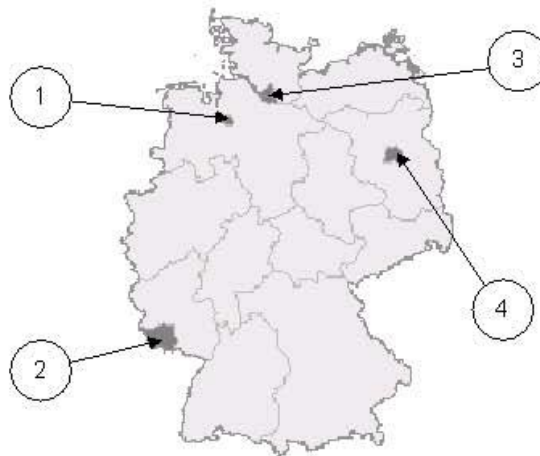
Welches Wappen gehört zum Bundesland Berlin?

- 1
- 2
- 3
- 4

Frage 32

Wie nennt man den Regierungschef / die Regierungschefin des Stadtstaates Berlin?

- Ministerpräsident/ Ministerpräsidentin
- Oberbürgermeister/ Oberbürgermeisterin
- Präsident/ Präsidentin des Senats
- Regierender Bürgermeister/ Regierende Bürgermeisterin

Frage 33

Welches Bundesland ist Berlin?

- 1
- 2
- 3
- 4

Letzte Seite

Bevor Sie das Testheft bei der Prüfungsaufsicht abgeben, unterschreiben Sie bitte hier:

_____
Datum / Unterschrift

– Nur vom Bundesamt auszufüllen –

Testfragebogen wurde vollständig erfasst.

_____
Datum / Unterschrift

Τράπεζα 310 ερωτήσεων για το τεστ πολιτογράφησης:

Τις ερωτήσεις μπορεί ο ενδιαφερόμενος να βρει στον επίσημο ιστότοπο του τεστ πολιτογράφησης στην ηλεκτρονική διεύθυνση [<https://www.einbuengerungstest-online.eu/fragen/>] με απαντημένες τις σωστές ερωτήσεις. Παρακάτω ακολουθεί η μετάφραση των πρώτων 100 ερωτήσεων από τις 310, ενδεικτικά:

1. Στη Γερμανία οι άνθρωποι μπορούν να εκφράζονται ανοιχτά εναντίον της κυβέρνησης επειδή

- A. εδώ ισχύει η ανεξιθρησκεία
- B. οι άνθρωποι πληρώνουν φόρους
- Γ. οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα ψήφου
- Δ. εδώ ισχύει η ελευθερία έκφρασης της γνώμης (Σ)

2. Στη Γερμανία οι γονείς μπορούν να αποφασίσουν για το παιδί τους, μέχρι να κλείσει το 14ο έτος της ηλικίας του, για το αν θα συμμετάσχει στο σχολείο

- A. στο μάθημα ιστορίας
- B. στο μάθημα θρησκευτικών (Σ)
- Γ. στο μάθημα πολιτικής αγωγής
- Δ. στο μάθημα γλώσσας

3. Η Γερμανία είναι ένα κράτος δικαίου. Τι σημαίνει αυτό;

- A. Όλοι οι κάτοικοι και το κράτος πρέπει να τηρούνε τους νόμους (Σ)
- B. Το κράτος δεν χρειάζεται να τηρεί τους νόμους.
- Γ. Μόνο Γερμανοί πρέπει να ακολουθούν το νόμο.
- Δ. Τα δικαστήρια φτιάχνουν τους νόμους.

4. Ποιο δικαίωμα ανήκει στα συνταγματικά δικαιώματα της Γερμανίας;

- A. Κατοχή όπλων
- B. Ο νόμος του ισχυρού
- Γ. Ελευθερία έκφρασης της γνώμης (Σ)
- Δ. Αυτοδικία

5. Οι εκλογές στη Γερμανία είναι ελεύθερες. Τι σημαίνει αυτό;

- A. Μπορεί κάποιος να χρηματιστεί προκειμένου να εκλέξει συγκεκριμένο υποψήφιο

B. Ο ψηφοφόρος δεν επιτρέπεται ούτε να επηρεαστεί κατά την ψηφοφορία ούτε να εξαναγκαστεί στην απόδοση συγκεκριμένης ψήφου ούτε να υποστεί δυσμενείς επιπτώσεις εξαιτίας της ψήφου. (Σ)

Γ. Μόνο άτομα, τα οποία δεν είχαν φυλακιστεί, επιτρέπεται να ψηφίσουν.

Δ. Όσοι έχουν δικαίωμα ψήφου πρέπει να ψηφίσουν.

6. Πώς ονομάζεται το γερμανικό σύνταγμα;

A. Λαϊκός νόμος

B. Ομοσπονδιακός νόμος

Γ. Γερμανικός νόμος

Δ. Βασικός νόμος (Σ)

7. Ποιο δικαίωμα ανήκει στα βασικά δικαιώματα, τα οποία εγγυάται το γερμανικό σύνταγμα;

A. Ανεξιθρησκεία και ελευθερία συνείδησης (Σ)

B. Βιοπορισμός

Γ. Εργασία

Δ. Στέγη

8. Τι δεν βρίσκεται στο βασικό νόμο της Γερμανίας;

A. Η ανθρώπινη αξιοπρέπεια είναι ανέγγιχτη

B. Όλοι πρέπει να έχουν την ίδια ποσότητα χρημάτων (Σ)

Γ. Κάθε άνθρωπος επιτρέπεται να εκφράζει την άποψή του

Δ. Όλοι είναι ίσοι ενώπιον του νόμου

9. Ποιο βασικό (=συνταγματικό) δικαίωμα προβλέπεται μόνο για αλλοδαπούς; Το δικαίωμα

A. προστασίας της οικογένειας

B. προστασίας της ανθρώπινης αξιοπρέπειας

Γ. ασύλου (Σ)

Δ. ελεύθερης έκφρασης της γνώμης

10. Τι είναι σύμφωνο με το γερμανικό σύνταγμα;

A. Η ποινή του δαρμού

B. Τα βασανιστήρια

Γ. Η θανατική ποινή

Δ. Η χρηματική ποινή (Σ)

11. Πώς ονομάζεται το σύνταγμα της ομοσπονδιακής δημοκρατίας της Γερμανίας;

- A. Βασικός νόμος (Σ)
- B. Ομοσπονδιακό σύνταγμα
- Γ. Κώδικας
- Δ. Συνταγματικό Συμβόλαιο

12. Ένα πολιτικό κόμμα της γερμανικής βουλής θέλει να καταργήσει την ελευθερία του Τύπου. Είναι αυτό εφικτό;

- A. Ναι, εφόσον το υπερψηφίσουν περισσότεροι από το μισό του αριθμού του συνόλου των βουλευτών
- B. Ναι, αλλά πρέπει να το υπερψηφίσουν τα δύο τρίτα του συνόλου των βουλευτών
- Γ. Όχι, διότι η ελευθερία του Τύπου είναι βασικό (=συνταγματικό) δικαίωμα. Τούτη δεν μπορεί να καταργηθεί. (Σ)
- Δ. Όχι, διότι μόνο το ομοσπονδιακό συμβούλιο μπορεί να την καταργήσει

13. Στη Βουλή ο όρος αντιπολίτευση δηλώνει

- A. το κυβερνόν κόμμα
- B. όλους τους βουλευτές, που δεν ανήκουν στο κυβερνόν κόμμα (Σ)
- Γ. την κοινοβουλευτική ομάδα με τους περισσότερους βουλευτές
- Δ. όλα τα κόμματα, που συγκέντρωσαν 5% στην τελευταία ψηφοφορία

14. Η ελευθερία έκφρασης της γνώμης στη Γερμανία σημαίνει ότι

- A. μπορώ να διαδίδω με φέιγ βολάν ψευδή γεγονότα
- B. μπορώ να εκφράζω τη γνώμη μου μέσω επιστολών (Σ)
- Γ. μπορώ να φέρω ναζιστικά σύμβολα
- Δ. μπορώ να εκφέρω τη γνώμη μου στο μέτρο που δεν αντιτίθεται στην κυβέρνηση

15. Τι απαγορεύει ο γερμανικός βασικός νόμος;

- A. τη στρατιωτική θητεία
- B. την καταναγκαστική εργασία (Σ)
- Γ. την ελεύθερη επιλογή του επαγγέλματος
- Δ. την εργασία στην αλλοδαπή

16. Σε ποιες περιπτώσεις περιορίζεται η ελευθερία έκφρασης της γνώμης στη Γερμανία;

A. Όταν διαδίδονται δημοσίως ψευδή γεγονότα εις βάρους συγκεκριμένου προσώπου (Σ)

B. Όταν εκφράζεται γνώμη για την κυβέρνηση

Γ. Στις συζητήσεις επί θρησκειών

Δ. Όταν ασκείται κριτική στο κράτος

17. Οι γερμανικοί νόμοι απαγορεύουν

A. την ελευθερία έκφρασης της γνώμης των κατοίκων

B. το δικαίωμα των πολιτών να αναφέρονται στη διοίκηση

Γ. την ελευθερία του συνέρχεσθαι των πολιτών

Δ. την άνιση μεταχείριση των πολιτών από το κράτος (Σ)

18. Ποιο δικαίωμα κατοχυρώνεται στο άρθρο 1 του βασικού νόμου της ομοσπονδιακής δημοκρατίας της Γερμανίας;

A. Η αξία του ανθρώπου (Σ)

B. Το δικαίωμα στη ζωή

Γ. Η ανεξιθρησκεία

Δ. Η ελευθερία έκφρασης της γνώμης

19. Τι δηλώνεται με το δικαίωμα στην "ελεύθερη μετακίνηση" στη Γερμανία;

A. Ο καθένας μπορεί μόνος του να επιλέξει τον τόπο κατοικίας του (Σ)

B. Ο καθένας μπορεί να αλλάξει επάγγελμα

Γ. Ο καθένας μπορεί να επιλέξει διαφορετική θρησκεία

Δ. Ο καθένας επιτρέπεται να κινείται δημοσίως μόνο ελαφρά ντυμένος

20. Ένα πολιτικό κόμμα στη Γερμανία επιδιώκει να εγκαθιδρύσει μια δικτατορία. Το κόμμα αυτό είναι..

A. ανεκτό

B. προσανατολισμένο στην αρχή του κράτους δικαίωμα

Γ. πιστό στους νόμους

Δ. αντισυνταγματικό (Σ)

21. Ποιο είναι το έμβλημα της ομοσπονδιακής δημοκρατίας της Γερμανίας; (ακολουθούν τέσσερις φωτογραφίες)

22. Τι πολίτευμα έχει η Γερμανία;

A. Μοναρχία

B. Δικτατορία

Γ. Δημοκρατία (Σ)

Δ. Ηγεμονία

23. Στη Γερμανία οι περισσότεροι εργαζόμενοι

A. απασχολούνται σε κάποια ιδιωτική εταιρεία ή δημόσια υπηρεσία (Σ)

B. απασχολούνται σε μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις

Γ. δραστηριοποιούνται εθελοντικά σε κάποιο ομοσπονδιακό κρατίδιο

Δ. απασχολούνται ανεξάρτητα με δική τους εταιρεία

24. Πόσα κρατίδια έχει η ομοσπονδιακή δημοκρατία της Γερμανίας;

A. 14

B. 15

Γ. 16 (Σ)

Δ. 17

25. Ποιο από τα παρακάτω δεν είναι κρατίδιο της Γερμανίας;

A. Η Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία

B. Η Αλσατία-Λωρραίνη (Σ)

Γ. Το Μεκλεμβούργο-Δυτική Πομερανία

Δ. Η Σαξονία-Άνχαλτ

26. Η Γερμανία είναι...

A. μια κομμουνιστική δημοκρατία

B. ένα δημοκρατικό και κοινωνικό ομοσπονδιακό κράτος (Σ)

Γ. μια καπιταλιστική και κοινωνική μοναρχία

Δ. ένα κοινωνικό και σοσιαλιστικό ομοσπονδιακό κράτος

27. Η Γερμανία είναι...

A. ένα σοσιαλιστικό κράτος

B. ένα ομοσπονδιακό κράτος (Σ)

Γ. μια δικτατορία

Δ. μια μοναρχία

28. Ποιος εκλέγει στη Γερμανία τους αντιπροσώπους της Βουλής;

A. ο στρατός

B. η οικονομία

Γ. το εκλογικό σώμα (λαός με δικαίωμα ψήφου) (Σ)

Δ. η διοίκηση

29. Ποιο ζώο είναι το έμβλημα της ομοσπονδιακής δημοκρατίας της Γερμανίας;

A. Το λιοντάρι

B. Ο αετός (Σ)

Γ. Η αρκούδα

Δ. Το άλογο

30. Τι δεν είναι χαρακτηριστικό γνώρισμα της δημοκρατίας μας;

A. Οι τακτικές εκλογές

B. Η λογοκρισία του Τύπου (Σ)

Γ. Η ελευθερία έκφρασης της γνώμης

Δ. Τα διαφορετικά πολιτικά κόμματα

31. Η συνεργασία των κομμάτων για το σχηματισμό κυβέρνησης ονομάζεται στη Γερμανία

A. Ενότητα

B. Συνασπισμός (Σ)

Γ. Υπουργείο

Δ. Παράταξη

32. Τι δεν είναι κρατική εξουσία στη Γερμανία;

A. Η νομοθετική

B. Η εκτελεστική

Γ. Ο Τύπος (Σ)

Δ. Η δικαστική

33. Ποια από τις προτάσεις είναι σωστή; Στη Γερμανία...

A. το κράτος και οι θρησκευτικές ομάδες χωρίζονται μεταξύ τους (Σ)

B. οι θρησκευτικές ομάδες απαρτίζουν το κράτος

Γ. το κράτος είναι εξαρτημένο από τις θρησκευτικές ομάδες

Δ. το κράτος και οι θρησκευτικές ομάδες αποτελούν μια ενότητα

34. Τι δεν είναι η Γερμανία;

A. Δημοκρατία

B. Κράτος δικαίου

Γ. Μοναρχία (Σ)

Δ. Κοινωνικό κράτος

35. Πώς χρηματοδοτεί το γερμανικό κράτος την κοινωνική ασφάλιση;

A. Με εκκλησιαστικό φόρο

B. Με εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (Σ)

Γ. Με χρηματικές δωρεές

Δ. Με σωματειακές εισφορές

36. Ποιο μέτρο στη Γερμανία υλοποιεί την κοινωνική ασφάλεια;

A. Η ασφάλιση υγείας (Σ)

B. Η ασφάλιση αυτοκινήτου

Γ. Η ασφάλιση κτηρίου

Δ. Η ασφάλιση αστικής ευθύνης

37. Πώς ονομάζονται οι αρχηγοί κυβέρνησης των περισσότερων ομοσπονδιακών κρατιδίων της Γερμανίας;

A. Πρώτος υπουργός

B. Πρωθυπουργός (Premierminister)

Γ. Γερουσιαστής

Δ. Πρωθυπουργός ομόσπονδου κρατιδίου (Ministerpräsident) (Σ)

38. Η ομοσπονδιακή δημοκρατία της Γερμανίας είναι ένα/μία δημοκρατικό/ή και κοινωνικό/ή...

A. κρατική ένωση

B. ομοσπονδιακό κράτος (Σ)

Γ. κρατική συνομοσπονδία

Δ. κεντρικό κράτος

39. Τι έχει κάθε γερμανικό ομοσπονδιακό κρατίδιο;

A. Έναν δικό του υπουργό εξωτερικών

B. Δικό του νόμισμα

Γ. Δικό του στρατό

Δ. Δική του κυβέρνηση (Σ)

40. Με ποια λόγια ξεκινάει ο γερμανικός εθνικός ύμνος;

- A. Λαοί, ακούστε τα σήματα...
- B. Ενότητα και δίκαιο και ελευθερία... (Σ)
- Γ. Χαρά όμορφων θεϊκών σπιθών...
- Δ. Γερμανία ενωμένη πατρική γης...

41. Γιατί σε μια δημοκρατία υπάρχουν περισσότερα από ένα κόμματα;

- A. Διότι έτσι μπορούν να εκπροσωπηθούν οι διαφορετικές απόψεις των πολιτών (Σ)
- B. Ωστε να μετριαστεί η δωροδοκία στην πολιτική
- Γ. Ωστε να αποφευχθούν οι πολιτικές διαδηλώσεις
- Δ. Για να τονωθεί ο οικονομικός ανταγωνισμός

42. Ποιος θεσπίζει στη Γερμανία έναν καινούργιο νόμο;

- A. Η κυβέρνηση
- B. Η Βουλή (Σ)
- Γ. Τα δικαστήρια
- Δ. Η αστυνομία

43. Πότε μπορεί να απαγορευτεί ένα κόμμα στη Γερμανία;

- A. Όταν ο προεκλογικός του αγώνας είναι πολύ ακριβός
- B. Όταν αγωνίζεται εναντίον του Συντάγματος (Σ)
- Γ. Όταν ασκεί κριτική στον αρχηγό του κράτους
- Δ. Όταν το πρόγραμμά του προτείνει νέα κατεύθυνση

44. Ποιον δεν μπορεί να εκλέξει στη Γερμανία άμεσα ο πολίτης;

- A. Τους αντιπροσώπους της Ευρωβουλής
- B. Τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας (Σ)
- Γ. Τους Βουλευτές των κρατιδίων
- Δ. Τους ομοσπονδιακούς Βουλευτές

45. Σε ποια ασφάλεια ανήκει η ασφάλεια χρόνιας περίθαλψης;

- A. Στην κοινωνική ασφάλεια (Σ)
- B. Στην ασφάλιση κατά ατυχημάτων
- Γ. Στην ασφάλιση οικοσκευής
- Δ. Στην ασφάλιση αστικής ευθύνης και πυρός

46. Το γερμανικό κράτος έχει πολλές αποστολές. Ποιο από τα παρακάτω ανήκει σε αυτές;

- A. Χτίζει δρόμους και σχολεία (Σ)
- B. Πουλάει τρόφιμα και ρούχα
- Γ. Προμηθεύει δωρεάν όλους τους κατοίκους με εφημερίδες
- Δ. Παράγει αυτοκίνητα και λεωφορεία

47. Το γερμανικό κράτος έχει πολλές αποστολές. Ποιο από τα παρακάτω δεν ανήκει σε αυτές;

- A. Πληρώνει τα ταξίδια διακοπών των πολιτών του (Σ)
- B. Πληρώνει επίδομα τέκνων
- Γ. Υποστηρίζει οικονομικά τα μουσεία
- Δ. Προωθεί τους αθλητές και τις αθλήτριες

48. Ποιο όργανο δεν ανήκει στα συνταγματικά όργανα της Γερμανίας;

- A. Το ομοσπονδιακό συμβούλιο
- B. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας
- Γ. Η συνέλευση των πολιτών (Σ)
- Δ. Η κυβέρνηση

49. Ποιος καθορίζει στη Γερμανία την πολιτική των σχολείων;

- A. Οι δάσκαλοι και οι δασκάλες
- B. Τα ομόσπονδα κρατίδια (Σ)
- Γ. Το Υπουργείο Οικογένειας
- Δ. Τα πανεπιστήμια

50. Η οικονομική μορφή της Γερμανίας χαρακτηρίζεται ως...

- A. ελεύθερη συγκεντρωτική οικονομία
- B. σύστημα της κοινωνικής αγοράς (Σ)
- Γ. κατευθυνόμενη συγκεντρωτική οικονομία
- Δ. οικονομία κεντρικού σχεδιασμού

51. Σε ένα δημοκρατικό κράτος δικαίου δεν ανήκει..

- A. το να εκφράζονται οι άνθρωποι κριτικά απέναντι στην κυβέρνηση
- B. το να διαδηλώνουν ειρηνικά οι πολίτες
- Γ. το να συλλαμβάνονται οι άνθρωποι χωρίς λόγο από ιδιωτική αστυνομία (Σ)
- Δ. το να τελεί κάποιος ένα έγκλημα και να συλλαμβάνεται για αυτό

52. Τι σημαίνει "λαϊκή κυριαρχία"; Όλες οι κρατικές εξουσίες πηγάζουν...

A. από το λαό (Σ)

B. από τη Βουλή

Γ. από τον πρώσο Βασιλιά

Δ. από το ομοσπονδιακό συνταγματικό δικαστήριο

51. Σε ένα δημοκρατικό κράτος δικαίου δεν ανήκει..

A. το να εκφράζονται οι άνθρωποι κριτικά απέναντι στην κυβέρνηση

B. το να διαδηλώνουν ειρηνικά οι πολίτες

Γ. το να συλλαμβάνονται οι άνθρωποι χωρίς λόγο από ιδιωτική αστυνομία (Σ)

Δ. το να τελεί κάποιος ένα έγκλημα και να συλλαμβάνεται για αυτό

52. Τι σημαίνει "λαϊκή κυριαρχία"; Όλες οι κρατικές εξουσίες πηγάζουν...

A. από το λαό (Σ)

B. από τη Βουλή

Γ. από τον πρώσο Βασιλιά

Δ. από το ομοσπονδιακό συνταγματικό δικαστήριο

53. Τι σημαίνει «κράτος δικαίου» στη Γερμανία;

A. Το κράτος έχει δίκαιο

B. Υπάρχουν μόνο δεξιά κόμματα

Γ. Οι πολίτες αποφασίζουν για τους νόμους

Δ. Το κράτος πρέπει να τηρεί τους νόμους (Σ)

54. Τι δεν είναι κρατική εξουσία στη Γερμανία;

A. Η νομοθετική

B. Η δικαστική

Γ. Η εκτελεστική

Δ. Η διατακτική (Σ)

55. Τι δείχνει αυτή η εικόνα;

- A. Την έδρα της ομοσπονδιακής Βουλής στο Βερολίνο (Σ)
- B. Το ομοσπονδιακό συνταγματικό δικαστήριο στην Καρλσρούη
- Γ. Το κτίριο του ομοσπονδιακού Συμβουλίου στο Βερολίνο
- Δ. Την Καγκελαρία στο Βερολίνο

56. Ποια υπηρεσία στη Γερμανία ανήκει στην τοπική αυτοδιοίκηση;

- A. Η ιεροσύνη
- B. Η αρχή δημόσιας τάξης (Σ)
- Γ. Η εφορία
- Δ. Η υπηρεσία εξωτερικών υποθέσεων

57. Ποιος εκλέγεται συνήθως πρόεδρος της γερμανικής ομοσπονδιακής Βουλής;

- A. Ο αρχαιότερος Βουλευτής στη Βουλή
- B. Ο πρωθυπουργός του μεγαλύτερου ομόσπονδου κρατιδίου
- Γ. Ένας Βουλευτής της ισχυρότερης κοινοβουλευτικής παράταξης (Σ)
- Δ. Ένας τέως Καγκελάριος

58. Ποιος χρίζει στη Γερμανία τους υπουργούς της ομοσπονδιακής κυβέρνησης;

- A. Ο πρόεδρος του ομοσπονδιακού συνταγματικού δικαστηρίου
- B. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας (Σ)
- Γ. Ο πρόεδρος του ομοσπονδιακού Συμβουλίου
- Δ. Ο πρόεδρος της ομοσπονδιακής Βουλής

59. Ποια κόμματα στη Γερμανία μετατράπηκαν το 2007 στο κόμμα «Η Αριστερά»;

- A. Χριστιανοδημοκρατική Ένωση και Νοτιοσλεσβιχική Ένωση Ψηφοφόρων
- B. Κόμμα του Δημοκρατικού Σοσιαλισμού και Εκλογική Εναλλακτική για την Κοινωνική Δικαιοσύνη (Σ)
- Γ. Χριστιανοκοινωνική Ένωση και Ελεύθερο Δημοκρατικό Κόμμα
- Δ. Συμμαχία 90/Οι Πράσινοι και Σοσιαλδημοκρατικό κόμμα

60. Στη Γερμανία η ομοσπονδιακή Βουλή και το ομοσπονδιακό Συμβούλιο ανήκουν στην...

- A. εκτελεστική εξουσία
- B. στη νομοθετική εξουσία (Σ)
- Γ. στη διατακτική εξουσία
- Δ. στη δικαστική εξουσία

61. Τι σημαίνει «λαϊκή κυριαρχία»;

- A. Ο βασιλιάς κυβερνάει το λαό
- B. Το ομοσπονδιακό συνταγματικό δικαστήριο είναι πάνω από το Σύνταγμα
- Γ. Οι ενώσεις συμφερόντων ασκούν την κυριαρχία μαζί με την κυβέρνηση
- Δ. Η κρατική εξουσία πηγάζει από το λαό (Σ)

62. Η εκλογή της Βουλής ενός γερμανικού ομόσπονδου κρατιδίου ονομάζεται...

- A. κοινοτικές εκλογές
- B. βουλευτικές εκλογές ενός ομόσπονδου κρατιδίου (Σ)
- Γ. Ευρωεκλογές
- Δ. ομοσπονδιακές βουλευτικές εκλογές

63. Τι δεν ανήκει στη Γερμανία στη εκτελεστική εξουσία;

- A. Η αστυνομία
- B. Τα δικαστήρια (Σ)
- Γ. Η εφορία
- Δ. Τα υπουργεία

64. Η ομοσπονδιακή δημοκρατία της Γερμανίας χωρίζεται σήμερα σε...

- A. τέσσερις ζώνες κατοχής
- B. ένα ανατολικό και ένα δυτικό κράτος
- Γ. 16 καντόνια
- Δ. ομοσπονδία, κρατίδια και κοινότητες

65. Δεν εντάσσεται στα καθήκοντα της γερμανικής ομοσπονδιακής Βουλής...

- A. να καταρτίζει σχέδια νόμου
- B. να ελέγχει την ομοσπονδιακή κυβέρνηση
- Γ. να ψηφίζει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας
- Δ. να σχηματίζει το υπουργικό συμβούλιο (Σ)

66. Ποιος έγραψε το κείμενο του γερμανικού εθνικού ύμνου;

- A. Ο Φρίντριχ φον Σίλλερ
- B. Ο Κλεμενς Μπρεντάνο
- Γ. Ο Γόχαν Βόλφγκανγκ φον Γκαίτε
- Δ. Ο Χάινριχ Χόφμαν φον Φάλλερσλεμπεν (Σ)

67. Τι είναι στη Γερμανία πρωτίστως αποστολή των ομόσπονδων κρατιδίων;

- A. Η πολιτική άμυνας
- B. Η εξωτερική πολιτική
- Γ. Η οικονομική πολιτική
- Δ. Η πολιτική για τη σχολική εκπαίδευση (Σ)

68. Γιατί ελέγχει στη Γερμανία το κράτος τη σχολική εκπαίδευση;

- A. Επειδή στη Γερμανία υπάρχουν μόνο κρατικά σχολεία
- B. Επειδή όλοι οι μαθητές πρέπει να έχουν ένα απολυτήριο σχολείου
- Γ. Επειδή στα ομόσπονδα κρατίδια υπάρχουν διαφορετικά σχολεία
- Δ. Επειδή αυτή είναι η αποστολή του σύμφωνα με το Σύνταγμα (Σ)

69. Στην ομοσπονδιακή δημοκρατία της Γερμανίας η διοικητική δομή χωρίζεται σε τρία επίπεδα. Πώς ονομάζεται η κατώτερη πολιτική βαθμίδα;

- A. Πολιτειακά Συμβούλια
- B. Συμβούλια των ομόσπονδων κρατιδίων
- Γ. Κοινότητες (Σ)
- Δ. Υπηρεσίες περιφερειών

70. Το 1974 ο Γερμανός Πρόεδρος της Δημοκρατίας Γκουστάβ Χάινεμαν παραδίδει στον Χέλμουτ Σμιντ το έγγραφο χρίσεως στη θέση του Γερμανού Καγκελάριου. Τι ανήκει στα καθήκοντα του Γερμανού Προέδρου της Δημοκρατίας;

- A. Τούτος ασκεί τα κυβερνητικά καθήκοντα
- B. Ελέγχει το κυβερνών κόμμα
- Γ. Εκλέγει τους υπουργούς
- Δ. Προτείνει τον Καγκελάριο για εκλογή (Σ)

71. Που βρίσκεται συνήθως ο Γερμανός Καγκελάριος; Συνήθως βρίσκεται...

- A. στη Βόννη, επειδή εκεί βρίσκονται η Καγκελαρία και η Βουλή
- B. στο Βερολίνο, επειδή εκεί βρίσκονται η Καγκελαρία και η Βουλή (Σ)
- Γ. στον πύργο Μέσενμπεργκ, τον οίκο φιλοξενίας της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, ώστε να υποδέχεται κρατικούς καλεσμένους
- Δ. στον πύργο Μπελεβουέ, την έδρα του Προέδρου της Δημοκρατίας, ώστε να υποδέχεται κρατικούς καλεσμένους

72. Πώς ονομάζεται ο/η σημερινός/ή Καγκελάριος;

- A. Γκέρχαρντ Σρέντερ
- B. Γιούγκεν Ρούτγκερς
- Γ. Κλάους Βόβεραιτ
- Δ. Άνγκελα Μέρκελ (Σ)

73. Οι δύο μεγαλύτερες παρατάξεις της γερμανικής ομοσπονδιακής Βουλής ονομάζονται...

- A. Χριστιανοδημοκρατική Ένωση/Χριστιανοκοινωνική Ένωση και Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα (Σ)
- B. Η Αριστερά και Συμμαχία 90/Οι Πράσινοι
- Γ. Ελεύθερο Δημοκρατικό Κόμμα και Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα
- Δ. Η Αριστερά και Ελεύθερο Δημοκρατικό Κόμμα

74. Πώς ονομάζεται η Βουλή για όλη τη Γερμανία;

- A. Ομοσπονδιακή Συνέλευση
- B. Λαϊκός Σύλλογος
- Γ. Ομοσπονδιακή Βουλή (Σ)
- Δ. Ανώτατο ομοσπονδιακό δικαστήριο (Άρειος Πάγος)

75. Πώς ονομάζεται ο σημερινός αρχηγός του γερμανικού κράτους;

- A. Φράνκ-Βάλτερ Σταϊνμάρ (Σ)
- B. Γιοακίμ Γκάουκ

- Γ. Νόρμπερτ Λάμμερτ
- Δ. Βόλφγκανγκ Τίερσε

76. Τι σημαίνουν τα αρχικά CDU στη Γερμανία;

- A. Χριστιανική Γερμανική Ένωση
- B. Σωματείο Γερμανών Επιχειρηματιών
- Γ. Χριστιανική Γερμανική Περιβαλλοντική Προστασία
- Δ. Χριστιανοδημοκρατική Ένωση (Σ)

77. Τι είναι η «Ομοσπονδιακή Άμυνα» (Bundeswehr);

- A. Η γερμανική αστυνομία
- B. Ένα γερμανικό λιμάνι
- Γ. Μια γερμανική πρωτοβουλία πολιτών
- Δ. Ο γερμανικός Στρατός (Σ)

78. Τι σημαίνουν τα αρχικά SPD;

- A. Σοσιαλιστικό Κόμμα Γερμανίας
- B. Σοσιαλπολιτικό Κόμμα Γερμανίας
- Γ. Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα Γερμανίας (Σ)
- Δ. Κοινωνικοδίκαιο Κόμμα Γερμανίας

79. Τι σημαίνουν τα αρχικά FDP στη Γερμανία;

- A. Ειρηνικό Διαδηλωτικό Κόμμα
- B. Ελεύθερο Γερμανικό Κόμμα
- Γ. Ηγετικό Δημοκρατικό Κόμμα
- Δ. Ελεύθερο Δημοκρατικό Κόμμα (Σ)

80. Ποιο δικαστήριο στη Γερμανία είναι αρμόδιο για την ερμηνεία του Βασικού Νόμου;

- A. Το ανώτερο κρατιδιακό δικαστήριο
- B. Το ειρηνοδικείο
- Γ. Το ομοσπονδιακό συνταγματικό δικαστήριο (Σ)
- Δ. Το διοικητικό δικαστήριο

81. Ποιος εκλέγει τον Καγκελάριο στη Γερμανία;

- A. Το ομοσπονδιακό Συμβούλιο

- B. Η ομοσπονδιακή Συνέλευση
- Γ. Ο λαός
- Δ. Η ομοσπονδιακή Βουλή (Σ)

82. Πώς ονομάζεται ο αρχηγός κυβέρνησης της ομοσπονδιακής δημοκρατίας της Γερμανίας;

- A. Πρωθυπουργός
- B. Πρόεδρος της Δημοκρατίας
- Γ. Καγκελάριος (Σ)
- Δ. Πρωθυπουργός κρατιδίου

83. Ποιος εκλέγει τον Γερμανό Καγκελάριο;

- A. Ο λαός
- B. Η ομοσπονδιακή Συνέλευση
- Γ. Η ομοσπονδιακή Βουλή (Σ)
- Δ. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση

84. Ποιο βασικό καθήκον έχει ο Γερμανός Πρόεδρος της Δημοκρατίας; Τούτος...

- A. κυβερνάει τη χώρα
- B. καταρτίζει σχέδια νόμου
- Γ. εκπροσωπεί το κράτος (Σ)
- Δ. επιτηρεί την τήρηση των νόμων

85. Ποιος σχηματίζει το γερμανικό ομοσπονδιακό Συμβούλιο;

- A. Οι αντιπρόσωποι της ομοσπονδιακής Βουλής
- B. Οι υπουργοί της ομοσπονδιακής κυβέρνησης
- Γ. Οι κυβερνητικοί εκπρόσωποι των ομόσπονδων κρατιδίων (Σ)
- Δ. Τα μέλη των κομμάτων

86. Ποιος εκλέγει στη Γερμανία τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας;

- A. Η ομοσπονδιακή Συνέλευση (Σ)
- B. Το ομοσπονδιακό Συμβούλιο
- Γ. Η ομοσπονδιακή Βουλή
- Δ. Το ομοσπονδιακό συνταγματικό δικαστήριο

87. Ποιος είναι ο Αρχηγός Κράτους της ομοσπονδιακής δημοκρατίας της Γερμανίας;

- A. Ο Καγκελάριος
- B. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας (Σ)
- Γ. Ο πρόεδρος του ομοσπονδιακού Συμβουλίου
- Δ. Ο πρόεδρος της ομοσπονδιακής Βουλής

88. Η βουλευτική αντιπολίτευση στη γερμανική ομοσπονδιακή Βουλή...

- A. ελέγχει την κυβέρνηση (Σ)
- B. αποφασίζει, ποιος θα γίνει ομοσπονδιακός υπουργός
- Γ. καθορίζει, ποιος κάθεται στο ομοσπονδιακό Συμβούλιο
- Δ. προτείνει τους αρχηγούς κυβέρνησης των κρατιδίων

89. Πώς ονομάζεται στη Γερμανία η Ένωση των αντιπροσώπων ενός κόμματος στη Βουλή;

- A. Ένωση
- B. Συμβούλιο Παλαιών
- Γ. Κοινοβουλευτική Παράταξη (Σ)
- Δ. Αντιπολίτευση

90. Τα γερμανικά ομόσπονδα κρατίδια συμμετέχουν στη νομοθετική διαδικασία της ομοσπονδίας μέσω...

- A. του ομοσπονδιακού Συμβουλίου (Σ)
- B. της ομοσπονδιακής Συνέλευσης
- Γ. της ομοσπονδιακής Βουλής
- Δ. της ομοσπονδιακής κυβέρνησης

91. Στη Γερμανία η αλλαγή κυβέρνησης ενός ομόσπονδου κρατιδίου μπορεί να επηρεάσει την ομοσπονδιακή πολιτική. Η διακυβέρνηση γίνεται...

- A. δυσκολότερη, όταν μέσω αυτής της αλλαγής αλλάζει η πλειοψηφία στην ομοσπονδιακή Βουλή
- B. ευκολότερη, όταν μέσω αυτής της αλλαγής εισέρχονται στο ομοσπονδιακό Συμβούλιο περισσότερα κόμματα
- Γ. δυσκολότερη, όταν μέσω αυτής της αλλαγής αλλάζει η πλειοψηφία στο ομοσπονδιακό Συμβούλιο (Σ)
- Δ. ευκολότερη, όταν πρόκειται για ένα εύπορο ομόσπονδο κρατίδιο

92. Τι σημαίνουν τα αρχικά CDU στη Γερμανία;

- A. Χριστιανική Ασφαλής Ένωση
- B. Χριστιανική Νότιο-Γερμανική Ένωση
- Γ. Χριστιανική Κοινωνική Ένωση Επιχειρηματιών
- Δ. Χριστιανοκοινωνική Ένωση (Σ)

93. Όσες περισσότερες «δεύτερες ψήφους» έχει ένα κόμμα στις ομοσπονδιακές βουλευτικές εκλογές, τόσο...

- A. περισσότερες έδρες παίρνει το κόμμα στη Βουλή (Σ)
- B. λιγότερες πρώτες ψήφους μπορεί να έχει
- Γ. περισσότεροι άμεσοι υποψήφιοι του κόμματος εισέρχονται στη Βουλή
- Δ. μεγαλύτερος είναι ο κίνδυνος να πρέπει να σχηματίσει συγκυβέρνηση

94. Από ποια ηλικία επιτρέπεται να συμμετάσχει κάποιος στη Γερμανία στις εκλογές ανάδειξης της γερμανικής ομοσπονδιακής Βουλής;

- A. 16
- B. 18 (Σ)
- Γ. 21
- Δ. 23

95. Τι ισχύει για τα περισσότερα παιδιά στη Γερμανία;

- A. Δικαίωμα ψήφου
- B. Υποχρεωτική Παιδεία (Σ)
- Γ. Υποχρέωση σιωπής
- Δ. Υποχρέωση θρησκείας

96. Τι πρέπει να διαθέτει κάθε Γερμανός υπήκοος από το 16^ο έτος της ηλικίας του;

- A. Διαβατήριο
- B. Ταυτότητα (Σ)
- Γ. Πιστοποιητικό κοινωνικής ασφάλισης
- Δ. Δίπλωμα οδήγησης

97. Τι πληρώνει αυτομάτως κάποιος στη Γερμανία όταν προσλαμβάνεται μόνιμα;

- A. Κοινωνική ασφάλιση (Σ)
- B. Κοινωνική βοήθεια
- Γ. Επίδομα τέκνου
- Δ. Επίδομα κατοικίας

98. Όταν αντιπρόσωποι της γερμανικής ομοσπονδιακής Βουλής αλλάζουν κοινοβουλευτική παράταξη...

- A. μπορεί να χάσει η κυβέρνηση την πλειοψηφία της (Σ)
- B. δεν μπορούν να συμμετάσχουν πλέον στις συνεδριάσεις της Βουλής
- Γ. πρέπει πιο μπροστά να εκφράσει τη σύμφωνη γνώμη του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας
- Δ. μπορούν οι ψηφοφόροι αυτών των αντιπροσώπων να ξαναψηφίσουν

99. Ποιος πληρώνει στη Γερμανία τις κοινωνικές ασφαλίσεις;

- A. Οι εργαζόμενοι και οι εργοδότες (Σ)
- B. Μόνο οι εργαζόμενοι
- Γ. Όλοι οι υπήκοοι
- Δ. Μόνο οι εργοδότες

100. Τι δεν ανήκει στην υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση;

- A. Η υποχρεωτική ασφάλιση σύνταξης
- B. Η ασφάλιση ζωής (Σ)
- Γ. Η ασφάλιση ανεργίας
- Δ. Η ασφάλιση χρόνιας περίθαλψης

Β. ΕΛΛΑΔΑ

Αίτηση πολιτογράφησης για αλλογενείς και ομογενείς αλλοδαπούς αιτούντες:

	<p>Υπουργείο Εσωτερικών</p> <p>ΑΙΤΗΣΗ ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗΣ</p>	<p>(έγχρωμη φωτογραφία πρόσφατης έκδοσης)</p>
<p>Η παρούσα αίτηση κατατίθεται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση του τόπου κατοικίας του/της αιτούντος/αιτούσας</p>		
<p>Παρακαλούμε να απαντηθούν όλα τα ζητούμενα σε αραβία, συμπληρώνοντας με ☒ τα αντίστοιχα πεδία ή τις κενές γραμμές. Σε περίπτωση που ο υπόμνητος γάμος δεν επαρκεί για την επάντησή σας, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ένα λευκό φύλλο χαρτί, όπου θα αναγράφεται συμπληρωματικά ό,τι επιθυμείτε. Όλες οι απαντήσεις πρέπει να είναι στην Ελληνική γλώσσα και με γράμματα ευκατάγνωστα.</p>		
<p>1 Επιθυμώ να αποκτήσω την Ελληνική Ιθαγένεια (Υπηκοότητα) με πολιτογράφηση και δηλώνω υπεύθυνα τα ακόλουθα :</p>		
1.1. Προσωπικά στοιχεία		
Επώνυμο (αν υπάρχει και προηγούμενο) Κύρια ονόματα	<input style="width: 100%;" type="text"/>	
Ημερομηνία γέννησης	<input style="width: 100%;" type="text"/>	
Τόπος γέννησης - Χώρα	<input style="width: 100%;" type="text"/>	
Διεύθυνση τωρινής κατοικίας: Δήμος Οδός - Αριθμός - Τ.Κ. (δεν αναγράφεται η διεύθυνση εργασίας)	<input style="width: 100%;" type="text"/>	
Τηλέφωνο	<input style="width: 100%;" type="text"/>	
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail)	<input style="width: 100%;" type="text"/>	
Οικογενειακή κατάσταση	☐ άγαμος ☐ έγγαμος ☐ σε γηρία ☐ διαζευγμένος ☐ σε διάσταση	
Ημερομηνία και τόπος τέλεσης του γάμου (συμπληρώνεται μόνο από έγγαμοι)	<input style="width: 100%;" type="text"/>	
1.2. Στοιχεία συζύγου		
Επώνυμο (αν υπάρχει και προηγούμενο) Κύρια ονόματα	<input style="width: 100%;" type="text"/>	
Ημερομηνία γέννησης	<input style="width: 100%;" type="text"/>	
Τόπος γέννησης - Χώρα	<input style="width: 100%;" type="text"/>	
Ιθαγένεια (εις) Διεύθυνση τωρινής κατοικίας: Δήμος Οδός - Αριθμός - Τ.Κ. (δεν αναγράφεται η διεύθυνση εργασίας)	<input style="width: 100%;" type="text"/>	

1.3 Προηγούμενοι γάμοι μου
(συμπληρώνεται μόνο εφόσον υπάρχουν προηγούμενοι γάμοι, με τη χρονική σειρά που τελέστηκαν) ναι όχι

Πρώτος γάμος από έως
λύθηκε με

Ιθαγένεια προηγούμενου/ης συζύγου

Δεύτερος γάμος από έως
λύθηκε με

Ιθαγένεια προηγούμενου/ης συζύγου

1.4 Στοιχεία γονέων

	Φυσικός Πατέρας	Φυσική Μητέρα
Επώνυμο	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Κύριο όνομα	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ημερομηνία γέννησης	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Τόπος γέννησης-Χώρα	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ιθαγένεια	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Θανόν (ο φυσικός πατέρας) ☐ ναι ☐ όχι		Θανούσα (η φυσική μητέρα) ☐ ναι ☐ όχι
Ημερομηνία θανάτου <input type="text"/> (φυσικού πατέρα)		<input type="text"/> (φυσικής μητέρας)

	Θετός Πατέρας	Θετή Μητέρα
Επώνυμο	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Κύριο όνομα	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ημερομηνία γέννησης	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Τόπος γέννησης-Χώρα	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ιθαγένεια	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Θανόν (ο θετός πατέρας) ☐ ναι ☐ όχι		Θανούσα (η θετή μητέρα) ☐ ναι ☐ όχι
Ημερομηνία θανάτου <input type="text"/> (θετού πατέρα)		<input type="text"/> (θετής μητέρας)
Τόπος και ημερομηνία γάμου γονέων	<input type="text"/>	
	<input type="text"/>	

Έχω υιοθετηθεί με την απόφαση

1.5 Στοιχεία τέκνων

Θα παρατεθούν τα ανήλικα, ενήλικα, εντός γάμου και εκτός γάμου τέκνα:

	1.	2.
Επώνυμο	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Κύριο όνομα	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ημερομηνία γέννησης	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Τόπος γέννησης - Χώρα	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ιθαγένεια	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Διεύθυνση τωρινής κατοικίας (δεν αναγράφεται η διεύθυνση εργασίας)	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	2.	4.
Επώνυμο	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Κύριο όνομα	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ημερομηνία γέννησης	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Τόπος γέννησης-Χώρα	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ιθαγένεια	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Διεύθυνση τωρινής κατοικίας (δεν αναγράφεται η διεύθυνση εργασίας)	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	5.	6.
Επώνυμο	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Κύριο όνομα	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ημερομηνία γέννησης	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Τόπος γέννησης-Χώρα	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ιθαγένεια	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Διεύθυνση τωρινής κατοικίας (δεν αναγράφεται η διεύθυνση εργασίας)	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Το τέκνο υπό τον αριθμό	<input type="text"/>	προέρχεται από τον τωρινό γάμο
Το τέκνο υπό τον αριθμό	<input type="text"/>	προέρχεται από τον προηγούμενο γάμο
Το τέκνο υπό τον αριθμό	<input type="text"/>	είναι εκτός γάμου

2 Στοιχεία Αστικής Κατάστασης	
Τοπική ιθαγένεια (αποδεικνύεται με διαβατήριο, πατότητα κ.λπ.)	<input type="text"/>
Άλλη ιθαγένεια	☐ ναι ☐ όχι
αποδεικνύεται με	<input type="text"/>
Έχω δηλώσει ως ιθαγένεια την στην Ελλάδα (συμπληρώνεται μόνο στην περίπτωση της διπλής ιθαγένειας)	<input type="text"/>
Προηγούμενη ιθαγένεια	<input type="text"/>
(συμπληρώνεται μόνο στην περίπτωση απώλειας ιθαγένειας)	
2.1 Ειδικές περιπτώσεις	
2.1.1 Έχω Ελληνική καταγωγή	☐ ναι ☐ όχι
από ☐ πατέρα ☐ μητέρα ☐ παππού ☐ γιαγιά	
Προσωπικά στοιχεία του προσώπου από το οποίο προέρχεται η Ελληνική καταγωγή (συμπληρώνεται <u>υποχρεωτικά</u> μόνο από τους ομογενείς)	
Επώνυμο	<input type="text"/>
Κύριο όνομα	<input type="text"/>
Ημερομηνία γέννησης	<input type="text"/>
Τόπος γέννησης - Χώρα	<input type="text"/>
Εγγραφή σε Δήμο της Ελλάδας	☐ ναι ☐ όχι
Δήμος εγγραφής	<input type="text"/>
2.1.2 Είμαι ανθα/γενής	☐ ναι ☐ όχι
2.1.3 Είμαι πρόσφυγας και έχω πολιτικό άσυλο στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης	☐ ναι ☐ όχι
Έχω λάβει πολιτικό άσυλο με την απόφαση	<input type="text"/>
Διαθέτω Ελληνικό ταξιδιωτικό έγγραφο που εκδόθηκε από	<input type="text"/>
την <input type="text"/> και ισχύει μέχρι την <input type="text"/>	
Οι λόγοι για τους οποίους έλαβα πολιτικό άσυλο συνεχίζονται	☐ ναι ☐ όχι
Ανάλυση των λόγων	<input type="text"/>
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	

3 Στρατιωτικές Υποχρεώσεις

Είμαι υπόχρεος στράτευσης στη χώρα της πατρίδας μου ιθαγένειας ναι όχι

Έχω απαλλαγεί από την υποχρέωση στράτευσης στη χώρα της πατρίδας μου ιθαγένειας ναι όχι

Εκπλήρωσα τις στρατιωτικές μου υποχρεώσεις στη χώρα της πατρίδας μου ιθαγένειας ναι όχι

Υπηρετήσα την εναλλακτική μου θητεία στη χώρα της πατρίδας μου ιθαγένειας ναι όχι

Εκπλήρωσα τις στρατιωτικές μου υποχρεώσεις στη χώρα της προηγούμενης μου ιθαγένειας (συμπληρώνεται μόνο στην περίπτωση απώλειας ιθαγένειας) ναι όχι

Υπηρετήσα την εναλλακτική μου θητεία στη χώρα της προηγούμενης μου ιθαγένειας (συμπληρώνεται μόνο στην περίπτωση απώλειας ιθαγένειας) ναι όχι

Τη στρατιωτική μου θητεία, την υπηρετήσα μέχρι

στ (Πόλη)

Την εναλλακτική μου θητεία, την υπηρετήσα μέχρι

στ (Πόλη)

4 Διαμονή

4.1

Έχω κατοικήσει στο εξωτερικό (συμπληρώνεται από το χρόνο γέννησης μέχρι σήμερα)

από έως στ (Πόλη-Χώρα)

>> >> >> (>> - >>)

>> >> >> (>> - >>)

>> >> >> (>> - >>)

>> >> >> (>> - >>)

>> >> >> (>> - >>)

>> >> >> (>> - >>)

>> >> >> (>> - >>)

>> >> >> (>> - >>)

>> >> >> (>> - >>)

4.2

Έχω κατοικήσει/κατοικό στην Ελλάδα

από έως στ (Πόλη)

>> >> >> (>>)

>> >> >> (>>)

>> >> >> (>>)

>> >> >> (>>)

>> >> >> (>>)

>> >> >> (>>)

από	<input type="text"/>	έως	<input type="text"/>	σε	<input type="text"/>	(Πόλη)
>>	<input type="text"/>	>>	<input type="text"/>	>>	<input type="text"/>	(>>)
>>	<input type="text"/>	>>	<input type="text"/>	>>	<input type="text"/>	(>>)

4.3

Διαθέτω άδεια παραμονής στην Ελλάδα ναι όχι

Η άδεια παραμονής μου ισχύει μέχρι

---

5 **Εκπαίδευση**

5.1

Δεν πήγα καθόλου σχολείο	☐	Χώρα
Πήγα ορισμένες τάξεις στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	☐	<input type="text"/>
Έχω απολυτήριο Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης	☐	<input type="text"/>
Πήγα ορισμένες τάξεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	☐	<input type="text"/>
Έχω απολυτήριο Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	☐	<input type="text"/>
Παρακολούθησα ορισμένα έτη Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης	☐	<input type="text"/>

5.2

Έχω πτυχίο Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης	☐ ναι	☐ όχι	<input type="text"/>
Έχω λάβει Μεταπτυχιακή Εκπαίδευση	☐ ναι	☐ όχι	<input type="text"/>

Τίτλοι σπουδών (συμπληρώνεται στην περίπτωση της Τριτοβάθμιας και Μεταπτυχιακής Εκπαίδευσης)

Ειδικευση/εις

Επαγγελματική κατάρτιση (Χρόνος-Ειδικότητα-Χώρα)

---

6 **Επαγγελματική δραστηριότητα**

6.1 Κύρια απασχόληση

	Πλήρης απασχόληση	Μερική απασχόληση
Μισθοτός/ή	☐	☐
Ημερομίσθιος/α	☐	☐

Πρόσωπα που συντηρούνται από εμένα μερικώς (αναγράφεται το όνομα και το επώνυμο του κάθε προσώπου, καθώς και ο δεσμός του με αυτόν/ή που τα συντηρεί)

Λεπτομερής περιγραφή επαγγέλματος συζύγου (εάν εργάζεται)

Μηνιαίο καθαρό εισόδημα Συζύγου

---

7 A.M.K.A.

Διαθέτω Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης

Ο εν λόγω αριθμός είναι

---

8 Γνώση γλώσσας

8.1 Γνωρίζω την Ελληνική από (μπορούν να συμπληρωθούν περισσότερα του ενός πλαίσια)

την οικογένειά μου την εργασία τη διαμονή σε Ελληνικό έδαφος

το σχολείο τη φοίτηση σε σχολείο γλώσσας, από έως άλλο

---

9 Ποινική κατάσταση

9.1. Ποινικές Παραβάσεις ναι όχι

Πληροφορίες για το χρόνο, το δικαστήριο, την πράξη και την τιμωρία που επεβλήθη :

---

10 Στοιχεία ένταξης του/της αιτούντος/σας στην Ελληνική κοινωνία και συμμετοχής του/της στην πολιτική ζωή της Χώρας

10.1 Έχω συμμετάσχει σε δημόσιες ή κοινωφελείς δραστηριότητες ναι όχι
(Λεπτομερής περιγραφή του είδους της/των δραστηριοτήτων/των)

10.2 Έχω συμμετάσχει σε κοινωνικές οργανώσεις, συλλογικούς φορείς, πολιτικές ενώσεις ή σωματεία, μέλη των οποίων είναι και Έλληνες πολίτες ναι όχι
(Λεπτομερής περιγραφή των οργανώσεων, φορέων, ενώσεων ή σωματείων)

10.3 Έχω συμμετάσχει στις εκλογές της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης ναι όχι

την στο εκλογικό τμήμα στο (Δήμος)
 >> >> >> (>>)
 >> >> >> (>>)
 >> >> >> (>>)

10.4 Έχω συγγενικό δεσμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας με Έλληνα πολίτη (πλην συζύγων και τέκνων) ναι όχι
 (Αναγράφεται το όνομα και το επώνυμο των προσώπων και ο βαθμός συγγένειας)

10.5 Διαμένω σε ιδιόκτητη κατοικία ναι όχι
 (Περιγραφή ακινήτου, δηλ. εμφαδόν, περιοχή, ποσοστό συνιδιοκτησίας. Συμπληρώνεται σε περίπτωση ύπαρξης ιδιόκτητης κατοικίας)

10.6 Είμαι φορολογικά ενήμερος ναι όχι

10.7 Είμαι ασφαλιστικά ενήμερος ναι όχι

---

11 Την Ελληνική Ιθαγένεια

έχω ήδη ζητήσει ναι όχι και εκκρεμεί στην (υπηρεσία) ή
 έλαβα την από απάντηση, με αριθμό πρωτοκόλλου
 ότι

---

12 Επιθυμώ να αποκτήσω την Ελληνική Ιθαγένεια, διότι

.....
 (Τόπος) Ο/Η Αιτών/ούσα (Ημερομηνία)
 (Υπογραφή)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙθαΓΕΝΕΙΑΣ ΜΕ ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗ	
Α. ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ (άρθρο 5 Ν.3284/2004, όπως ισχύει) Στο πρόσωπο του αλλοδαπού που επιθυμεί να γίνει Έλληνας πολίτης με πολιτογράφηση πρέπει να συντρέχουν τα ακόλουθα:	
1. Ενηλικίωση , η συμπλήρωση δηλ. του 18 ^{ου} έτους της ηλικίας κατά το χρόνο της υποβολής της δήλωσης πολιτογράφησης ή της αίτησης πολιτογράφησης προκειμένου για τους ομογενείς κατοχούς Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας Ομογενούς (Ε.Δ.Τ.Ο.)	
2. Η μη ύπαρξη ποινικού κωλύματος και ειδικότερα αμετάκλητης καταδίκης: α. για αδίκημα που τέλεσε εκ δόλου, κατά την τελευταία δεκαετία πριν από την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης σε ποινή σταθρακτική της ελευθερίας τουλάχιστον ενός έτους ή β. τουλάχιστον έξι μηνών και ανεξαρτήτως χρόνου έκδοσης της καταδικαστικής απόφασης, για εγκλήματα προσβολών του πολιτεύματος, προδοσίας της Χώρας, ανθρωποκτονίας από πρόθεση και επικίνδυνης σωματικής βλάβης, εγκλήματα σχετικά με την εμπορία και τη διακίνηση ναρκωτικών, τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, διεθνή οικονομικά εγκλήματα, εγκλήματα με χρήση μέσων υψηλής τεχνολογίας, εγκλήματα περί το νόμισμα, εγκλήματα σχετικά με την εμπορία παιδιών, την παιδική πορνεία και την παιδική πορνογραφία (Ν. 3625/2007, ΦΕΚ 290 Α) εγκλήματα συγκρότησης ή ένταξης ως μέλους σε εγκληματική οργάνωση κατά την έννοια του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα και εγκλήματα του άρθρου 187 Α του Ποινικού Κώδικα, αντίστασης κατά της αρχής, αρπαγής ανηλίκου, κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, κλοπής, ληστείας, απάτης, υπεξαίρεσης, εκβίασης, τοκογλυφίας, του νόμου περί μεσαζόντων, πλαστογραφίας, ψευδούς βεβαίωσης, υφαρπαγής ψευδούς βεβαίωσης, συκοφαντικής δυσφήμισης, λαθρεμπορίας, εγκλήματα που αφορούν τα όπλα, αρχαιότητες, την προώθηση μεταναστών που στερούνται τίτλου παραμονής στο εσωτερικό της Χώρας ή τη διεκδίκηση μεταφοράς ή προώθησης τους ή της εξασφάλισης καταλύματος, σε αυτούς για απόκρυψη.	
3. Η μη ύπαρξη απόφασης απέλασης ή άλλης σχετικής εκκρεμότητας του καθεστώτος νόμιμης παραμονής του στη Χώρα.	
4. Η κατοχή οριστικού τίτλου νόμιμης διαμονής και ειδικότερα ενός από τους παρακάτω, περιοριστικά απαριθμούμενους, τίτλους: α. άδεια επί μακρόν διαμένοντος, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 150/2006 (ΦΕΚ 160 Α), β. βεβαίωση ή άλλον τίτλο διαμονής που χορηγείται σε πολίτες κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των χωρών ΕΖΕΣ, με βάση τις διατάξεις του Π.Δ. 106/2007 (ΦΕΚ 135 Α), γ. δελτίο ή άλλον τίτλο διαμονής που χορηγείται σε μέλη οικογένειας Έλληνα πολίτη ή πολίτη κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε γονείς ανηλίκου ημεδαπού, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 61, 63 και 94 του Ν. 3386/2005, δ. δελτίο αναγνωρισμένου πολιτικού πρόσφυγα ή καθεστώτος επικουρικής προστασίας ή μέλους οικογένειας κατόχου τέτοιου δελτίου, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που έχουν χορηγηθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του προσιδωσάντος Π.Δ. 61/1999 (ΦΕΚ 63 Α), καθώς και των προεδρικών διαταγμάτων 90/2008 (ΦΕΚ 138 Α), 96/2008 (ΦΕΚ 152 Α), 167/2008 (ΦΕΚ 223 Α) και 81/2009 (ΦΕΚ 99 Α), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, ε. ταξιδιωτικά έγγραφα ή ειδικό δελτίο που έχουν χορηγηθεί από ημεδαπή αρχή, σύμφωνα με τις διατάξεις της Διεθνούς Σύμβασης της Νέας Υόρκης, περί του καθεστώτος των ανήσυχων, η οποία έχει κυρωθεί με το Ν. 139/1975 (ΦΕΚ 176 Α), στ. Ε.Δ.Τ.Ο. ή άλλο δελτίο ή τίτλο διαμονής ομογενούς κάθε τύπου.	
ΠΡΟΣΟΧΗ: αλλοδαποί που κατά την έναρξη ισχύος των διατάξεων του Ν. 3838/2010 (24.3.2010) συμπληρώνουν τουλάχιστον πέντε συνεχή έτη νόμιμης διαμονής στη Χώρα μπορούν να ζητήσουν την πολιτογράφηση τους, εφόσον πληρούν και τις λοιπές σχετικές προϋποθέσεις, προσκομίζοντας με τη δήλωση και αίτηση τους κάθε έγκυρο τίτλο διαμονής, εκτός των προσωρινών	
5. Χρονικές προϋποθέσεις	
<div style="border: 3px double black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> <p style="text-align: center; margin: 0;">ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΕΧΟΥΝ ΓΕΝΝΗΘΕΙ ΚΑΙ ΚΑΤΟΙΚΟΥΝ ΣΥΝΕΧΩΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ</p> </div>	
Να διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα πριν από την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης:	
<ul style="list-style-type: none"> • επτά συνεχή έτη → • πέντε συνεχή έτη → • τρία συνεχή έτη → 	<ul style="list-style-type: none"> ο αλλογενής αλλοδαπός (που δεν εμπίπτει σε άλλη ειδικότερη κατηγορία) ο αλλογενής αλλοδαπός που κατά την έναρξη ισχύος των διατάξεων του Ν. 3838/2010 (24.3.2010) συμπληρώνει τουλάχιστον πέντε συνεχή έτη νόμιμης διαμονής στη Χώρα ο κάτοχος ιθαγένειας κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο σύζυγος Έλληνα ή Ελληνίδας με τέκνο ο έξω τη γονική μέριμνα τέκνου Ελληνικής ιθαγένειας, εφόσον αυτή δεν αποκτήθηκε λόγω φοίτησης στην Ελλάδα ο αναγνωρισμένος πολιτικός πρόσφυγας ο ανήσυχος
Στο χρόνο νόμιμης παραμονής δεν προσμετράται ο χρόνος που διήνυσε ο αλλοδαπός στην Ελλάδα ως διπλωματικός ή διοικητικός υπάλληλος ξένης χώρας. Για τους συζύγους Ελλήνων διπλωματικών υπαλλήλων προσμετράται για τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση απαιτούμενου χρόνου και ο χρόνος παραμονής τους στο εξωτερικό λόγω της υπηρεσίας των Ελλήνων συζύγων τους, εφόσον έχουν συμπληρώσει, οποτεδήποτε, ένα έτος διαμονής στην Ελλάδα.	
Β. ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ (άρθρο 5Α Ν.3284/2004, όπως ισχύει) Ο αλλοδαπός που επιθυμεί να γίνει Έλληνας πολίτης με πολιτογράφηση πρέπει, πέραν των παραπάνω τυπικών προϋποθέσεων:	
1. Να γνωρίζει επαρκώς την Ελληνική γλώσσα.	
2. Να έχει ενταχθεί ομάδα στην οικονομική και κοινωνική ζωή της Χώρας, για τη διακρίβωση της οποίας συνεκτιμώνται ιδίως τα εξής στοιχεία: - η εξοικείωση με την Ελληνική ιστορία και τον Ελληνικό πολιτισμό, - η επαγγελματική και εν γένει οικονομική δραστηριότητά του, - τυχόν δημόσιες ή κοινωνικές δραστηριότητές του, - ενδεχόμενη φοίτησή του σε ελληνικούς εκπαιδευτικούς φορείς, - η συμμετοχή του σε κοινωνικές οργανώσεις ή συλλογικούς φορείς μέλη των οποίων είναι Έλληνες πολίτες, - τυχόν συγγενικός του δεσμός και εξ' αγγιστίες με Έλληνα πολίτη, - η εκ μέρους του σταθερή εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων, καθώς και των υποχρεώσεων του προς οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, - η κατά κυριότητα κτήση ακινήτου για κατοικία και η εν γένει περιουσιακή του κατάσταση.	
3. Να έχει τη δυνατότητα να συμμετέχει ενεργά και ουσιαστικά στην πολιτική ζωή της Χώρας, σεβόμενος τις θεμελιώδεις αρχές οι οποίες τη διέπουν. Για τη δυνατότητα συμμετοχής στην πολιτική ζωή συνεκτιμώνται ιδίως τα εξής στοιχεία: - η επαρκής εξοικείωση με τους θεσμούς του πολιτεύματος της Ελληνικής Δημοκρατίας και την πολιτική ζωή της Χώρας και η βασική γνώση της Ελληνικής πολιτικής ιστορίας, ιδίως της σύγχρονης, - η συμμετοχή σε συλλογικούς φορείς, πολιτικές ενώσεις ή σωματεία, όπου συμμετέχουν και Έλληνες πολίτες, καθώς και η προηγούμενη συμμετοχή στις εκλογές της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης.	
Γ. ΛΟΓΟΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (άρθρο 5Β Ν.3284/2004, όπως ισχύει) Στο πρόσωπο του αλλοδαπού που επιθυμεί να γίνει Έλληνας πολίτης δεν θα πρέπει να συντρέχουν λόγοι δημόσιας ή εθνικής ασφάλειας.	

Υπεύθυνη δήλωση αιτούντος περί της πλήρωσης των ουσιαστικών προϋποθέσεων:

Υπεύθυνη δήλωση περί πλήρωσης ουσιαστικών προϋποθέσεων

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ⁽¹⁾:		Την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής- Διεύθυνση Αστικής Κατάστασης Α' & Κοινωνικών Υποθέσεων- Τμήμα Πολιτογράφησης			
Ο/Η Όνομα:		Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:					
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:					
Ημερομηνία γέννησης⁽²⁾:					
Τόπος – Χώρα Γέννησης:					
Αριθμός Άδειας Διαμονής:		Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:	Αριθ:	ΤΚ:	
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):		Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

Α) **Ενημερώθηκα με σαφήνεια για το σύνολο των ουσιαστικών προϋποθέσεων** που πρέπει να πληρούνται στο πρόσωπό μου για την ικανοποίηση του αιτήματος πολιτογράφησης μου στην αρμόδια Υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης υποβολής της αίτησης πολιτογράφησης ΝΑΙ ΟΧΙ .

Β) **Παρέχω τη ρητή, ελεύθερη και σαφή συγκατάθεσή μου στην επεξεργασία των απλών προσωπικών μου δεδομένων**, όπως αυτά απαριθμούνται κατωτέρω ΝΑΙ ΟΧΙ . Σας ενημερώνουμε ότι η επεξεργασία συμπεριλαμβάνει τη συλλογή, την επεξεργασία, τη σύνταξη πρακτικού και την τήρηση αρχείου δεδομένων που αφορούν στα προσωπικά μου στοιχεία, ενώ, μετά τη σύνταξη του πρακτικού της Επιτροπής Πολιτογράφησης, καταστρέφεται το σχετικό αρχείο.

Γ) Στην περίπτωση μου πληρούνται οι ακόλουθες ουσιαστικές προϋποθέσεις, τις οποίες επιβεβαιώνω, αναγράφοντας και την τυχόν προσκομιδή δικαιολογητικών:

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	Συγκατατίθεμαι στην επεξεργασία:	Αν προσκομίσετε δικαιολογητικά, διευκρινίστε ποια:
1. Επαρκής γνώση της Ελληνικής γλώσσας	☐	☐
2.1.1. Επαγγελματική και εν γένει οικονομική δραστηριότητα	☐	☐
2.1.2. & 2.1.3. Σταθερή εκπλήρωση φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων	☐	☐
2.1.4. Κατά κυριότητα ιδιόκτητο ακίνητο	☐	☐
2.1.5. Περιουσιακή κατάσταση	☐	☐
2.2.1. Εξοικείωση με την ελληνική ιστορία και τον ελληνικό πολιτισμό	☐	☐
2.2.2. Φοίτηση σε ελληνικούς εκπαιδευτικούς φορείς	☐	☐
2.2.3. Συμμετοχή σε κοινωνικές οργανώσεις, συλλογικούς φορείς	☐	☐
2.2.4. Συγγενικός και εξ αγχιστείας συγγένεια με Έλληνα πολίτη	☐	☐
2.2.5. Δημόσιες ή κοινωφελείς δραστηριότητες	☐	☐
3.1. Συμμετοχή σε ενώσεις, σωματεία και συλλογικότητες	☐	☐
3.2. Συμμετοχή σε δημοτικές εκλογές	☐	☐

Παρατηρήσεις υποψηφίου: -----

Ημερομηνία: ...../...../2010

Ο/Η Δηλών/Δηλούσα

(Υπογραφή)

- (1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
(2) Αναγράφεται ολογράφως.
(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

Υπεύθυνη δήλωση για αιτούντες με ανήλικα τέκνα:

Υπεύθυνη δήλωση περί πλήρωσης ουσιαστικών προϋποθέσεων

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ⁽¹⁾:	Την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής- Διεύθυνση Αστικής Κατάστασης Α' & Κοινωνικών Υποθέσεων- Τμήμα Πολιτογράφησης		
Ο/Η Όνομα:		Επώνυμο:	
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:			
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:			
Ημερομηνία γέννησης⁽²⁾:			
Τόπος – Χώρα Γέννησης:			
Αριθμός Άδειας Διαμονής:		Αρ. Διαβατηρίου	
Τόπος Κατοικίας:	Οδός:		Αριθ: ΤΚ:
Τηλέφωνο:		Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):	

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽²⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι κατά την ημεροχρονολογία της ορκωμοσίας μου ως Έλληνα/νίδας Πολίτης, έχω τα κάτωθι ανήλικα τέκνα, τα οποία δεν έχουν την ελληνική ιθαγένεια και θα την αποκτήσουν από εμένα βάσει του άρθρου 11 του Ν.3284/2004:

Στοιχεία ανηλίκων τέκνων
(ανεξαρτήτως γάμου από τον οποίο αποκτήθηκαν ή αναγνωρισθέντων τέκνων που αποκτήθηκαν εκτός γάμου) (3)

ΕΠΩΝΥΜΟ:

Κύριο όνομα:

Όνομα Πατέρα:

Όνομα Μητέρας:

Τόπος Γέννησης:

Ημ/νια Γέννησης:

Τωρινή Ιθαγένεια:

Ημερομηνία: ...../...../2010

Ο/Η Δηλών/Δηλούσα

(Υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

Ε.Π.
**ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΣΔΔΑ)
Πειραιώς 211, ΤΚ 177 78, Ταύρος
τηλ: 2131306349 , fax: 2131306479
www.ekdd.gr